

GENÇ BAŞAK

BAŞAKŞEHİR ANADOLU LİSESİ

SAYI:4

2018

AYLIK

OKUL DERGİSİ

FETİH

ÖZEL SAYISI

“ELİMİZDE İSLAMIN KILICI VARDIR”

FATİH SULTAN MEHMET

Mayıs-2018 sayı : 4 (Fetih özel sayısı)

Başakşehir Anadolu Lisesi
Adına sahibi

FARİS ÖZEK
(Okul Müdürü)

Genel Yayın Yönetmeni YUNUS KOŞAR

(Türk dili ve Edebiyatı Öğrt.)

Yayın Kurulu

NEVZAT AYDIN

(Türk dili ve Edebiyatı Öğrt.)

ATILLA TAYFUR

(COĞRAFYA Öğrt.)

ABDULRAHMAN AHMED

ZUHRE ÖZŞAHİN

KÜBRA YILDIZ

KADİR DUMANLTAĞ

ALEYNA BIYIKOĞLU

CEYLAN NUR BAKAR

MEHMET ZEKİ KILAVUZ

CEYLAN ERDOĞAN

İLETİŞİM BİLGİLERİ

TEL :0506 218 34 36

TEL :0212 487 76 09

yunuskosar76@hotmail.com

sonraki sayılarımızda dergimize

reklam vermek için bizi arayın

Grafik tasarımı:

ABDULRAHMAN AHMED

TEL : 0545 290 49 91

ABDO .MEDO1000@GMAIL.COM

ABDO.MEDO1000@YAHOO.COM

İSTANBUL'un Fethinin 1380. Yılı Kutlu Olsun

Geleceğimizin fatihleri gururumuz öğrencilerimiz ve İstanbul'un ilelebet sahibi kalacak sevgili okuyucularımız, unutulmamış ve asla unutulmayacak bir kutlu ayın yıl dönümünün idrak etmenin doyumsuz lezzetini sizlerle paylaşmanın onurunu yaşıyorum.

Aziz milletimizin dünya tarihine altın harflerle yazdırdığı zaferlerin başarıların her birini kutlamak için birer gün belirlemiş olsaydık; herhalde 365 gün bize yetersiz kalırdı. Ancak 21 yaşında ortaçağın sonunu getirmiş Bizans surlarına diz çöktürmüş. Kadın, çocuk genç yaşlı demeden hemen her Bizanslının çiçeklerle karşıladığı, kutlu mesajın sahibini bulduğu günü, ayırdık diğer 364 günden İstanbul'un fethinin 566 Yılı'nı idrak etmenin gururunu hep birlikte yaşıyoruz. Bu gün dünyanın gözbebeği, medeniyetlerin, kültürlerin, dinlerin kesiştiği, milletlerin barış ve kardeşlik içinde yaşadığı bu güzel şehri bizlere kazandıran Fatih Sutan Mehmet'i anmak, fethi anlamak ümidini yüreklerde yeniden canlandırma hevesiyle kalemi aldım elime.

Yıllardır tarih derslerinde, İstanbul'un fethini; sebepleri, sonuçları, dünya tarihi, medeniyetler tarihi, kültür tarihi açısından değerlendiririz.

Ben bu gün fethin bir başka yönüne bakmak, dikkatlerinizi bir başka yöne çekmek istiyorum.

Tohum verimli bir toprağa düştüğünde ağaç olmaması meyve vermemesi düşünülebilir mi? 1380 yıl önce bir sevda düştü ateşli yüreklerle. Kutlu bir mesaj geldi âlemlerin sulatanından...

Aslında biz fethin 1388. Yılı'nı kutluyoruz. Çünkü fetih 1388 yıl önce yüreklerde çoktan gerçekleşmişti. Âlemlerin Sultanı ' İstanbul bir gün mutlaka fethedilecektir. Onu fetheden emir ne güzel emir; onu fetheden ordu ne güzel ordudur.' Dediği anda İstanbul kalplerde çoktan fethedilmişti. Olur muydu onun söylediğini boşa bırakmak. Olur muydu onu mahzun etmek. Elbette olmazdı

Bu güzel iltifata mazhar olmak; bu kutlu müjdenin sahibi olmak isteyen, yüreğinde iman ateşi yanan, kalbi peygamber sevgisiyle dolu nice emir nice ordu artık rüyalarını bu fetihle süslemişti.

Defalarca kuşatıldı surları, defalarca dövüldü burçları. Ama fetih bu aziz millete nasip oldu. Çünkü Türk milleti var olduğu günden bu güne kadar taşıdığı cihan şümül devlet anlayışı, dünyaya sevgi, şefkat, barış ve hoşgörü getirme düşüncesi fethi zorunlu kılmişti. Ortaçağ karanlığında yaşayan Avrupa ancak Türk Milleti'nin hoşgörü ve barış anlayışında aydınlığa kavuşabilirdi. Ve bu milletin fethi gerçekleştirebilmesi için muhtaç olduğu kudret damarlarındaki asil kanda mevcuttu.

Türk milleti hedefi gördüğünde, kendisine sunulan kutlu mesajı aldığı da yayından fırlamış bir ok misali şaşmaz yolundan.

Tıpkı Mustafa Kemal Atatürk'ün ' ben size taarruzu değil ölmeyi emrediyorum' dediğinde yedi düvelin ordularını dize getirildiği gibi hedefin gösterilmesi yeterliydi başarmak için.

Canım milletim aşığı olduğum vatanımın her ferdi: sizlere bir mesajı burada hatırlatmak, yüreklerinizde var olan aşk ateşini körüklemek istiyorum.

Yüzyıllar öncesinden Hz Muhammed Mustafa'nın, Ahmed Yesevi'nin, Hacı Bayram Veli'nin, Hacı Bektaş Veli'nin, Yunus Emre'nin Mevlana'nın Pir Sultan Abdal'ın mesajını hatırlatmak istiyorum.

Bu gün yeryüzünün her karesinde alev alev yanan yürekler: merhamet, sevgi, şefkat, hoşgörü ve barış bekliyor. Sizin var olduğunuz günden bu güne kalbinizde var olan asil duygulara bu gün insanlık her zamankinden daha muhtaç. Fethedilmeyi bekleyen altı milyar kalp

Türk milletini bekliyor.

Bu anlamda bizi bir arada tutan tüm değerlerimize; ortak geçmişimize, ortak ideallerimize, her zamankinden daha sıkı sarılmalı aramızdaki kardeşlik bağlarını her şeyin üzerinde tutmalıyız. Çünkü insanlık buna muhtaç

Çünkü insanlık,

Türk milletini bekliyor.

Fethiniz kutlu olsun.

29 - Mayıs- 2018

YUNUS KOŞAR
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

Peygamberimizin, başka bir şehir değil de İstanbul'un fethini müjdelemesinin zahiri sebep ve hikmeti nedir?

- Peygamber Efendimiz (asm)'in, başka bir şehir değil de özellikle İstanbul'un fethini müjdelemesinin zahiri sebeplerinin dışında, İstanbul'u özel kılan bir hikmeti var mıdır? - Neden diğer önemli şehirler değil de İstanbul? Değerli kardeşimiz, Peygamber Efendimiz (asm), sadece İstanbul'un değil, İslama, Müslümanlara ve insanlığa hizmete vesile olacak başka önemli yerlerin de fethedileceği müjdesini vermiştir. Fethedilmeden önce, örneğin Mekke'nin, Hayber'in, Irak'ın, Kudüs'ün (Ali el-Kari, Şerhu's-Şifâ 1/678, 679), Şam'ın (Vakidi, Megazi, 2/450), İran'ın (Ahmed b. Hanbel, 4/303), da fethedileceğini haber vermiş ve haber verdiği gibi çıkmıştır. Bu durum öncelikle, buraların fethine bir teşvik olduğu gibi, Hz. Peygamber (asm)'in peygamberliğine de birer delil ve kanıttır. İstanbul üzerinde fazlaca durulması, bu fethin sadece Müslümanlar ve İslam alemi için değil, bütün Dünya'ya maddi ve ve manevi kazanımlarından kaynaklanabilir. Ayrıca, ilgili hadiste İstanbul'u fethedecek komutana ve ordusuna özel bir övgü vardır. Bu durum da İstanbul'u fetheden komutan ve ordunun temsil edildiği Osmanlı Devletine bir övgüdür. Osmanlı Devleti de yaptığı hizmetlerle bu övgüye layık olduğunu göstermiştir. Nitekim, Maide Suresinin 54. ayetinde geçen “Sizden kim dininden dönerse bilsin ki, Allah onların yerine öyle bir topluluk getirir ki, Allah onları sever, onlar da Allah'ı severler. Onlar müminlere karşı alçak gönüllü, kâfirlere karşı onurlu ve zorludurlar. Allah yolunda mücadele eder ve bu hususta dil uzatan hiçbir kimsenin ayıplamasından korkmazlar...” mealindeki ayete mazhar ve masadak olanlardan birinin Osmanlı Devleti olduğu söylenmiştir. (bk. Elmalılı, ilgili ayetin tefsiri; Nursi, Mektubat, Yirmi Altıncı Mektup) İşte bu özelliklerinden ve aşağıda verilecek bilgilerden dolayı, İstanbul'un fethine özel bir önem verilmiştir, Hz. Peygamber de (asm) Komutanı ve Ordusunu övmüştür.

Fethin Dünyaya ve İslâm Âlemine Kazandırdıkları
Fethin kazandırdıklarını, maddî ve manevî açıdan ele almak gerekirse de biz her ikisini mezc ederek, bazı mühim neticelerine işaret edeceğiz:
1. Fethin Hukukî Neticeleri

Bilindiği gibi, İstanbul'un fethinden evvel burada Bizans hâkimiyeti söz konusuydu ve Hristiyanlık boyasıyla boyanmış Roma Hukuku tatbik ediliyordu. Fâtih Sultân Mehmed, İstanbul'u Allah'ın yardımı ve kılıcının kuvvetiyle fethedince, bu beldede yeni bir hukuk sistemini yürürlüğe soktu ve bu hukuk sistemi İslâm Hukuku idi. Daha evvel, Bizanslıların vergi, can ve namus konusundaki hak ihlallerinden bıkan İstanbul ahalisi, Yahudisi ve Hristiyanı ile İslâmın adâlet düsturlarının bizzat Padişah tarafından da uygulandığını ve kendilerinin İslâmın teminâtı altında İstanbul'da daha rahat hayat yaşayacaklarını anlayınca, Fâtih'in fethi hareketine direnmek şöyle dursun, çok kısa bir zamanda tam bir şekilde intibâk ettiler. Fethi sırasında yaşanan bazı müşahhas misaller:
İstanbul'daki Kiliselerin Varlığı Fâtih'in Müsamahasının Eseridir
İslâm devletler hukukunun hükümlerine göre, sulh yolu ile fethedilen ülkelerde mevcut olan ehl-i kitâba ait mabedlere asla dokunulmaz; ancak yenilerinin inşasına da müsaade edilmez. Eskiden beri var olanlar tamir edilebilir. Savaş yoluyla fethedilen topraklarda ise, durum tam tersinedir. Yani İslâm hükümdarı, isterse, başka dinlere ait bütün mabedleri yok eder ve gayri müslimleri de sürgün edebilir. İşte İstanbul, tamamen savaş yoluyla fetholunmuştur. Ayasofya'nın ve benzeri bazı kiliselerin camiye çevrilisinin meşrutiyet sebebi zikredilen hükümdür(Cin, Halil/Akgündüz, Ahmet, Türk Hukuk Tarihi, 1/393 vd). Bu hüküm, İstanbul çapında tatbik edilseydi, İstanbul'daki bütün kilise ve havraların yıkılması gerekirdi. İstanbul'u Allah 'ın yardımı ve kılıcının kuvvetiyle fetheden Fâtih Sultan Mehmed, Ayasofya'yı cami haline getirdikten sonra, papaz ve hahamlardan oluşan bir heyeti huzurunda kabul eder. Papaz ve hahamlar heyeti, İstanbul'u savaşıla fethettiğini, dilerse İstanbul'da hiçbir kilise ve havra bırakmayacağını, bu durumun devletler hukukundan doğan bir hakkı olduğunu Fâtih'e ifâde ederler; ancak kendisine, kendilerine ve mabedlerine karşı İstanbul'un sulh yolu ile fethetmiş gibi kabul etmesini ve geç de olsa toplu halde huzuruna gelişlerini bu mânâya vesile saymasını ısrarla talep etmişlerdir. Çevresindeki din âlimlerine danışan Fâtih Sultan Mehmed, bu isteklerini geri çevirmemiş ve camiye çevrilenlerin dışında kalan kilise ve

havralara, hakkı olduğu halde müdahale etmemiştir. Günümüze kadar yaşayan kilise ve havraların gerçek sırrının, Fâtih'in din ve vicdan hürriyeti anlayışı olduğunu, Osmanlı Devleti'nin şanlı Şeyhülislâmı Ebussuud Efendi, verdiği bir fetvada vuzuha kavuşturmuştur. Bu fetvanın orijinali aynen şöyledir
“Merhûm Sultan Muhammed Hân -Aleyh'ir-rahmetü vel'üfrân- Hazretleri, Mahmiye-i İstanbul'u ve etrafındaki karyeleri anveten feth eylemiş midir? El-Cevab: Ma'ruf olan anveten fetihdir. Amma kenais-i kadime sulhen fethe delâlet eder. Sene hamsin ve erba'in ve tis'a-mi'e (945) tarihinde bu husus teftiş olunmuştur. 130 yaşında bir kimesne bulunup Yehud ve Nasara tâifesi el altından Sultan Muhammed Hân ile ittifak edüp Tefrûk'a nusret etmeyecek olub Sultan Muhammed dahi anları seby etmeyüp halleri üzere mukarrer edecek olub bu vechile feth olundu, deyu şahadet edüp bu şahadet ile kenâis-i kadîme hali üzere kalmıştır. Ketebehu Ebussuud”(Ebussuud, Ma'ruzat, İst. Üniv. Kütüphanesi, Türkçe Yazmalar No: 1798, vrk. 130/a-b). Görülüyor ki, Fâtih Sultan Mehmed'in Sırbistan'da tatbik edeceğini vadettiği “Her caminin yanına birer kilise inşasına müsaade” durumu, İstanbul'da da tatbik olunmuştur. Fener'de Abdî Subaşı Mahallesindeki Caminin bitişiğinde Rum Patrikhanesi ile kilisenin mevcudiyeti, Osmanlı Devleti'nin gerçek mânâda din ve vicdan hürriyetini göstermiyor mu? Edirnekapı Caddesinin son kısmında yer alan Mihriman Sultan Camii'nin hemen karşısında bir Rum kilisesinin inşasına müsaade etmek, bu hürriyetin maddî delillerinden değil midir? Müslümanların gayri müslimler hakkındaki ulûvv-i cenab ve müsamahasına karşılık, gayri müslim devletlerin geçmiş asırlarda, özellikle Endülüs'de; son asırlarda ise Osmanlı hâkimiyetinden çıkan memleketlerde kalan Müslüman ahalie reva gördükleri muâmeleler, tamamen din ve vicdan hürriyetini ihlal ettiğinden, mukayese bile edilemez. İşte fethin hukukî neticelerinden bir tanesi(Osman Nuri,

Mecelle -i Umur, 1/217-218). Fâtih Sultân Mehmed, günümüzdeki Avrupalılar gibi çifte standartlı davranmamıştır. Nazarî planda vadettiğini, uygulamadaki bazı hatalar dışında aynen tatbik etmiştir. Bunun canlı bir misalini, zimmîlere tanınan hakları yazılı bir emir ve ahidnâme haline getiren Fâtih Sultan Mehmed'in fetihden sonra İstanbul Galata'daki gayri müslimlere verdiği fermânında bulunan şu cümlelerden anlıyoruz:
“Ben Ulu Padişâh ve ulu şehinşâh Sultan Muhammed Hân bin Sultân Murâd'ım. Yemin ederim ki, yeri göğü yaradan Perverdiğâr hakkı için ve Hazret-i Resûlün -Aley'is Salâtü Ve's-Selâm-pâk, münevver, mutahhar ruhu için ve yedi Mushaf hakkı için ve yüz yirmi dört bin peygamberler hakkı için, dedem ruh'çün ve babam ruh'çün, benim başım için ve oğlanların baş'çün, kılıç hak'kiçün, şimdiki hâlde Galata'nın halkı; 1. Kendülerin âyinleri ve erkânları ne vechile câri olagelirse, yine ol üslûb üzere âdetlerin ve erkânların yerine getüreler. Ben dahi üzerlerine varub kal'alarını yıkub harâb etmeyem. 2. Buyurdum ki, kendülerin malları ve rızıkları ve mülkleri ve mahzenleri ve bağları ve değirmenleri ve gemileri ve sandalları ve bilcümle metâ'ları ve avretleri ve oğlancıkları ve kulları ve câriyelerin kendülerin ellerinde mukarrer ola, müte'âriz olmayam ve üşendirmeyem. 3. Anlar dahi rençberlik edeler. Gayri memleketlerim gibi deryâdan ve kurudan sefer edeler, kimesne mâni ve müzâhim olmaa, mu'âf ve müselleml olalar.”
Fetihden sonra asırlarca İstanbul'da tatbik edilen bu ulvî esaslardan dolayıdır ki, hâlâ o günün gayri müslim nüfusunun torunları İstanbul'da oturup ticâret yapabilmektedirler ve maalesef müsâmahası ile yaşadıkları Osmanlı ecdâdımıza da hakâret etme cesâretini kendilerinde bulabilmektedirler.
Netice olarak, daha evvel Bizanslıların keyifleri ile başbaşa yürüyen Roma Hukukunun eskimiş kâideleri ve adâlet yerine zulüm dağıtan Bizanslı hâkimler ile hayatını devam ettiren İstanbul Şehri, fetihden sonra, bırakınız insan haklarını karincanın dahi hukukuna tecâvüz ettirmeyen İslâm Hukuku gibi mükemmel bir hukuk sistemi ve Mahkemede Fâtih ile Rum ustayı aynı iskemleye oturtan Hıdır Bey gibi hâkimleri bulmuştur. İslâm Hukuku nun hükümlerini derleyen fıkıh kitaplarındaki şer'î hükümlerin tatbiki yanında, İslâm Hukukunun ülül-emr e tanıdığı içi boş yasama yetkisi kullanılarak başta Devlet Teşkilâtı

Kanunnâmesi olmak üzere, 80 küsur Kanunnâme hazırlamak da, yine fethin meyveleri arasında yer alıyordu ve bu uygulama İslâm Hukuk tarihinde ilk idi. **2. Fethin İlim Alanındaki Neticeleri**
İstanbul fethedildiği zaman, buradaki hristiyan ilim adamları hâlâ papazların tesirinde idiler ve hâlâ dünya yuvarlağı diyenlere kem gözlerle bakmakta idiler. Zaten parlak bir ilim hayatından da bahsedilemezdi. Fetihle beraber, İstanbul ilim aleminin ve özellikle de dünyanın çevresini metre metre ölçmeye çalışan Hoca Çelebi'lerin, Molla Fenârî'lerin ve benzeri allâmelerin merkezi ve otağı haline geldi. Daha evvel eğlencelere ve gayr-ı meşru âlemlere sahne olan İstanbul Sarayları, fetihden sonra ilmi tartışmalara ve her çeşit ilimde yazılan hârika eserlerin devlet büyüklerine takdim ihtifâllerine sahne olmaya başladı. Dünya'nın ilk büyük Üniversitelerinden biri olan Fâtih Külli'yesi, fethin mühim bir meyvesiydi. Bu Üniversite'de ders kitaplarından biri İbn-i Sina'nın “El-Kanun Fit-Tıb” adlı dev eseri olan Tıbbıye'den tutun da ders kitaplarından biri Seyyid Şerif Cürcânî'nin “Şerh'ül-Mevâkıf” adlı kelâm ve felsefe ansiklopedisi olan Medreselere kadar her çeşit ilim okutulmaktaydı. Avrupa'daki Rönesans hareketleri, İstanbul'un fethi ve İstanbul'a getirdiği ilmi havanın tesiriyle başlamıştı. Zira sadece dinî ilimler değil, bilinen ve herkesçe duyulan Fâtih'in toplarını dökecek teknik elemanları yetiştirecek ilim yuvaları İstanbul'da kurulmuştu. Avrupa nefis muhâsebesi yapmaya başlamıştı. Fâtih'e İstanbul'u fethettiren İslâmın teşvikiyle sonuna kadar açılan ilim kapıları ve ilim adamlarına hürmetiydi. Kendilerini İstanbul'dan çıkaran ise, dünya dönüyor diyen ilim adamlarını idam edecek kadar cehlin gayyâ kuyusuna dalmalarıydı. Yani Avrupa'daki Rönesans hareketleri, denilebilir ki, İstanbul'un fethiyle başladı. Böylece İstanbul'un fethi, cehâlete esir düşen Avrupa'nın da ilim tarafından fethi demektir. Fetihden sonra İstanbul, bütün alanlardaki ilim adamları için, hicret edilmesi şart olan bir vatan haline gelmişti. Fetihden sonra İstanbul, bütün alanlardaki ilim adamları için, hicret edilmesi şart olan bir vatan haline gelmişti. **3. Fethin Siyâsî ve Sosyal Alanda Kazandırdıkları**
Bilindiği gibi, Osmanlı devleti, Osman Bey ve Orhan bey zamanlarında devlet değil bir beylikti. Osmanlı'nın başında bulunanlara sultân veya Padişah değil, bey veya eski tabirle Emîr-i Kebir denmekteydi. I. Murâd Hüdâvendigâr, kendisine Sultân ünvânını veriyse de, başta Osmanlı'nın manen hâkimi durumunda olan Memlûklüler olmak üzere, hâricî devletler, Osmanlı Devletini müstakil bir devlet olarak görmüyorlardı ve yazışmalarında bahsettiğimiz

Emir-i Kebir ünvânını kullanıyorlardı(bk. Feridun Bey, Münşeât, Fâtih Devri Fermânları). Bu durumu, Yıldırım Bâyezid kısmen yıkmıştı ki, malum Timur hâdisesi ve fetret devri başladı. İşte Osmanlı Devleti tabirini, hem içeride ve hem de dışarıdaki bütün kesimlere karşı kabul ettiren, İstanbul'un Fâtih tarafından fethi idi ve artık yıkıldığı güne kadar, Osmanlı Devlet-i Aliyyesi tabiri dost ve düşmanın dilinden düşmedi. **O halde diyebiliriz ki, Osmanlı Devleti, fethi ile devlet haline geldi.**
İstanbul'u Dünyanın tek süper devletinin başşehri haline getiren fethi hareketinin, sosyal açıdan da İstanbul'da bir süper değişiklik yaptığını ifâde edebiliriz. Evvela İstanbul'da yaşayan insanlar, asırlarca devam edecek bir huzur ve adâlet ortamı ile tanıştılar. Kumkapı'da, Edirne Kapı'da ve Sultân Ahmed'de, bir taraftan camilerin minarelerinden ezan sesleri duyulurken ve müminler huzur içinde namaza koşarken, aynı Kumkapı'da ve aynı Edirne Kapı'da Hristiyanlar ve Yahudiler, tıpkı Müslümanlar gibi huzur içinde Kilise ve Havralarına koşabiliyorlardı. Müslüman ve gayri müslim bütün İstanbul sâkinleri, öylesine sosyal hizmetlerden yararlanıyorlar ve sosyal yardımlardan istifâde ediyorlardı ki, sadaka taşlarına bırakılan zekât paraları, bazen günlerce bekliyordu da, kimse elini uzatmıyordu. Yani sosyal yapıyı, Müslümanî ilz e ve gayri müslimi ile islâh eylemişti. **4. Ticârî ve İktisâdî Alanda Getirdikleri**
İstanbul'un fethi, dünyanın ticâret ve ekonomik dengelerini de değiştirdi. Bir taraftan keşifleri teşvik ederken, diğer taraftan, İstanbul'u dünya ticâretinin mAerkezi haline getirdi. Fâtih zamanında hazırlanan Dellâliyye ve Gümrük Kanunnâmelerinin hükümlerinden anladığımız kadarıyla, Londra, Bağdad, Uzak Doğu ve Rus mallarının önemli bir kısmı, İstanbul'da pazarlanmaktaydı. İstanbul, İpek yolunun finans merkezi olmuştu. Som altından dökülen Muhammedî akçeler, dünya para çevrelerinde en çok tutulan para birimi haline geldi. İstanbul'da ticâret, kaidelere bağlandı. İstanbul'a mal getirecek tüccâr, hangi dinden olursa olsun, malından alınacak vergi miktarını biliyordu. İslâm Hukuku'nun verdiği müsaadeye dayanılarak, şehbenderlik denilen ticârî konsolosluklar açılmıştı. Fâtih zamanında Venedikliler ve Rumlara verilen İmtiyâz fermânları bunları açıkça ortaya koyuyordu. Kısaça İstanbul'un fethi, Rönesans hareketlerini başlatmak ve gayri müslimlere adâleti göstermekle, Avrupa için de bir fethi olduğu gibi, hem Osmanlı'da yaşayanların hem de bütün İslâm âleminin medâr-ı iftihârı ve dünyanın da dört yüz yıl boyunca tek süper devleti olması meyvesini vermiştir... (bk. Osmanlı Araştırmaları Vakfı, web sayfası.)

İSTANBUL'UN DAHA ÖNCEKİ İSMİ

Yenikapı'da bulunan kalıntılarla tarihi 8500 yıl önceye dayanan ve "dünya üzerinde 3 imparatorluğa başkentlik eden tek şehir" olan İstanbul, tarihi boyunca değişik isimlerle anıldı. smanlı İmparatorluğu, 1004 yıl "Byzantion", 1116 yıl da "Konstantinopolis" olarak adlandırılan şehri fethettikten sonra isminin ne olacağı konusunda tartışmaya girmede. Osmanlı döneminde "Konstantiniyye", "Stanpolis", "Dersaadet", "Asitane", "Darülhilafe" ve "Makarrı Saltanat" olarak da adlandırılan şehrin adı Cumhuriyet'in ilanından sonra "İstanbul" olarak kabul edildi. AA muhabirinin derlediği bilgiye göre, Yenikapı'da bulunan kalıntılarla tarihi 8500 yıl önceye dayanan şehre, MÖ 667'de Antik Yunanistan'daki Megara'dan gelen Dorlu Yunanlı yerleşimciler bir koloni kurdu ve yeni koloniyi kralları Byzas şerefine "Byzantion" adını verdi.

Kente, 330 yılında Roma İmparatorluğu'nun başkenti ilan edilince Latince "Yeni Roma" anlamına gelen "Nova Roma" adı konuldu, ama bu isim çok benimsenmedi. 337 yılında İmparator I. Konstantin'in ölümüyle kentin adı onun şerefine "Konstantin'in kenti" anlamına gelen "Konstantinopolis"e çevrildi. Konstantinopolis, Bizans İmparatorluğu boyunca kentin resmi adı olarak kaldı. Osmanlı İmparatorluğu 1004 yıl "Byzantion", 1116 yıl da "Konstantinopolis" olarak adlandırılan şehri fethettikten sonra isim kavgasına girmede. Ayasofya Müzesi Başkanı ve tarihçi Haluk Dursun, AA muhabirine yaptığı açıklamada, İstanbul'un Osmanlılar tarafından fethinden sonra bir sürü ismi olduğunu belirterek, bazı resmi isimlerin çok az kullanıldığını, bazılarının ise halk tarafından benimsendiğini söyledi.

Osmanlı padişahlarının asla isim üzerine takılıp kalmadığını vurgulayan Dursun, "Bunun bir istisnası var. Sultan 3. Mustafa hattı hümayunlarında özellikle 'İslam şehri' anlamına gelen 'İslambol'u kullanıyor" dedi.

Dursun, Osmanlı döneminde en çok kullanılan ismin Konstantinopolis'in Arap diline çevrilen şekli "Konstantiniyye" olduğunu belirterek, halk arasında mutluluk şehri anlamına gelen "Dersaadet" ve büyük dergah anlamında "Asitane"nin çok kullanıldığını kaydetti.

Kelimenin kökeni

"İstanbul" kelimesinin kökeni olan "Stinpolis"nin Rumca ve "şehir doğru" kelimelerinin bozulmuş hali olduğunu ifade eden Dursun, şöyle konuştu: "Şehir denilince akla, surun içindeki İstanbul geliyor. Bana göre İstanbul'un adının nereden geldiğinden İstanbul'un neresi olduğu daha önemli. O dönemde surun içindeki bölümün dışındaki yerlere asla İstanbul demiyorlar. Şu anda en çok karıştırılan ve en çok yapılan ortak hata bu. Eyüp'ü, nefsi İstanbul'dan ayırıyor, karşı denildiği zaman akla asla Kadıköy değil, Galata geliyor. Karşıya geçmek denildiği zaman Karaköy'den Galata'ya, Galata'dan Kuledibi'ne bir hat var. Taksim daha yok, bir de Üsküdar var. Bunun dışında mevsimlik olarak kullanılan Adalar ve Boğaziçi'ndeki köyler var. Yani Boğaziçi, İstanbul sayılmıyor. Halk içinde Şehir'dir. 'İstanbul'a gideceğim' denildiği zaman surun içini kasteder ve ayırır. Kadıköy'deki birisi 'Bugün İstanbul'a gideceğim', Taksim'deki birisi 'Bugün İstanbul'a ineceğim' der. Bunları daha önemli görüyorum."

Osmanlı saatinde Konstantinopolis yazılı

Osmanlı padişahı 2. Abdülhamit dönemine ait bir cep saatinin içindeki "Konstantinopolis" yazısını gösteren Dursun, "Bu dönem milli hassasiyetin en yüksek olduğu dönemdir. Ama saatlerinde Konstantinopolis yazılı" diye konuştu. Haluk Dursun, Osmanlı devletinin resmi yazışmalarında hilafetin merkezi anlamında "Darülhilafe" ve saltanatın merkezi anlamında "Makarrı Saltanat" isimlerini kullandığını dile getirerek, "Bu da çok uygun. Osmanlı doğrudan o kavgaya girmiyor, fonksiyonundan bir şehri tanımlıyor. Burası kim ne derse desin, ister Konstantinopolis desin, ister Konstantiniyye desin Darülhilafe'dir. Burası kim ne derse desin Makarrı Saltanat'tır. Bu Osmanlı'nın hoşgörüsünü ve bütün bu tartışmaların üzerinde kendine güvenen bir devlet olduğunu ortaya koyuyor" ifadesini kullandı.

İstanbul mu, İstanbul mu?

İstanbul adının "I" veya "İ" harfi ile başlaması konusunda da bir tartışma bulunduğunu ve İstanbul'un da iki farklı yazılış şekli olduğunu belirten Dursun,

"I" harfi ile yazılan İstanbul'un, İstanbul Türkçesi'nde daha çok kullanıldığını söyledi. Dursun bu durumda bir İstanbul bir de İstanbul olduğunu kaydetti. Doğrusunun hangi kelime olduğu üzerinde durmadığını vurgulayan Dursun, "Sadece şehrin, tarihi mekanın gereği gibi korunması, görüntüsünün, tarihi özelliğinin korunması ve en azından dünyanın belli bir bölgesinin merkezi olması düşüncesinin daha önemli olduğu kanaatini taşıyorum" dedi.

"Asıl Rumca'dan gelen isim İstanbul" Oprah Winfrey, Colin Powell, Madeleine Albright, Calvin Klein'ın da aralarında bulunduğu dünyaca ünlü isimlere rehberlik yapan Saffet Emre Tonguç, Türk insanının, şehrin Rum ya da Yunan geçmişini hatırlattığı gerekçesiyle Konstantinopolis ismini sevmeyişini ifade ederek, "Asıl Rumca'dan gelen isim İstanbul. İmparator Konstantin Roma'dan gelerek şehri kuruyor ve kendi adını veriyor. Aslında adam İtalyan ve Rumca tek kelime bilmiyor" diye konuştu.

Cumhuriyetten sonra resmi olarak kullanılmaya başlanan İstanbul isminin, Rumca'dan geldiğini ve geçmişte de kullanılan bir isim olduğunu ifade eden Tonguç, İstanbul'un kelime olarak kökeninin "şehir" demek olan "stan" ve "şehir" anlamında "polis" kelimelerinin birleşiminden geldiğini anlattı. Tonguç, "Neden 'Stanpolis' demişler? Çünkü buraya gelen insanlar, yolda şehri sorarlarmış, 'Şehre nasıl gidebiliriz?' diye. O yüzden de şehrin adı 'Stanpolis' olarak kalmış ve zamanla İstanbul'a dönüşmüş" dedi. Osmanlı'da şehrin "Konstantiniyye", "Asitane", "Dersaadet" gibi bir çok ismi bulunduğunu belirten Tonguç, cumhuriyetle birlikte İstanbul adının kullanılmasının bazı sıkıntılara neden olduğunu söyledi. Çeşitli dil ve medeniyetlerde farklı şekillerde adlandırılan İstanbul, Grekçe'de "Vizantion", Latince'de "Bizantium, Antoninya, Alma Roma, Nova Roma", Rumca'da "Konstantinopolis, Istinpolin, Megali Polis, Kalipolis", Slavca'da "Çargrad, Konstantingrad", Vikingçe'de "Miklagord", Ermenice'de "Vizant, Stimbol, Esdambol, Eskomboli", Arapça'da "Bizantiya, el-Mahsura, Kustantina el-uzma", Selçuklular'da "Konstantiniyye, Mahrusa-i Konstantiniyye, Stambol" ve Osmanlıca'da "Dersaadet, Derallyye, Mahrusa-i Saltanat, İstanbul, İslambol, Darü's-saltanat-ı Aliyye, Asitane-i Aliyye, Darü'l-Hilafetü'l Aliye, Payitaht-ı Saltanat, Dergah-ı Mualla, Südde-i Saadet" isimleriyle anıldı.

İstanbul neden alınmalıydı?

1. Bizans, yani İstanbul Osmanlı Devleti'nin ortasında kalmıştı ve toprak bütünlüğümüzü bozuyordu.
2. Bizans sürekli olarak Avrupa'dan yardım istiyor ve bu yüzden Osmanlı üzerine Haçlı seferi düzenleniyordu.
3. Bizans kralları, Osmanlı şehzadelerini ve Anadolu Beyliklerini Osmanlı Devleti'ne karşı sürekli olarak kışkırtıyorlardı.
4. İstanbul çok önemli kara ve deniz yolları üzerinde bulunuyordu.
5. Bizans artık zayıflamıştı ve sürekli taht kavgaları yaşıyordu.
6. Hz. Muhammed'in "İstanbul mutlaka feth olunacaktır; onu feth eden hükümdar ne mübarek hükümdardır ve onun askeri; ne mübarek askerdir." hadisi İstanbul'un fethini müjdeliyordu. İşte tüm bu nedenler İstanbul'un fethi için yeterliydi.

İstanbul Kaç Kez, Kimler Tarafından Kuşatılmıştır?Tarihte İstanbul Kuşatmaları.....

Asya ile Avrupa'ya giden yolların kilit noktası olan İstanbul her çağda imparatorlukların, devletlerin adeta iştahını kabartmıştır. 1453 yılına kadar Bizans'ın baş şehri olan İstanbul, Osmanlı hükümdarı Fatih Sultan Mehmet'in fethiyle artık Osmanlı başkenti olmuştu. Jeopolitik açıdan son derece önemli bir yeri olan İstanbul'un bilinen ilk kuşatılması Milattan önceki yüzyıllarda ünlü Pers Hükümdarı I. Dara tarafından yapılmıştır. Ancak bu kuşatmanın amacı Bizans değil Atina'nın üzerine yürümektir. Bu nedenle Sparta kralı Pausanias'ın yaptığı kuşatma tarihte ilk İstanbul kuşatması olarak kabul edilir.

İstanbul şehri, tarihte toplam 29 kere kuşatılmıştır. İşte o kuşatmalar;

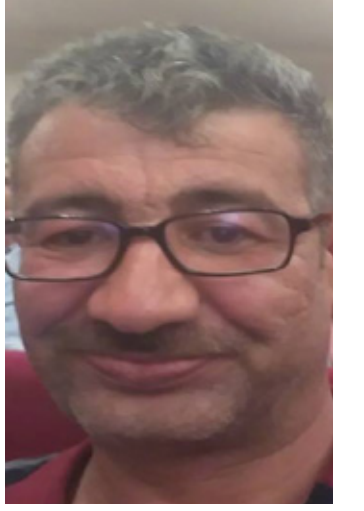
(1) MÖ. 479- Sparta kralı Pausanias	(2) MÖ. 408- Atinalı Alkibiades	(3) MÖ. 340- Makedonyalı general Leon	(4) MS. 197- Romalı general Septim Sever	(5) MS. 313- Sezar Maksimianus	(6) MS. 315- roma imparatoru Konstantin
(7) MS. 616- İran hükümdarı Keyhüsrev	(8) MS. 626- Avarlar	(9) MS. 654- Emevi hükümdarı Muaviye	(10) MS. 667- Muaviye'nin oğlu Yezid	(11) MS. 672- Arap kumandanı Süfyan bin Avf	(12) MS. 715- Halife Ömer bin Abdülaziz
(13) MS. 739- Abdülaziz'in oğlu Süleyman	(14) MS. 764- Bulgar kralı Paganos	(15) MS. 780- Abbasi halifesi Harunnüreşit	(16) MS.798-Harunnüreşit'in kumandanı Abdülmelik	(17) MS. 811- Slavlar	(18) MS. 820- Slavlar
(19) MS. 866- Ruslar	(20) MS. 914- Bulgarlar	(21) MS. 1048- Toriçiyos	(22) MS. 1081- Aleksis Komnen	(23) MS. 1204- Haçlılar	(24) MS. 1261- Mişel Paleolog
(25) MS. 1396- Osmanlılar (Yıldırım Bayezid)	(26) MS. 1402- Osmanlılar (Yıldırım Bayezid)	(27) MS. 1414- Yıldırım Bayezid'in oğlu Musa	(28) MS. 1422- Osmanlılar (II. Murat)	(29) MS. 1453- Fatih Sultan Mehmet	

İSTANBUL'UN FETHİ'NİN AÇTIĞI UFUKLAR

İstanbul'un fethi Türk tarihi, İslam tarihi ve Dünya tarihi için tarihin seyrini değiştiren, çağ kapatıp çağ açan tarihin dönüm noktalarından birisidir. Bu kadar önemli bir tarihi olayı gerçekleştiren Osmanlıların İstanbul'u fethetmelerini sağlayan fetih ruhunu, fethi mümkün kılan siyasi, askeri, ekonomik şartlarını ve insan güçlerini anlamak bizlere bugün içinde yeni ufuklar açabilecektir. Osmanlılarda her şeyden önce onları İstanbul'u fethetmeye yönelten büyük bir istek, iştiahtı ve bu iştiahtın başlıca sebebi Peygamberimizin İstanbul'un fethini müjdeleyen övgüsüne mazhar olmaktı. Osmanlılar İstanbul'un fethi için beylikten devlete geçiş aşamasındayken bu iştiahtla daha Yıldırım Bayezit döneminde 1390 -1396 arası İstanbul'u kuşatmışlar ancak henüz kuşatmayı karadan destekleyecek donanma gücüne sahip olamamaları kuşatmanın uzamasına neden olmuş, kuşatmanın uzaması Bizansa yardım edecek haçlıların oluşmasına zaman kazandırmış ve haçlıların Niğbolu kalesini kuşatmaları nedeniyle Yıldırım Bayezit İstanbul'u fethetme kararlılığında bir azalma olmadan Niğbolu'da haçlıları bozguna uğrattıktan sonra İstanbul'u ikinci kez kuşatmış ancak askerin kahramanca savaşına rağmen İstanbul'un muhkem surlarında gedikler açacak top gücünün yeterli olmaması, Bizansın denizden kuşatmanın yine uzamasına neden olmuş, Timur'un Doğu Anadolu'ya gelerek Osmanlı'yı tehdit etmesi Yıldırım'ın İstanbul kuşatmasını birkez daha kaldırmamasından başka çare bırakmamıştır. Yıldırım'ın Ankara savaşında yenilmesi sonunda 11 yıllık fetret devri İstanbul'un fethinin ertelenmesine neden olmuş ancak Osmanlıların İstanbul'u fethetme amacını terketmelerine neden olmamıştır. Osmanlı Devleti fetret devrini atlatıp tekrar birliğini sağlamasıyla II. Murat İstanbul'u üçüncü kez kuşatmış, II. Murat'ın önünde kardeşi şehzade Mustafa'nın Bizans tarafından isyan ettirilmesi engeli çıkmıştır. 19 yaşında tahta çıkan II. Mehmet Büyük dedesi Yıldırım Bayezit'in, babası II. Murat'ın İstanbul'u kuşatmalarına rağmen fethetmedemelerinin siyasi, askeri bütün eksikliklerin giderilmesini öncelikle hedefleyerek "Ya ben İstanbul'u fethederim, ya İstanbul beni fetheder kararlılığıyla İstanbul'un fethi için gereken hazırlıkları en ince ayrıntılarına kadar planlamıştır. Fatih, fetih için kendisini manevi olarak destekleyen hocalarının teşviklerinden de ayrıca güç alıyor," ben sifatah yaptım komşumdan bal alınız" diyen bir millete sahip olmak ise ona "böyle bir millet arkamda oldukça değil İstanbul'u Dünya'yı fethedebilirim" özgüvenine sahip oluyordu. İstanbul'u fetheden atalarımızda bütün zamanların değişmez başarı sırrı olan sürekli çalışmak, daha fazla çalışmak

temel prensipleri idi. Fatih İstanbul surlarını dövecek daha uzun menzilli ve güçlü toplara sahip olunmamasını fethin müyesser olmamasında en büyük eksikliklerden birisi olduğunu tespit etmiş ve böylesine özelliklere sahip Şahi toplarının mühendislik çalışmalarını gece gündüz çalışarak yapmıştır. Fatih'in mucitliğini gölgelemek için orta seviyede bir top döküm ustası olarak Osmanlı hizmetine giren Macar Urban'ın Şahi toplarının mühendisi olduğunu iddia eden batılı tarihçilerin iddialarına itibar edilmemelidir. Fatih'in İstanbul kuşatmalarında Niğbolu kalesini kuşatarak Bizans yardımına gelen haçlılardan aldığı dersle yardım edecek güçlerinin ve birliklerinin olmaması gerektiğini düşünüyordu. Bu nedenle Bizansa yardım edebilecek ilk güç Bizans hanedanlığının bir kolu olan Mora Despotluğunun yardım gücünü buraya gönderdiği akıncıların akınlarıyla kırdı. Haçlı ittifakına öncülük edebilecek Venedik, Sırbistan ve Macarlarla yaptığı antlaşmalarla bu devletlerin Bizansa yardım etmelerini siyasi-diplomatik yollarla önledi. Fatih daha önceki İstanbul kuşatmalarında donanmanın eksik olmasının fethin gerçekleşmesindeki etkisini biliyordu ve bu eksikliği gidermek için o zamana kadar ki en büyük Osmanlı donanmasını oluşturarak donamayı 400 parçalık güce ulaştırdı. Bütün hazırlıklar tamamlandıktan sonra 6 Nisan 1453'te İstanbul kuşatmasını başlattı. Fetih Planlandığı gibi ilerlerken Bizansa birkaç haçlı gemisinin yardım etmesinin önlenmesi, Osmanlı donanmasının haliçteki Zincirleri geçememesi nedeniyle İstanbul surlarının en dayanıksız halkası olan haliç surlarının dövülebilmesi fethi uzatıyordu. Böylesi bir anda Vezir Çandarlı Halil Paşa'nın kuşatmayı kaldırma teklifine katılmamış, bir çaresi olmalı diyerek dahi bir lider olduğunu göstererek gemileri halkının da olağanüstü çabalarıyla Kasımpaşa'dan Haliçe kızaklarla çektiler. Fethin önünü açmıştır. İstanbul'un fethinden çıkartabileceğimiz sonuçlara gelince; hiçbir başarı tesadüf değildir, başarıyı mümkün kılan şartların oluşması gerekir. Bir başarı için maddi güç tek başına yeterli değildir, maddi güç manevi güçle desteklenmelidir. İnanmak, kararlılık, sabır, çalışmak, millete hedef gösteren, milletiyle bütünleşen ve millete rehberlik eden siyasi liderlik, orduyu birlikte çalışan komutanlık ve liderinden her kademedeki görevlisine, milletin tek tek her bir ferdine kadar İnsani nitelikli İstanbul'un fethinin sırlarıdır ve bugünde benzer başarılar için İstanbul'un fethinin ruhuna sahip olmamız gerekir.

Sezai Açar, Başakşehir Anadolu Lisesi Tarih öğretmeni

Fatih Sultan Mehmet kimdir?

İşte Fatih Sultan Mehmet'in annesi, kardeşleri ve hayatı...

Osmanlı İmparatorluğu'nun yedinci padişahı olan II. Mehmed yani Fatih Sultan Mehmet ile ilgili detaylar merak ediliyor. Fatih Sultan Mehmet kimdir? 21 yaşında İstanbul'u fetheden Fatih Sultan Mehmet'in annesi, kardeşleri ve hayat hikayesi...

II. Mehmed, 21 yaşında İstanbul'u fethederek 1000 yıllık Bizans İmparatorluğu'na son verdi ve bu olay birçok tarihçi tarafından Orta Çağ'ın sonu Yeni Çağ'ın başlangıcı olarak kabul edildi. Fatih Sultan Mehmet kimdir? Sorusu birçok kişi tarafından merakla araştırılıyor. Fatih, İslam Peygamberi Muhammed'in bir hadisine nâil olduğu için günümüzde Türkiye ve İslam dünyasının geniş bir kesiminde "kahraman" olarak kabul edilmektedir.

FATİH SULTAN MEHMET'İN AİLESİ Eşleri

Emine Gül-Bahar Hatun – II. Bayezid ile Akkoyunlulara gelin giden Gevherhan Sultan'ın

annesidir. Helena Hatun – Mora Despotu olan Demetruş'un kızıdır. Alexias Hatun – Bizans prenseslerindendir. Gülşah Hatun – Karamanoğulları

Beyliği'nden İbrahim Bey'in kızı, Karaman Sancakbeyi Şehzade Mustafa'nın annesidir.[69]

Sitti Mükrime Hatun – Dulkadiroğlu Süleyman Bey'in kızı.

Çiçek Hatun – Türkmen Beyi kızı veya cariyeye Cem Sultan'ın annesidir.

Anna Hatun – Trabzon İmparatoru'nun kızıdır. Evlilikleri kısa sürmüştür.

Hatice Hatun – Zağanos Paşa'nın kızıdır. Fatih boşamıştır.

Erkek çocukları

II. Bayezid

Mustafa

Cem Sultan

Kız çocukları

Gevherhan Hatun, Akkoyunlu Uzun Hasan'ın oğlu Uğurlu Mehmet Bey ile evlendi.

Mirası

İstanbul Boğazı üzerinde Fatih'in anısına inşa edilen Fatih Sultan Mehmet Köprüsü 3 Temmuz 1988'de kullanıma açılmıştır. İstanbul'un Fatih ilçesindeki Fatih Parkı'nda II. Mehmed'in bir heykeli bulunmaktadır.

FATİH SULTAN MEHMET'İN HAYATI

Türk İmparatoru II. Mehmed 30 Mart 1432'de doğmuş ve 3 Mayıs 1481'de ölmüştür, Osmanlı İmparatorluğu'nun

yedinci padişahıdır. Tarihî kaynaklarda ismi Muhammed şeklinde geçer. İlk olarak 1444-46 yılları arasında kısa bir dönem, daha sonra 1451'den 1481 yılında ölümüne kadar 30 yıl boyunca hüküm sürdü.

II. Mehmed, 21 yaşında İstanbul'u fethederek 1000 yıllık Bizans İmparatorluğu'na son verdi ve bu olay birçok tarihçi tarafından Orta Çağ'ın sonu Yeni Çağ'ın başlangıcı olarak kabul edildi. Fetih'ten sonra Fethin Babası anlamına gelen "Ebû'l-Feth" Osmanlı Türkçesi ile daha sonraki dönemlerde ise "Çağ Açıkan Hükümdar" ve "Kayser-i Rûm" unvanları ile anıldı.

Fatih, İslam Peygamberi Muhammed'in bir hadisine nâil olduğu için günümüzde Türkiye ve İslam dünyasının geniş bir kesiminde "kahraman" olarak kabul edilmektedir.

NE ZAMAN ÖLDÜ?

Fatih 1481'de, Anadolu'ya doğru yeni bir sefere çıktı. Ama daha yolun başında hastalandı ve 3 Mayıs 1481'de Gebze

yakınlarındaki Hünkar Çayırı'ndaki ordugâhında öldü. Gut hastalığından öldüğü sanılmakla birlikte, zehirlendiği de rivayet edilir. Fatih öldükten sonra vefatı saklandı. Padişahın hamam ihtiyacı var denilerek gizlice cenazesi saraya getirildi. O sırada Şehzade Bayezid'e ve Şehzade Cem'e ulak gönderildi. O sırada asker Fatih'in öldüğünü öğrenip İstanbul'a gelip büyük bir anarşi başladı.

Karamanlı Mehmed Paşa Cem taraftarı olduğu için idam edildi. Her taraf yağmalanmaya başladı. Gayrimüslim tüccarların evlerine ve dükkanlarına saldırıldı. O arada herkes kendi taraftarını tahta çıkarmak için uğraşırken Fatih'in cenazesi sarayda karanlık bir odada unutuldu. Baltacılar kethüdası Kasım isimli bir kişinin II. Bayezid'e yazdığı mektupta sarayda cenazenin yanına gitğinde 3 gün 3 gece üzerine mum yanmadığını, cesedin kokusundan yanına zor varıldığını söyler. Daha sonra tahnit ustasıyla beraber iç organları çıkarılmış ceset tahnit edilmiş. Cesedi

tahnit edebilmek için elbiselerinin çıkarılması gerekiyordu. Lakin mevsimin sıcak olması dolayısıyla ceset bozulduğu için elbise cesede yapışmıştı. Bu yüzden sol kolunun üzerinden elbise kesildi ve tahnit edildi. Kesik elbise bugün hale Topkapı Sarayı'ndadır. II. Bayezid payitahta gelene kadar o şekilde bekletilmiş. Ölümünden sonra oğlu Bayezid tahta çıktı. Fatih Camii'ndeki türbesinde yatmaktadır. Seferi nereye düzenlediği tam olarak bilinmemektedir. Zira Fatih bu bilgiyi seferin güvenliği açısından çok gizli tutuyor ve kimseye söylemiyordu. Ancak tarihçiler seferin Mısır'a ya da Roma'ya (Papalık) olacağı yönünde tahminler yürütmektedir. Ama başka kitaplar ve tarihçiler ise farklı yerlere fetih düzenleyeceği görüşündeydi. Birlikleri Üsküdar'da topladığı ve hazırlıkları başlattığı için seferin İtalya'ya olma olasılığı günümüz tarihçileri tarafından makul bulunmamaktadır.

OSMANLI DEVLETİNİN YAPTIĞI HAZIRLIKLAR:

1. Yıldırım Beyazıt döneminde inşa edilmiş olan Anadolu Hisarı'nın karşı tarafına Rumeli Hisarı yaptırıldı çünkü Karadeniz'den Bizans'a gelebilecek yardımlar engellenmek isteniyordu ve üs olarak kullanılması amaçlanıyordu.
2. 400 üniteden oluşan büyük bir donanma oluşturuldu.
3. İstanbul etrafındaki Bizans kaleleri işgal edildi.
4. Surların arka tarafına gülle aşırarak havan topları döküldü.
5. Fatih'in kendisinin çizdiği planlardan imal edilen büyük toplar Edirne'de döküldü. Bu toplar İstanbul surlarını yıkmak amacıyla yapıldı.
6. Askerlerin surlara tırmanabilmesi için tekerlekli kuleler yaptırıldı.
7. Macaristan, Sırbistan, Eflak, Venedik ve Karamanoğulları ile barış anlaşmaları kuşatma sırasında diğer sınırların güvenliği açısından imzalandı.
8. Balkanlar'a gönderilen bir ordu Avrupa'dan gelebilecek yardımları önleme amacıyla hazırda bekletildi.
9. İstanbul boğazının Avrupa tarafına Rumeli Hisarını (Boğaz Kesen) yaptırdı.
10. "Şahi" adı verilen ağır top dök-türüldü.
11. Mora'ya asker gönderilerek gelen haçlı yardımları engellendi.
12. Tekerlekli kuleler yaptırıldı.
13. Hristiyanların elindeki İstanbul yakınlarında bulunan "silivre ve vize" kaleleri alındı
14. Denizden gelen haçlı yardımlarını engellemek için ege denizine donanma gönderildi
15. 400 parçalık yeni bir deniz filosu oluşturuldu
16. Zincirle ağzı kapatılan Haliç'e kara-dan çektilen 72 gemi indirildi
17. Karamanoğullarının kuşatma sırasında ani bir baskın gerçekleştirmesini engellemek için karaman seferine çıkılıp, yenilgiye uğratıldı

İstanbul Surları Hakkında

İstanbul, konumu itibariyle yüzyıllardır büyük öneme sahip olmuş bir şehir. Tarih boyunca çeşitli saldırılara uğrayan şehri korumak için çeşitli dönemlerde İstanbul'u çevreleyen surlar yapılmıştır.

İstanbul surları ne zaman yapıldı?

Surların inşasına 5. yüzyılda başlanmış. Bu süreç içerisinde çeşitli tarıbatlara uğrayan surlar tadilata uğramış ve tekrar yapılmıştır.

Surların son yapımı ise MS 408 yılından sonraki süreçtedir. Surlar Bizans imparatoru tarafından yaptırılmıştır.

Şehri Çevreleyen Uzun Duvarlar

İstanbul Surları şehri çevreleyen devasa duvarlardan oluşuyordu. Günümüzde çoğunluğu yıkılmış ve tahrip olmuş surlar yaklaşık 22 km uzunluğundaydı. Haliç Surları, Marmara Kıyısı Surları ve Kara Surları olmak üzere 3 bölümden oluşuyordu. Marmara Kıyısı Surları inşa edilirken denizden gelecek istilaların önlenmesi hedeflenmişti. Bu saldırılara karşı şehri Marmara Kıyısı Surları korumaktaydı. Her Biri Ayrı Önem Taşıyan Sur Kapıları İstanbul Surları'nda çok fazla sur kapısı bulunuyor. Askeri açıdan da önem taşıyan bu kapılar konumlarına göre görev üstleniyordu. Kapıların bir kısmı surların ilk yaptırıldığı Bizans Dönemi'nden, bir kısmı ise Osmanlı tarafından açılmıştır. Özellikle mimari açıdan önemli olan kapı ise Yedikule kapısıdır. Türk mimarismeni en iyi yansıtan tarihi eserlerden biri olarak görülmektedir.

İstanbul'un Fethi sırasında zarar gören surlar! İstanbul'un Fethi sırasında zarar gören surların, daha sonra Fatih Sultan Mehmet tarafından onarımı yaptırılmıştır. Bu şekilde fetih sırasında verilen zararın en aza indirilmesi amaçlanmıştır

Türklerin Yaptığı Anadolu Hisarı ve Rumeli Hisarı İstanbul Surları arasında direkt olarak Türklerin yaptırdığı surlar Anadolu ve Rumeli Hisarı'dır. Anadolu Hisarı Osmanlı padişahı Yıldırım Bayezid'in emriyle inşa edilmiştir. Denizden gelebilecek saldırıları önlemek için yapılan Anadolu Hisarı Beykoz'da bulunur. Rumeli Hisarı ise İstanbul'un Fethi'nden önce Fatih Sultan Mehmet tarafından güvenlik amacıyla inşa ettirilmiştir. Anadolu Hisarı'nın tam karşısına Sarıyer'e inşa edilen sur boğazdan gelebilecek saldırıları önlemek amacıyla yapılmıştır ve boğazın en dar noktasındadır. Bu surlar günümüze kadar korunmuştur ve o zamanlar donara da evlatlığı yapan boğazda beklemek kalmıştır.

İSTANBUL'UN FETHİNDE KULLANILAN SİLAHLAR

Çizimleri yedinci Osmanlı padişahı Fatih Sultan Mehmet'in önderliğinde Türk mühendisler tarafından gerçekleştirilen ve İstanbul'un fethi sırasında kullanılan Şahi Topu'nun modeli çalışmaları, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Alüminyum Test Eğitim ve Araştırma Merkezi (ALUTEAM) Hızlı Prototipleme Laboratuvarı'nda yürütüldü. Top döküm teknolojisi anlamında çağdaşlarının 100 sene ilerisinde olan iki parçalı Şahi Topu'nun modeli, polimerik tozlar kullanılarak lazer tekniği ile eklemeli şekilde kat kat tüm ayrıntıları ile üretildi. Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi olarak ismini aldıkları padişahın dönemine damgasını vuran Şahi Topu modelini aslına uygun bir şekilde yeniden tasarladıklarını belirten Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Fevzi Yılmaz, orijinali İngiltere'deki Fort Nelson Müzesi'nde bulunan Şahi Topu'nun teknik özellikleri hakkında şu bilgileri verdi: "Namlu ile barutun depolandığı iki kısımdan oluşan ve 18 ton ağırlığında olan top, ulaşımın ve tedarikin çok zor olduğu o dönemde üretilmiş ve kullanılmıştır. Ayrıca topların nerede ve nasıl döküldükleri de bende merak uyandırdı. Kayıtlara göre Şahi Topları ile 600 kiloya kadar gülle atılabilir. Şahi Topu döküm kalıbı ve özel soğutma sistemi dikkat çekicidir. Topa işlenen ahenkli yazı, rölyef ve resimlerin o zamanki imkanlarla kalıba nasıl verildiği beni çok meraklandırmıştır. Günümüzde benzeri uygulamalar rahatça yapılabilir. Tarihçiler günümüz toplarının özelliklerini yakalayan yüksek kapasiteli Şahi Topundan 4-5 adet üretildiğini söylüyorlar. Bakır ve kalay alaşımı dediğimiz tunçtan yapılan Şahi Topu, 1500 km/saat hızla hedefi vurabiliyor. Bu ses hızından fazladır. Literatürde bu bilgi var. Arada yaklaşık 450 yıl olmasına rağmen şimdiki modern toplar 7 bin, 9 bin km/saat hıza erişti. Yani o dönemde Osmanlılar, çok ileri bir top döküm teknolojisi ve top kalıp soğutma sistemleri geliştirmişlerdir."

Savaş topları üzerindeki süslemelerle dikkat çekiyor

Osmanlıların süsleme sanatına çok önem verdiklerini ve Şahi Topu'nun bir insan öldürme aracı olmasına rağmen, onun uzun ekseni ve alın yüzeyi boyunca süsler yapıldığını belirten Prof. Dr. Fevzi Yılmaz, resim, kaynak ve uzmanlardan faydalanan Şahi Topu'nun üzerinde bulunan alın yazısını da çözümlediklerini söyledi. Prof. Dr. Fevzi Yılmaz, Şahi Topu'nun alın yazısının "Alla-humme'n-sur es-Sultan Mehemed b. Murad Han, fi tarih-i sene semâniye ve sittin ve semâniye mieh, fi Şehr-i Receb. el-Amel li- Mine Ali (Ey Allahım! Sultan Murat oğlu Sultan Mehmed'e imdâd eyle! Bu top Mine Ali tarafından 868 yılı Recep Ayı'nda imal edilmiştir" ifadesini taşıdığını söyledi. Şahi Topu Projesi sırasında Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi başta olmak üzere

çok sayıda doküman ve tarihçi görüşünden de faydalandığını söyleyen Prof. Dr. Fevzi Yılmaz, "İstanbul'un fethi sırasında Macar Urban Usta'nın Fatih'in toplarını döküğünü duyardık. Ancak topların yeniden modellenmesi sürecinde, Urban Usta'nın yalnız olmadığını, Müslihiddin, Saruca ve Ali usta gibi Türk ustalarının da top dökümünde görev aldığını öğrendik. O dönemde top dökülürken yangın ve ölümcül kazalar gibi olaylar sık yaşanıyordu. Bugünkü dökümcüler ve sanayiciler, onlara oranla daha rahat çalışıyor" dedi. Prof. Dr. Fevzi Yılmaz, Şahi Topu'nun kullanıldığı dönemden bugüne yaşanan ekonomik değişimler hakkında ise şunları söyledi: "Şahi Topu'nun üretildiği tarım toplumu döneminde malzeme fiyatları zamana ve şartlara bağlı olarak devamlı artıyordu. O zamanlar malzeme kazma ve kürekle çıkarılıyor, zor naklediliyor, üretim araç ve gereçleri yetersiz ve imalat yöntemleri oldukça kısıtlıydı. Dolayısıyla talep arttıkça elde etme zorluğu nedeniyle malzeme ve ürün fiyat da artıyordu. Oysa son 50 yıldır ve günümüzdeki bilgi toplumunda malzeme ve ürün fiyatları dalgalı şekilde düşüyor. Bu kitle üretim ve seri üretim nedeniyle. Bence burada bir paradoks var, her iki dönemin mukayesesi zor ve bunun üzerinde çalışılması gerekiyor."

Arşivlerden çıkarılan şaşırtıcı bilgiler ve gizem

Prof. Dr. Fevzi Yılmaz, proje sırasında ulaştığı bilgilerin kendisini bazen şaşırttığını bazen de gizemi ile büyülediğini söyledi. Prof. Dr. Yılmaz şöyle konuştu: "Ateş-i Nemrûd olarak nitelendirilen fırınlarda yüksek hararete dayanan ve yeşilimsi bir renge sahip taş Marmara'daki adalardan getirilmiş. Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi'ndeki top döküm seremonisine baktığımızda ise duacının duaya başladığını, hazır olanların kalpten 'Amin' dediklerini ve herkesin tam bir teslimiyetle ağlamaya başladığını gördük. Çünkü bu an top dökümünün en tehlikeli anıdır. Nice ustalar bu safhada canlarını kaybetmişlerdir. Edirne'den yola çıkan toplar, 30 araba 140 öküzle çekilmiş ve devrilmesin diye 200 nefer (asker) görevlendirilmiştir. Büyük topun önünde Kırâç Bey kumandasında on bin akıncı süvarisinden mürekkep bir kol gidiyor topu otuz, bazılarına göre elli veya atmış çift öküz müşkülâtlarla çekiyordu. Yapan kişinin, sevmediği için ömründe hiç bal yemediğini ve onun yaptığı topların da bu durumuna nispetle 'bal yemez' diye şöhret bulduğu söyleniyor."Türkler, tarih sahnesine çıktıkları andan itibaren savaş aletlerini kullanmadaki marifetleri bakımından diğer bozkır halklarına sürekli üstün geldiler.Şimdi onları bu üstünlüğe götüren etkenlerden birisi olan savaş aletlerini inceleyeceğiz. Bakalım hangi savaş aleti savaşta nasıl iş görüyormuş haydi başlıyoruz:

1. Temren- Ok ucu

Temren adı verilen ok uçları çeşitli şekillerde oluyordu görselde Hunlara ait ok çeşitli ok uçlarını görmekteyiz bu temrenler günümüzde Ordos müzesinde sergilenmektedir.

2. Isık Çalan ok ucu

Tarihçiler tarafından Büyük Hun imparatoru Mete han tarafından icat edildiği düşünülen ısıklı çalan ok, ok uçlarının ok'a takılmalarıyla birlikte meydana gelmiştir, çavuş oku ya da vızıldayan ok adlarıyla da anılan bu ok öldürme amaçlı değildir. Bu ok atıldığında ısıklı benzeri ses çıkarttığı için bu adı almıştır. Bu ok çıkardığı ses sayesinde düşmanın moralini bozma ve birliklerin kendi yerlerini işaret vermek için kullanılmıştır. Görseldeki Hunlar'a ait ısıklı çalan oklar Ordos müzesinde sergilenmektedir.

3.Ok

Tarihin en eski silahlarından olan ok, Türklerin atlı okçu birliklerini kurmalarıyla diğer devletlere üstünlük sağlamasında en önemli etkenlerden biridir. Görselde Osmanlı dönemi okları gösterilmiştir. Bu Osmanlı okları Karlsruhe Müzesi'nde (Almanya) sergilenmektedir.

4. Yay

Yay, Türklerin kullandığı en önemli silahlar arasında kuşkusuz ilk sırayı alması gerektiğini düşündüğümüz bir savaş aracıdır. Türkler yay yapımında o kadar ustalaştılar ki diğer milletlerin yaylarından 2 kat güçlü olan kendi yaylarını yaptılar. Türk Yayı'nın bu denli güçlü olmasındaki sır diğer yayların aksine yani tersine kurulmasından kaynaklanıyordu

5. Tolga-Miğfer

Tolga: Savaş sırasında başa gelebilecek hertürlü tehlikeden korunmak için kullanılan bir savaş aracıdır. Görselde Osmanlı Devleti Hükümdarı Fatih Sultan Mehmet'e ait miğfer gösterilmektedir. Günümüzde bu miğfer Topkapı Sarayı Müzesinde sergilenmektedir.

6. Örm Zırh

Savaş alanlarında oklardan korunmak için zincirlerin birbirine eklenmesi şeklinde oluşturulmuştur.

7. Sadak- Tirkeş

Yay ve okların taşınması için kullanılan kılıflardır.

8. Kiriş

Yay'a takılan ve ok'un takıldığı ipolankiriş, eskiden atkılındanyapılırdı. Not: Lisede tarih kitaplarımızdan öğrendiğimiz " Türklerde hanedan üyesinin kanı akıtılmaz yayının kirişle boğulurdu" cümlesindeki o kiriş, bu kiriş işte.

9. Kement

Yüksek libredeki yayları kurmaya yarayan kemerdur

10. Kol koruması - Kolçak

Ok atarken kolu korumak üzere yapılmış savaş aletidir.

11. Zihgir- Okçu Yüzüğü

Zihgir, ok atarken oku çekiş sırasında baş parmağın yıpranmasını engellemek amacıyla kullanılan savaş aletidir. Görselde Selçuklu Dönemi türk yapımı zihgirler gösterilmektedir.

12. Navek

Navek: Kısa boyda okların atıcıya zarar vermeden düşmana atılmasını sağlayan boruya denir.

13. Teber

İki el ile tutulmak suretiyle kullanılan savaş aletidir. Görselde 16.-17.Yüzyıla ait çeşitli türk yapımı teberler gösterilmektedir.

14. Yatağan Kılıcı

Çeşitli kılıç türleri arasında yapısındaki eğrilik itibarıyla savaşlarda diğer kılıçlara üstünlük sağlayan türk yapımı yatağan kılıcı gösterilmektedir.

29

MAYIS 1453 SABAHİ

29 Mayıs Salı günü güneş doğmadan Osmanlı ordusu namaz kıldı ve mehter takımı hücum marşı çalmaya başladı. Yaşlılardan ve Hristiyanlardan oluşan ilk grubun öncelikli görevi merdivenleri surlara taşımak idi. Güneş doğmadan muharebe başlamıştı fakat surlara dikilen merdivenler derhal Bizans askerleri tarafından devriliyor, surlara yaklaşan askerler de fırlatılan taşlarla oklarla öldürülüyordu. Bu grubun iki saat sürdü. Çoğunluğu imha edilen bu grup, ordugâha doğru kaçmaya başladı. Fakat bir gün önce 2.Mehmed'in verdiği emir uygulandı; kaçmakta olan askerler kılıçtan geçirildi ve surlara geri dönmeleri için zorlandı. Sıra ana muharip askerlerden oluşan ikinci gruptaydı, bu grubun da hücumu başladı. Saldırı giderek St.Romanos civarında yoğunlaşıyordu fakat ikinci grubun askerleri bir türlü surlara çıkamıyor, merdivenleri dikemiyordu. Bizans askerleri kızgın yağ, grejuva, ok ve taş kullanarak tüm saldırıları püskürtüyordu. İkinci grup da bitkin düşmekteydi ve bu durum Bizans kuvvetlerinin morali üzerinde olumlu etki yaratıyordu; bir buçuk saatlik savaşın ardından ikinci gruptan da bazı askerler geri kaçmaya başladı. Savaşın kaçanlar da yine komutanlarının infazlarıyla karşılaştı ve Sultan 2.Mehmed, birkaç kaçak askeri topuzuyla cezalandırdı. 2.Mehmed elinde kalan son grup olan yeniçerileriyle birlikte surlara yaklaştı. Bizans birlikleri artık yorgun düşmüştü, dinç ve tecrübeli yeniçeriler saflarını bozmaksızın surlara ulaştı; bir gece önce karşı taarruz için Konstantin'in emriyle açılan Kerkoporta Kapısı, elli kadar Osmanlı askerinin içeri girmesine olanak sağlayınca Bizans askerlerinin morali bozuldu. O esnada büyük Osmanlı topu ateşlendi ve yeniçerilere bir geçit açıldı, toz bulutunun içerisinde yeniçerilerle Bizans askerlerinin çarpışması başladı. Gözetleme kulesine girmeyi başaran Osmanlı askerleri imha edildi ve yeniçerileri de püskürttüğünü gören Bizans askerleri zafere sevinçli yaşamaya başladı. Osmanlı topu tekrar ateşlendi; geride kalan Osmanlı birliklerinin taarruzu başlamıştı. Direnci kalmayan ilk sur Osmanlıların eline geçti, azabların da desteğiyle burayı sağlama alan yeniçeriler var güçleriyle ikinci sura

yönelik saldırıya başlamıştı. Her iki surda harap haldeydi ve çarpışmalar sürüyordu. Bu esnada Cenevizli komutan Giustiniani ağır yaralandı, İmparator Konstantin'in ricalarına rağmen yarasının tedavisi için limana götürüldü. Komutan Giustiniani'nin yaralandığı haberi Bizans birliklerinde bozguna yol açtı, Bizanslı askerler şehrin sokaklarında kaçışmaya başladı; Venedik ve Ceneviz askerleri de gemilerine binip kaçmak üzere limana yöneldi. Bozgunun etkisiyle güneydeki Piyi Kapısı da düştü, Osmanlı askerlerinin yağması başlamıştı. Ordunun ağırlığı şehrin merkezine doğru ilerlemekteydi, oradaki zenginlikler daha fazlaydı ve sancaktarlar bir an önce Osmanlı bayraklarını dikmek istiyordu. Öğle olduğunda şehir düşmüştü ve yağma başlamıştı ancak Haliç surlarında, Vasileos, Leon, Alexius burçlarında direniş devam ediyordu; daha sonra Haliç surları düşürüldüyse de üç burç direnmeye devam etti, Giritli denizciler tarafından savunulan bu üç burç vire ile teslim oldu ve denizcilere evlerine dönmeleri için 2.Mehmed tarafından izin verildi. 2.Mehmed, vezirleri ve komutanlarıyla birlikte St.Romanos Kapısı'ndan (Topkapı) şehre girdi. Ayasofya'nın önüne gelen 2.Mehmed, secdeye kapanarak toprağı öptü ve kiliseye sığınan kalabalığın köle yapılmakta yetinileceğini söyleyerek dışarı çıkmalarını istedi; canlarına dokunulmadı. Bu sırada mermerleri sökmeye çalışan bir askeri görünce tepki gösterdi ve şehirdeki binaların kendi mülkü olduğunu söyledi. Hücumdan önce askerlere verdiği üç günlük yağma iznine rağmen yağma ve talanın derhal bitirilmesini, itaat etmeyenlerin idam edilmesini emret

İSTANBUL'UN FETHİNE KARŞI BİZANS'IN YAPTIĞI HAZIRLIKLAR

İSTANBUL'UN FETHİNE KARŞI BİZANS'IN YAPTIĞI HAZIRLIKLAR (BİZANS'IN ALDIĞI ÖNLEMLER)

Yüzyıllar boyunca İstanbul ve boğazlar bölgesine hakim olan Bizans İmparatorluğu bir çok defa kuşatılmış; fakat İstanbul bir türlü ele geçirilememiştir. İstanbul'un ele geçirilemeyeceğini düşünen Avrupalı Devletler yapılan kuşatmalara karşı bu seferlik rehabet içersine girmiş ve Bizans'a yeteri kadar gerekli yardımda bulunmamışlardır.

Osmanlı Devleti'nin kuşatma hazırlıklarına başladığını sezinleyen Bizans İmparatorluğu Konstantin önderliğinde, İstanbul'u korumak ve güvenliğini sağlamak amacı ile bir takım önlemler almak zorunda kalmıştır.

İstanbul'un fethedilmesine karşı Bizans tarafından alınan önlemler, yapılan hazırlıklar kısaca şu şekilde özetlenebilir:

1. Bizans İmparatoru Konstantin İstanbul'un kuşatılmasını önlemek amacı ile Osmanlı Devleti'ne vergi vermeyi teklif etmiş, fakat Fatih Sultan Mehmet Han bu teklifi geri çevirmiştir.

2. İstanbul'u kuşatan surlardaki gedik ve geçitler tamir edilmiş, istihkam çalışmaları hızlandırılmış, şehrin savunmasını güçlendirmek maksadı ile yeni mevziler açılmıştır.

3. Bizans İmparatoru Konstantin, Avrupa Devletleri'nin yardımını almaya çalışmış, Osmanlı Devleti'ne karşı yeni bir haçlı ordusu oluşturulması için teklif ve ikna çabalarında bulunmuştur. Girit ve Mora yarımadası başta olmak üzere Haçlı dünyasından bir çok ücretli asker kiralanmıştır.

4. İstanbul kuşatmasının uzun süre devam edebileceğini düşünen Konstantin, yiyecek, içecek ve sağlık malzemelerinin stoklarını arttırmıştır.

5. Avrupa Devletleri'nden yardım almak ve Haçlı ordusu kurulmasını sağlamak maksadı ile Katolik ve Ortodoks Kilisesinin birleştirilmesi konusunda destek ve çalışmalarda bulunmuştur. İstanbul'a yardım gelmesi için gerekli tüm yollara başvurulmuştur. Fakat İstanbul halkı tarafından Haçlı ordusunun teşkil edilmesi istenmemiş, İstanbul'da haçlıları görmektense vatandaşlarına karşı hoşgörü politikası izleyen Osmanlı Devleti'ni görmek istedikleri söylentileri halk arasında yayılmaya başlamıştır.

6. Konstantin, kuşatmaya karşı İstanbul halkını silahlandırmış, halktan asker alımlarını arttırmış ve sur askerlerini teçhizat ve malzeme bakımından güçlendirilmiştir.

7. Haliç'ten gelebilecek her türlü Türk saldırılarına karşı Haliç'in girişine Osmanlı Donanmasını engelleyici kalın zincirler ve eski gemiler çekilmiş, Haliç sularının girişi kapatılmıştır.

8. İstanbul'un savunmasında kullanılmak maksadı ile suda da yanmaya devam edebilen kükürt, neft yağı ve barut ile yapılan Gregois (Rum Ateşi) olarak isimlendirilen silahlar imal etmişlerdir. Yapılan tüm bu hazırlıklara ve alınan önlemlere rağmen Fatih Sultan Mehmet Han komutasındaki, Hz. Muhammed (S.A.V)'in övgüsüne nail olma şerefi ile yanıp tutuşan kahraman Türk askerleri, 29 Mayıs 1453 tarihinde İstanbul'u fethetmeyi başarmış, dünya tarihini değiştirecek bir olaya imza atmışlardır.

BİZANS'IN İSTANBULU KORUMAK İÇİN ALDIĞI ÖNLEMLER

İstanbul şehri, tarih boyunca stratejik açıdan hep büyük bir önem taşıyan bölge olmuştur. İlk dönemlerde Bizans İmparatorluğu'nun hakimiyetinde olan İstanbul, Osmanlı Devleti için de büyük önem taşıyordu çünkü konumu gerek kara gerekse deniz ticareti bakımından son derece önemliydi. Bu nedenlerden dolayı Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'u fethetmeyi amaçlamıştır ve bu durumdada Bizans İmparatorluğu bir takım savunma çalışmaları yapmıştır. Bu yazımızda Bizans'ın İstanbul'u korumak için yaptığı hazırlıklar hakkında sizlere bilgi vereceğiz.

- Bizans İmparatorluğu İstanbul'un fetih edilmesi ihtimaline karşı kale surlarını onararak güçlü bir hale getirmiştir.
- Osmanlı askerlerinin fetih sırasında Haliç'e girmesini engellemek amacıyla Haliç Boğazını Bizans İmparatorluğu zincirle kapatmıştır.
- Suda yanma özelliği taşıyan barut, neft yağı ve kükürt kullanarak "Rum ateşi" adında silahlar üretmişlerdir.
- Depolarını yiyecek, silah ve benzeri şeylerle stoklamışlardır.
- Bizans İmparatorluğu her ihtimale karşı halk içinden askere alınabilecek herkesi askere alarak ordusunu güçlendirmeye çalışmıştır.
- Bizans İmparatorluğu, Avrupalı devletlerden yardım istemiştir.

-Bizans İmparatoru Konstantin İstanbul'un kuşatılmasını önlemek amacıyla Osmanlı Devleti'ne vergi vermeyi teklif etmiş fakat Fatih Sultan Mehmet bu teklifi geri çevirmiştir.

Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethetmek için yapmış olduğu hazırlıklar karşısında Bizans ne kadar savunma hazırlıkları yapmış olsa da bu hazırlıklar bu fethi engellemeye yeterli değildi.

İstanbul'un Fethi

Genel

Osmanlı Devleti detaylı planlama, iyi hazırlık ve başarılı taarruzlar neticesinde, kuşatmanın başında hedef olarak belirlendiği emellerine 29 Mayıs 1453 tarihinde ulaşmıştır.

Fatih Sultan Mehmet Han ve İslam tarihi açısından büyük bir öneme haiz olan bu başarı, Türk tarihine adını altın harflerle yazdırmış çok önemli bir gelişme olarak ortaya çıkmıştır. İstanbul'un fethi ile Osmanlı Devleti'nde birçok açıdan büyük gelişmeler yaşanmış, fethin sonuçları ve etkileri kısa zamanda görülmeye başlamıştır.

İstanbul'un Fethi'nin nedenleri

1. Bizans'ın, Osmanlı Devleti'nin Rumeli'deki ilerlemesine ve büyümesine engel olması
2. Bizans'ın Anadolu beyliklerini Osmanlı Devleti'ne karşı kışkırtarak Anadolu'daki Türk birliğini bozmaya çalışması
3. Bizans'ın Osmanlı şehzadelerini kışkırtarak Osmanlı Devleti'nde taht kavgalarına neden olması
4. Bizans'ın, Avrupa-Hristiyan dünyasını kışkırtıp Haçlı Seferleri'ne zemin hazırlaması
5. Anadolu ve Rumeli toprakları arasındaki bağlantının sağlanabilmesi için İstanbul'un alınmasının gerekmesi
6. İpek Yolu'nun Avrupa'ya açılan koluna hakim olmak
7. Kara ve deniz ticareti bakımından İstanbul'un önemli bir konuma sahip olması
8. Boğazlar yolu ile ekonomik canlılığın mevcudiyeti
9. Anadolu ve Rumeli arasındaki askeri geçişin kolaylaştırılmak istenmesi
10. II. Mehmed'in, Hz. Muhammed'in; "İstanbul elbet feth olunacaktır. Ne güzel kumandandır o kumandan ve ne güzeldir o askerler" hadisine layık olabilme düşüncesi

İstanbul'un fetih hazırlıkları

- 1- Hristiyan aleminin Bizans'a yardım etmesini engellemek için bazı Avrupa ülkeleri ile antlaşmalar yapıldı.
- 2- Anadolu Hisarı'nın karşısına Rumeli Hisarı yapıldı. Bu hisarın yapılma nedeni Balkanlar'dan Karadeniz yolu ile yapılabilecek yardımları kesmek ve Boğazları kontrol altında tutmaktır.
- 3- 400 parçalık bir donanma mey-

dana getirildi.

- 4- Muslihiddin, Saruca Sekban ve Macar Urban'a büyük kuşatma topları döktürüldü.

Bizans'ın İstanbul'un fethi hazırlıkları

- 1- Avrupa'dan destek alındı
- 2- Haliç'in ağzına zincir gerildi. Haliç'e girilmesi engellendi
- 3- Surlar tamir edildi

Fatih Sultan Mehmet

İstanbul'un kuşatılması ve fethedilmesi

Evet arkadaşlar II.Mehmed daha 21 yaşındaydı. Genç ve kararlıydı, kendine güvenen azimli bir padişahı. 6 Nisan 1453 tarihinde kuşatmaların başlamasıyla savaş başlamış oldu ve Avrupa'da büyük bir heyecan yarattı bu olay tabiki. Papa Bizans'a yardım etti ve donanmasına 5 gemi gönderdi. Gemiler Osmanlı donanmasını geçerek Haliç'e girdi. Bu arada II. Memed Gemilerini karadan Haliç'e indirdi. Osmanlı ordusu kutlu gün 29 MAYIS 1453 tarihinde İstanbul'u fethetti ve II. Mehmed'e FATİH unvanı verildi.

İstanbul'un Fethi'nin Türk tarihi açısından sonuçları

1. Osmanlı Devleti'nin Kuruşluş Dönemi bitti, Yükseliş Dönemi başladı.
2. İstanbul'un Fethi ile Osmanlı Devleti'nin Anadolu ve Rumeli toprakları arasındaki Bizans'ın yarattığı tehlike ortadan kalktı.
3. İstanbul'un Fethi ile Karadeniz'i Akdeniz'e bağlayan ticaret yolları ele geçirildi.
4. İpek Yolu'nun Avrupa'ya giden kolu ele geçirildi.
5. İstanbul, Osmanlı Devleti'nin başkenti yapıldı ve II. Mehmed ülke alan, ülke açan anlamına gelen 'Fatih' ünvanını aldı.
6. Osmanlı Devleti'nin İslâm Dünyası'ndaki saygınlığı arttı.
7. Fener Rum Patrikhanesi Osmanlı himayesine girdi.

İstanbul'un Fethi'nin Dünya tarihi

açısından sonuçları

- 1- 1000 yıllık Bizans devleti sona erdi.
- 2- İstanbul'un fethi Orta Çağ'ın sonu, Yeni Çağ'ın başlangıcı kabul edildi.
- 3- Kalelerin ve surların top gülleleriyle yıkılacağı anlaşıldı. Bu gelişmeler Avrupa'da derebeylik rejiminin gücünü kaybetmesine ve mutlak krallıkların güçlenmesini sağladı.
- 4- Fetihden sonra İtalya'ya giden Bizans bilgileri Rönesans hareketinin başlamasında etkili olmuşlardır.
- 5- Ticaret yollarının Osmanlı Devleti'nin eline geçmesi Avrupalıların yeni arayışlara yöneltilmiş ve Coğrafi Keşiflere sebep olmuştur.
- 6- Avrupa ülkeleri İstanbul'da ilk sürekli elçilikler kurmaya başladılar.
- 7- Ortodokslar koruma altına alınarak Avrupa'nın dini birliği önlendi.

NE ZAMAN ÖLDÜ ?

Fatih 1481'de, Anadolu'ya doğru yeni bir sefere çıktı. Ama daha yolun başında hastalandı ve 3 Mayıs 1481'de Gebze yakınlarındaki Hünkar Çaymı'ndaki ordugahında öldü. Gut hastalığından öldüğü sanılmakla birlikte, zehirlendiği de rivayet edilir. Fatih öldükten sonra vefatı saklandı. Padişahın hamam ihtiyacı var denilerek gizlice cenazesi saraya getirildi. O sırada Şehzade Bayezid'e ve Şehzade Cem'e ulaştırıldı. O sırada asker Fatih'in öldüğünü öğrenip İstanbul'a gelip büyük bir anarşi başladı.

Gemilerin Karadan Yürütülmesi

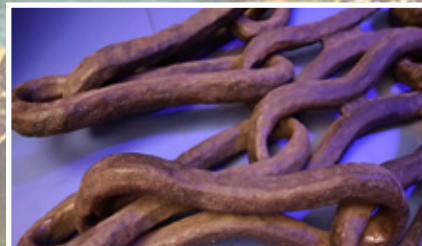
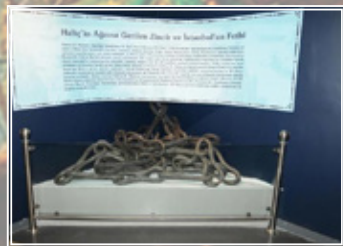
Gemilerin karadan Haliç'e indirilmesi hadisesi başta Bizans kaynakları olmak üzere Osmanlı kaynaklarında da zikredilir. Esasında gemilerin karadan yürütülmesi hadisesinin çok benzerine eski çağda da rastlıyoruz. Assur kralı II.Sargon M.Ö. 714 yılında, I.Rusa hükümdarlığı devrindeki Urartu üzerine bir sefer yapmıştı. Bu başarılı sefer sonunda Urartu tapınaklarını yağmalayan Assurlular, Urartuların baştanrısı Haldi'nin heykelini kendi ülkelerine götürmüştü. Yaklaşık 40 tonluk bir kütleyle sahip olan bu devasa heykeli, insanların bir kızak üzerinde çektikleri görülmektedir. Dolayısıyla M.Ö. 714 yılında karadan yürütülmüş ise, 1452-53 yıllarında gemilerin karadan çekilmesi gayet mümkün bir şeydir. Sadece fevkalade bir insan gücüne ihtiyaç vardır. Osmanlı kaynakları, gemilerin Galata üzerinden indirildiği hususunda birleşirler. Kuşatma sırasında gemilerin Beşiktaş'ta Dolmabahçe-Kabataş civarında demirledikleri bilinmektedir. Fatih ferasetli bilgisiyle, Rum Ateşi'nin ne kadar tehlikeli olduğunu bildiği için gemileri, surlara tam yaklaştırmamış ve HAVAN TOPU'NU ilk defa kullanarak aşırırmalı bir şekilde surları dövmüştür... Gemilerimiz 21-22 Nisan 1453 geces, Dolmabahçe Kumbaracı yokuşunu takip ederek, Asmalı Mescid'den,Tepebaşı yoluyla Kasımpaşa'ya ormanlık ve toprak yollar temizlenerek bir yol açıldı. Yola, çam ve diğer ağaç kalaslar döşendi ve üzerlerine iç yağı, zeytinyağı sürülerek kaygan hale getirildi. Donanma, binlerce nefer ve yük hayvanları ile çekilerek bir gecede Haliç'e indirildi.

Haliç Zinciri

Zincirin su yüzünde durmasını sağlayan ise dubalardır. Haliç zincirinin uzunluğunun 550 metre olduğu bilinmektedir. Ancak zincirin sadece 115 metresi çıkarılıp, sergilenmeye açılmıştır. Baklalar halindeki zincirin her baklasının eni 18, boyu 50 santimetre olup, 14 kilogram gelmektedir.Surların güçlü olması ve Haliç'te bu zincirin bulunması yüzünden İstanbul'u fethetmek için hazırlanan Fatih Sultan Mehmet, gemilerini karadan Haliç'e indirmeye, Bizans'ın kalbine Haliç'ten darbe vurmaya karar vermiştir.Fatih Sultan Mehmet Ayasofya'ya girerken, yanında olan Tarihçi Tursun Bey (1426-1491) Haliç'e gerilen zincirlerden dolayı gemilerin karadan yürütülmesinin mecburi olduğunu belirtmiştir. " zincir nasıl parçalandı?" sorusuna Mülâyim şöyle açıklama getiriyor; "Karadan Haliç'e inen Osmanlı gemileri karşısında şaşkına dönen Bizans donanması panik içinde kaçmaya başladı.

Ancak zincirle karşılaşan gemiler büyük uğraşlar sonunda dubaların olduğu kısımdaki zinciri parçalayarak yolu açtılar. Ancak fetihten sonra zincire hiç dokunulmadı. Zaten parçalanmadan dolayı zincirlerin bir kısmı denizin dibine inerken kıyılara bağlı olan kısımlar kalmıştı. Rumeli Demiryolu yapılırken Sarayburnu'nda bulunan birçok yalı ve köşkler birlikte burçlar da yıkıldı. Burca bağlı olan zincir buradan alındı. Aynı şekilde karşı tarafta bağlı bulunan zincir de toplanarak Aya İrini'de muhafaza edildi."

Savunma direnci olduğu kadar, bir güç göstergesi de olan, Fatih Sultan Mehmet'in donanmasını durduracağına kesin gözüyle bakılan, fethin ardından Aya İrini Kilisesine götürülen Haliç Zinciri, burada Yeniçerilerin Cebeci sınıfı tarafından onarılmış, parçaları daha sonra üç yerde; Harbiye Askeri Müzesi, Beşiktaş Deniz Müzesi ve İstanbul Arkeoloji Müzesi'nde sergilenmeye başlanmıştır.

OKUL KIYAFETLERİ

SEÇKİN GİYİM

KALİTELİ GİYİNMEK
SENİN,DE HAKKIN

LİSE

BAŞAKŞEHİR ANADOLU LİSESİ

AHMET KABAKLI İ.O

BORSA MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
AKŞEMSETTİN

ÖĞRENCİDEN ARMAĞAN ANADOLU LİSESİ
ŞEHİT HAKİ ARAS KIZ ANADOLU İ.H.LİSESİ

ORTAOKUL

ŞEHİT POLİS MUSTAFA ERDOĞAN O.O

M.EMİN SARAÇ İ.H ORTAOKULU

OYAKKENT İLK VE ORTAOKULU

ŞEHİT HAKİ ARAS KIZ ORTAOKULU
AKŞEMSETTİN KIZ İ.H.ORTAOKULU

OKUL KIYAFETLERİ SATIŞA SUNULMUŞTUR

SEÇKİN GİYİM PİRAMİT TLF:212 487 96 56

ÇARŞI 2 KAT,TA:

@seckingiyimvk

ULUBATLI HASAN

Ulubatlı Hasan, İstanbul surları üzerine ilk Türk sancağını dikerken şehit düşen yiğit askerdir. 1428

yılında Bursa'nın Ulubat köyünde doğdu. Fatih Sultan Mehmet'in kumandasında Ordu-yı Hümayün'a asker olarak İstanbul kuşatmasına katıldı. 1453 yılında büyük taarruz sırasında İstanbul surları üzerine ilk Türk sancağını dikerken şehit düştü. Fethin bayraklaşmış bir kahramanı olan Ulubatlı Hasan beşyüz yıldan beri gönüllerde yaşar. Ulubat'ta adına dikilmiş bir anıt vardır.

İstanbul tam 53 günden beri muhasara altındaydı. 23 yaşındaki genç padişah ve dahi kumandan 2. Mehmet Han, bu süre içinde gösterdiği akıl almaz askerlik mucizeleriyle Bizanslıları şaşkına çeviriyordu. Koca Bizans imparatorluğu çatlıyor hatta son günlerini yaşıyordu. 28 Mayıs'ı 29 Mayıs'a bağlayan gecenin sabahına doğdu, mehter vurmaya başladı ve Bizans surlarının karşısındaki ordugah'ta hummalı bir faaliyet başlamıştı. Ulu Hakan, hücum emrini vermişti. O akşam ki tarihi nutku bütün askerlerin kulaklarında çınlıyordu. -Ey benim paşalarım, ağalarım, beylerim! Bu şehri Konstantiniye cenginde silah arkadaşlarım, yiğitlerim! Sizleri buraya, kararlaştırdığım umumi taarruzda şimdiye kadar gösterdiğinizden daha büyük bir fedakarlık ve cesaret istemek için topladım. Cihanda ün salmış bu şehri zapteden kahramanlar olarak adınız şan ve şerefle anılacaktır...

Asker, Peygamberimizin, şüheda için en büyük cennet makamı müjdelediği zafere ve bu zaferin uğrunda şehitlik şerbeti içmeye susamıştı.

Beyaz atının üzerinde ki genç kumandan, kılıcını çekmiş, davudi sesiyle adeta gürlüyordu.

-Evladlarım, yiğitlerim, şahbazlarım yürüyün... Zafer sizindir...

Asker, saflar halinde atılıyordu. 53 günden beri o mucize topların döve döve hamurlaştırdığı surların üzerine doğru yüklenen bir insan seli vardı. "Allah allah" sesleri bir uğultu halinde semayı kaplıyordu. On binlerce meşalenin sarı aydınlığı üstüne, henüz güneş doğmamıştı. Serdengeçtiler, surların, kalelerin üzerine yalın kılıç atılıyordu. Kalelerden, surlardan taş yağıyordu. Ok yağıyordu. Kızgın yağ ve alev alev yanan katran yağıyordu.

Sultan Mehmet Han, kahraman ordusuyla ve olanca ağırlığıyla yükleniyordu Bizans surlarının üzerine... Serdengeçtileri fedailer, fedailer de başı bozuk askerler takip etmişti.

Tan yeri ağırırken sıra üçüncü safa gelmişti. Üçüncü hücum kolunu, ordunun en seçkin askerleri teşkil etmekteydi.

Bursa'nın Ulubat köyünden Hasan da vardı bu safın arasında. Ordunun bayraktarıydı. Bir elinde kılıcı, bir elinde sancağı şahlanmıştı... Ve kulaklarında Sultan Mehmet Han'ın bir akşam evvel irad ettiği büyük nutkun sözleri tane tane uğulduyordu.

-Surlar vakıa bir harabe haline gelmiştir ama, surlar üzerine atılacak yiğitler büyük bir tehlikeyle karşılaşacaklardır. Maharetimiz ve cesaretimiz her şeyin üstündedir. Zafer rüzgarı bizden yana esecektir. Konstantiniye bizim olacaktır...

Bursa'nın Ulubat köyünden bayraktar Hasan da yaklaşmıştı surların üzerine. İri parmaklarıyla gönderini sımsıkı kavradığı şanlı bayrağı, elindeki o kutsal emaneti mutlaka surların

üzerine dikmeyi aklına koymuştu. Hilalli sancağın surların üzerinde dalgalandığı anda düşman için her şeyin bitmiş olacağına inanıyordu.

Bir fırsatını buldu Ulubatlı Hasan. Elindeki kılıcını savurarak sur harabeleri üzerine doğru atıldı. Birkaç yiğit de kendisini takip etmişlerdi. Hasan en öndeydi. Bir yandan kılıcını sallıyor, bir yandan da hilalli sancağı gözlerin bittiği burca doğru ulaştırmaya çalışıyordu.

Bu cehennem ateşinin ortasında koç yiğitler yığidi Hasan, Eğrikapı tarafındaki burcun üzerine çıkmayı başardı. O burcun üzerine sancağı dikti. Fakat aynı anda mancınkla atların büyük bir taşın ağırlığı altında dizleri üstüne düşüverdi. Doğrulamaya çalıştı fakat aynı anda üstüne belki otuz belki kırk ok birden yağdı. Oracıkta yere yığılıverdi.

Peçevi'nin ünlü tarihinde "Adem Ejderhası" olarak vasıflandırdığı dev cüsseli yiğit Ulubatlı Hasan'ın diktiği sancak, o anda Bizans'ın tüm ümidini yitirivermişti. Türk'ün bayrağı ve yeniçerinin serpuşu artık surların üzerindeydi. Elli üç günlük direnişi kökünden tüketen an gelmişti. Öte yandan sancağın Bizans surları üzerinde dalgalandığını gören Türk askeri coşmuş ve bir ok gibi ileri atılmıştı.

BİZANS TARİHÇİSİ TARAFINDAN AKTARILAN

Bizans tarihçisi Phrantzes'in anlatımına göre Türklerin 29 Mayıs Salı günü sabaha karşı Edirnekapı ile Topkapı arasında umumi bir hücum başlattıklarını ve savunmanın temel direği olan Venedikli General Giustiniani'nin yaralanıp cepheyi terketmesi üzerine Türk askerlerin heyecana gelmesi ve Fatih'den gelen Topkapı Surlarına tırmanılması emrinin alınmasıyla birlikte Ulubatlı Hasan isimli küçük rütbeli ve genç bir asker maiyyetindeki otuz askerle beraber, Osmanlı bayrağını surlara dikmişlerdir.

İSTANBUL'UN FETHİ İLE İLGİLİ EFSANELER

1-ÇEMBERLİTAŞ KEHANETİ

Kuşatma esnasında birçok Bizanslı falcı, Osmanlı'nın İstanbul kuşatmasında başarılı olacağını söylemiştir. Ancak Stavros Sütunu, yani günümüzdeki Çemberlitaş'a geldiklerinde ilahi bir güç onlara yardım edecekti. Osmanlı ordusu Çemberlitaş'a geldiğinde gökten bir melek kılıcı ile inip, bu kılıcı sıradan bir Bizanslıya verecek, ve o Bizanslı da Osmanlı ordularını İran'a kadar püskürtecekti. Bu sebeptendir ki birçok Bizanslı, kuşatma esnasında Çemberlitaş'ın -kuşatma birliklerine göre- arkasında bulunan Ayasofya'ya sığınmıştı.

2.AYASOFYA' DAKİ KEŞİŞ

Yoğun kuşatma ve sonunda gelen zaferin ardından, Fatih Sultan Mehmet'in Ayasofya'da inceleme yaparken bir ses duyar. Bu sesin nereden geldiğini merak eder ve araştırılmasını söyler. Ayasofya'nın her tarafı aranır ve sonunda mahzende bir keşiş bulunur. Padişahın huzuruna çıkarılan keşişin, İmparator Konstantin'in falında yenilgi gördüğü için kendini mahzene kapattığını söylediği rivayet edilir.

3.ŞEYHÜİSLAM MOLLA FENARİ' NİN KEHANETİ

I. Murat'ın başkanlığında bir divan toplantısı sırasında, Şeyhülislam Molla Fenari de yer almaktaydı. Dışarıda bir çocuğu izleyen Molla Fenari'yi II. Murat'ın uyarmasının ardından, Fenari'nin 'İstanbul'u fethedecek kişinin bu çocuk' olduğunu söylediği rivayet edilir. Nitekim o çocuk, Fatih Sultan Mehmet'tir. Akşemseddin ve Hacı Bayram-ı Veli'nin de benzeri ifadelerde bulunduğu bilinmektedir.

5. CEBE ALİ EFSANESİ

İstanbul'un fethinden önce Mısır'da şeyhlik yapan Cebe Ali, söylentiye göre 300 derviş ile Osmanlı topraklarına gelmiştir. Kuşatma sırasındaki görevi Osmanlı ordusuna ekmek çıkartmak olan Cebe Ali, rivayete göre tek bir fırından yüz binlerce ekmek çıkartmıştır ve bu söylenti tüm ordu içinde yayılır. İstanbul'un fethedildiği 29 Mayıs günü, dervişleriyle birlikte surların önüne gelen Cebe Ali'nin burada öldürüldüğü söylenir, ve öldürüldüğü yer bugün İstanbul'da Cibali olarak adlandırılan semttir.

7. YAVEDUD SULTAN RİVAYETİ

Rivayete göre Bizans tarafında Yavedud isimli bir aziz, şehrin Osmanlı'ya teslim olup düşmemesi için hergün dua ediyordu. Hatta kuşatmanın uzun sürmesi, Bizans'ın teslim olmaması Yavedud ile ilişkilendiriliyordu. Osmanlı, surları geçip İstanbul'u ele geçirdiğinde, Yavedud da yaşamını kaybetmişti. Osmanlı askerlerinin Yavedud'u bulduğu ve tabuta koyarak bir törenle defnettiği rivayet edilir. Tören sonrasında mezarından Yavedud sesleri geldiği de rivayetlerden biridir.

**KENDİ ARAZISINI YABANCILARA
SATANLAR ALLAH'IN GAZABINA
UĞRASIN //**

6. ULUBATLI HASAN

İstanbul'un fethi ile belki de en çok özdeşleşmiş isimlerden biri olan Ulubatlı Hasan, Osmanlı ordusunda yeniçeri ya da sipahi olarak görev aldığı düşünülen bir isimdir. Yerli kaynaklarda 30 kadar askeri ile birlikte surlara Osmanlı sancağını ilk diken asker olarak geçen Ulubatlı Hasan, Bizans tarihçilerinin kaynaklarında da '30 kadar askeri ile surlara çıkmayı başaran küçük rütbeli genç bir asker ya da subay' olarak tasvir edilmiştir. Birlikte surlara çıkmaya çalıştığı askerlerin çoğu oklarla bunu engellemeye çalışan Bizans askerleri tarafından şehit edilmiştir. Ulubatlı Hasan ise surlara çıkarak bayrağı dikmeyi başarmıştır. Ardından ise taş ve ok saldırıları sonucunda şehit edildiği söylenir; bu durum sonucunda Osmanlı ordusu daha azimle ilerlemiş, surları düşürmüştür.

8. FATİH SULTAN MEHMET' İN DUASI

Son olarak İstanbul'un fethinin ardından gerçekleştiği öne sürülen bir olay vardır ki günümüzle ilişkilendirilebilecek düzeyde ilginçtir. Fethin ardından Fatih orada yaşamakta olan bir kahini bulur ve İstanbul'un Osmanlı'da kalıp kalmayacağını sorar. Kahin ise şöyle cevap verir; İstanbul hiçbir zaman savaşla kaybedilmeyecek, ancak gelecekte İstanbul'daki mallar, mülkler yabancılara satılacak ve burası adeta bir yabancı toprağı haline gelecektir. Fatih Sultan Mehmet'in bunu duyduğunda çok sinirlendiği ve şöyle dediği rivayet edilir;

DOĞRU
R E H B E R
K u r s M e r k e z i

**Sınavlara
Hazırlıkta
En Doğru
Adres**

**Hedefini Belirle
DOĞRU REHBER ile Başla
Başarıyı Yakala**

**2018-2019
Eğitim Öğretim Yılı
Kayıtlarımız
Devam Ediyor...**

0541 485 38 80
0212

@dogrurehber

FETİH VE AYASOFYA

921 yıl kilise olarak kullanıldıktan sonra, 481 yıl da Camii olarak kullanılan Ayasofya, İslam ve Hristiyanlık dinleri için büyük bir önem taşıyor. Bu eşsiz yapı, bir çok gizemi de içerisinde barındırıyor.

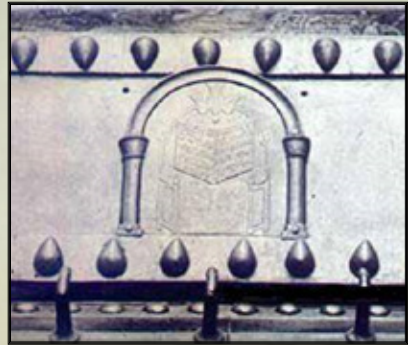
Terleyen direk

Ayasofya'nın kible tarafındaki kapılarından soldan sayılınca, sonuncusunun iç tarafında bir mermer sütun görürsünüz. Bu sütunun en büyük özelliği kış ve yaz nemli olması. Bu yüzden bu sütuna "terleyen direk" deniyor. Sütunun zemininden başlayarak bir buçuk metrelik bir kısmı bakır plakalarla kaplı. İnanca göre sürekli baş ağrısı çekenleri, sindirim sistemi hastalıkları olanları ve sıtmaya tutulanları bu direk tedavi ediyor. Önce iki rekât namaz kılınıyor, sonra hasta avuçlarını önce bakır plakalara sonra da yüzüne sürüyor. Bu hareket üç kez tekrarlanınca hastalıklar iyi oluyor... Ayrıca elleri çok terleyen kimselerin, direğin üzerinde bulunan deliğe parmaklarını soktukları ve artık ellerinin terlemediği birçok defalar görülmüş...

Terlemenin nedeni

İnanca göre, Ayasofya'nın büyük bir kubbesi bir depremde yıkılınca, 300 rahip Mekke'ye gitmişler ve orada zemzem suyundan almışlar, bunu Mekke toprağı ile karıştırıp, bu sütunun altına harç olarak koymuşlar. Sütunun bu yüzden "terlediğine" inanılıyor. Bir başka inanca göre de Hızır Peygamber, parmağını Ayasofya'daki deliğe sokmuş ve binayı Mekke'ye yöneltmiş yani Terleyen direğin ya da diğer adıyla ağlayan direğin öyküsü, görüldüğü kadarıyla Osmanlı döneminde ortaya çıkmış. İslam inançlarıyla beslenmiş. Sütunun yapısının gözenekli olduğu ve kılcal damarlar yoluyla temeldeki suyu emdiği ve bu yüzden terlediği, en geçerli bilimsel açıklamalardan biri. Ama acaba neden sadece bu direği gözenekli taştan yapmışlar? Bu soru cevapsız kalıyor... Ayasofya'nın içinde büyük salonun ortasında bir kuyu var. Eskiden bu kuyu kalp hastalığına tutulanların sık sık geldikleri bir yerd. Bunlar üç cumartesi art arda aç karnına buraya gelir, sabah namazını kılar ve bu sudan içerlerdi. Bu gelenek cami müze haline getirilene kadar sürdü. Kuyunun üzerinde yaklaşık 50 santim çapında, demir bir kapak var. 7 metrelik bir çubuk sarkıtıldığına dibine ulaşamıyor. Su hâlâ mevcut, tadı tatlımsı ve mineralli. Suyun ne tür bir bir bileşim taşıdığına, incelenmesi gerekir. Yüzyıllardır orada durduğuna göre acaba bozulmuş mudur? Sonra niçin kalp hastalığına iyi geliyor? Bu da düşündürüyor. Yoksa suyun bir özelliği mi var? Bu soruların cevaplarını, devletin yetkili kurumlarına bırakıyoruz. Geçenlerde bilim dünyası çikolatanın içinde bulunan bir maddenin hormonal etki yaptığını açıkladı. Ama bu etki özellikle, aşk yüzünden kalbi kırılanların üzerinde görülmüştü. Demek ki, bu madde, beyinde aşırı üzüntü yaratan merkezi etkiliyor. Ayasofya'daki kuyunun şifalı suyunun da böyle bir özelliği neden olmasın!

Tabuta dokunulursa Ayasofya yıkılacak

Çapraz Haç'ın anlamı

Aziz Andre'nin üzerinde idam edildiği haç, çapraz formda. İstanbul'daki kilisenin kurucusu sayılan Aziz Andre'nin anısına tavana çapraz haç motifi işlenmiş.

İlk düz haç Ayasofya'da kullanılıyor

Hristiyanlar, İmparator Jüstinien döneminde Akhineton Haçı adı verilen şekli bırakıyor ve düz haç modeline geçiyor. Bu da ilk kez Ayasofya'da kullanılıyor.

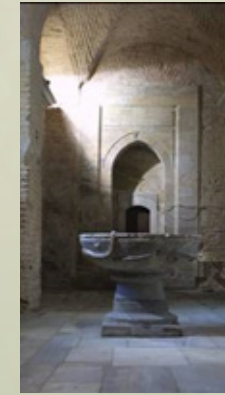

Esrarengiz kapılar

Ayasofya'nın güney tarafında ufak ve dar bir koridorun ucunda örülmüş bir kapı var. Buna "açılmaz kapı" deniyor. Anlatılanlara göre Fatih Sultan Mehmet İstanbul'a girdiğinde Rum Ortodoks Patriği yanındakilerle bu kapının önünde dua ediyormuş. Osmanlı ordusu kiliseye girince, Patrik bu kapıdan kaçıp kaybolmuş ve kapı bir daha açılmamış. Her paskalyada bu kapının önünde" kırmızı yumurta kabukları" ortaya çıkarmış... Bir de "Kapanmaz Kapı" miti var. Fetih günü, Fatih'in ordusundan biri bu kapıya öyle bir vuruş vurmuş ki, kapı yere gömülmüş ve bir daha asla açılmamış...

Kapılarından biri Nuh'un gemisinden yapılmış

Pençe nişanı

Binanın güney-doğusundaki kubbeyi tutan fil ayağının bir yüzünde 6 metre yükseklikte ele benzeyen bir iz var. Kuşaktan kuşağa anlatılanlara göre, fetih günü, Fatih Sultan Mehmet'in atı ürkmüş, Sultan eliyle bu kemere tutunmuş. Atı ise sütunun kaidesini zedelemiş. Buraya kadar bir şey yok. Ama pençe izinin yerden 6 metre yükseklikte olduğu ve bu yüksekliğe, hiçbir atın erişemeyeceği düşünülürse, olayın esrarı bir anda ortaya çıkıyor.

Deisis Mozaïği'ndeki Meryem Ana değil

Mozaikteki Meryem figürü, ellerini İsa'ya doğru uzatmış vaziyette. Oysa Hristiyan şeriatına göre yapılan resimlerde Meryem'in ellerinde İncil ya da İsa olması gerekiyor. Dolayısıyla bu figürdeki Meryem, 'anne' değil Mecdeli Meryem olarak da bilinen ve Hz. İsa'nın eşi olduğu varsayılan kadına ait.

Kutsal Kâse aslında Ayasofya

Kutsal Kâse, aslında Hz. İsa'nın içit kabı değil, 'dişil prensip'i temsil ediyor. Bu prensibin adı 'Sofya'. Yani Kutsal Kâse'nin kendisi Ayasofya ki, Hristiyanlık inancına göre bütün kiliseler rahim örnek alınarak yapılıyor. Bunların en kutsalı da yani 'Kutsal Kâse' de Ayasofya.

bir miktar da Bizanslı kadını alarak kuşatmayı kaldırıyor.

Ortodokslarla Katolikler Ayasofya'da ayrılıyor

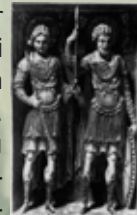
Hristiyanların Kutsal Emanetleri çalınıyor

1204 yılında Haçlı orduları İstanbul'u yağmalarken Ayasofya'da ne kadar kutsal eser varsa hepsini kaçırıyor. Geçen yıl Vatikan, jest yaparak kutsal emanetlerden bazı bölümleri geri verdi.

Bizans'ın ilk gizli teşkilatı Ayasofya'da kuruluyor

Mikail Cellius adlı bir filozof, Bizans'ın ilk gizli teşkilatını Ayasofya'nın mahzenlerinde kuruyor. Aynı mahzenler, aynı zamanda Gnostik Hristiyanların gizli kitabı Pictariks'in de çevirilerinin yapıldığı mekân.

Diğer Gizler ve Efsaneler

Avarlar, Ayasofya'nın altınlarını alıyor Avarlar, 575 yılında Roma'yı kuşatıyor ve Papa 1. Benedictus, fi-dye vererek kendini kurtarıyor. Ama Avarlar, 614-619 arasında bu kez İstanbul'u kuşatıyor. Patrik Sergius, Ayasofya'daki kutsal ama altından olan ne varsa erittirip para haline getirerek Avarlar'a veriyor. Avarlar,

1054 yılında papanın temsilcisi Kardinal Humbold, patriğin yönettiği ayin sırasında Papa'nın patriği aforoz ettiğini bildiren fetvayı açıklıyor. Ayin bozuluyor, kargaşa çıkıyor. Böylelikle Ortodoks ve Katolik kilisesi, birbirine darılarak temelli ayrılmış oluyor. Ayrılık 911 yıl sürüyor. 1967'de 6. Paul, İstanbul'a gelerek dargınlığı sona erdiliyor.

Deisis Mozaïği'ndeki Hz. İsa değil

1264'te İstanbul, Haçlıların elinden kurtarılıyor. Bundan sonra, Ayasofya'nın içinde Deisis Mozaïği yapılıyor. Bu mozaikteki İsa figürü ABD'li araştırmacı Roberto Solari-on'a göre, gerçekten İsa değil, Kermerhisarlı (Tyana'lı) Apollon. (Hatırlanacağı gibi Tempo Ocak 2005'te Aytunç Altındal'ın bu konuda bir kitap hazırladığını duyurmuştu. Kitap, nisan ayında piyasaya sürüldü.) Bunun ispatı ise mozaikteki İsa figürünün sağ kaşının üzerindeki yara izi. İz, 11 sayısına işaret ediyor. Pisagorcu tarikat üyesi Apollon'da da bu iz var. Figürün Apollon'a ait olmasının nedeni ise paganların Anadolu'da zorla Hristiyanlaştırılırken, İsa'nın resmini yapar gibi görünseler de, Apollon'un resmini yapmaları.

Dandolo İstanbul'u alıyor ve ölüyor

Latin komutan Henricus Dandolo, Papa'nın çağırısı üzerine İstanbul'u almak zorunda kalıyor. Bizanslıların tehdidi oldukça ilginç: Eğer bu kenti alırsan ölüsün. Dandolo kenti alıyor ve ölüyor. Mezarı halen Ayasofya'da.

Ayasofya kiliseye hiç ait olmadı

Ayasofya kilisenin malı değil. Çünkü mekân imparatora ait kabul ediliyor. Dolayısıyla 1453'te Fatih Sultan Mehmet de Ayasofya'nın değerini ödeyerek bir vakıfla kendi üzerine geçiriyor. Daha sonra da padişahların malı olarak devam ediyor.

Güney Galerideki İmparatoriçe Zoe Mozaïği:

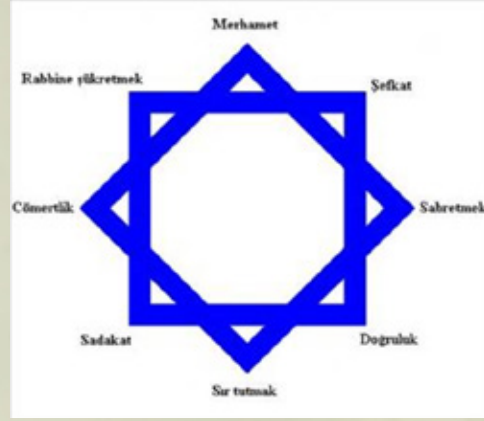
Ortada Pantokrator (Kainatın hakimi) İsa, sağ eliyle takdis işareti yapmakta, sol eliyle incilerle bezenmiş cildi olan Kutsal Kitabı tutmaktadır. İsa'nın bir yanında imparatoriçe Zoe, diğer yanında Zoe'nin üçüncü kocası Konstantinos Monomakhos yer almaktadır. Bizans tarihinde entrikaları ve evlilikleriyle ün yapan imparatoriçe Zoe kocalarını değiştirdikçe mozaik üzerindeki imparatorun başı ve isminin belirten yazının da değiştiği sanılmaktadır. Konstantin'in kafası ve üstündeki yazıt kazınıp, tekrar yapılmıştır. Orijinal mozaik Zoe'nin ilk kocasına aitti. Bu panoda İmparatorluk ailesinin kiliseye şükran ve bağışları sembolize edilmektedir.

Baklava

Bu şekil, eğer yuvarlak olsaydı kainat anlamına gelecekti. Oysa baklava motifi yeryüzü anlamına geliyor. Yeryüzünün merkezinde haç, haçın merkezinde de İsa var.

Mantra ve sekiz köşeli yıldız

Sekiz çeperli gül, aslında mantrayı temsil ediyor. Çevresindeki sekiz köşeli yıldız ise kainatın sekiz köşesi olduğunu gösteriyor. Bunlar asıl olarak paganik semboller.

Diğer Hermetik semboller

Daire, kâinat anlamına geliyor, etrafında da minik noktalar var; onlar da yıldız demek. Bu, aynı zamanda şifa sembolü. Kenarlardaki defne dalları da Hermetik öğretiye ait. Aradaki haça benzer figürler de bir nevi Hermetik takiyye.

Vikingler de Ayasofya'da

İkinci kat balkonlarından birinde, Vikingler'e ait Rune alfabesiyle yazılmış yazılar bulunuyor. Bu en mistik yazı tarzlarından biri olan Elgir

Rune'u. Aynı yazılardan, bodrumdaki mahzenlerde de var.

Güney Galeride Deisis Mozaïği:

Ayasofya'nın mozaikleri arasında hiç kuşkusuz, en ünlüsü Deisis kompozisyonudur. Deisis, yani mahşer günü İsa'dan Meryem ve Loannes Prodromos'un insanlık için yardımcı olmasını dilemeleridir. Mahşer Kompozisyonunun ortasını meydana getiren üçlü kompozisyonda ortada büyük bir İsa eksenini teşkil eder. Üçlü grubun ikinci şahsı Meryem'dir. Diğer yanda ise Vaftizci Yahya bulunmaktadır

Melek Tasvirli Mozaikler:

Kubbeye geçişi sağlayan köşe elemanlarının yüzeylerinde yalnız kafa ve kanatlardan ibaret olan dört melek tasviri yer alır.

Ayasofya'daki Hermetik

semboller
Dört balık:
Tavandaki
dört balık
sembolü
aslında
dört Gos-
pel'e atfı.
Balık,
iman anlamına geliyor. Bu
İsa'da bütünleşmiş olan
imani temsil ediyor.

Mozaiklerin Açıklamaları

Apsis Yarım Kubbesindeki Mozaik:

Altın zemin üzerinde ortada değerli taşlarla süslü tahta oturan Meryem, kucağında İsa ile birlikte tasvir edilmiştir. Meryem'in koyu lacivert renkte sade ve bütün vücudunu örten kıyafeti, etrafını çeviren altın zemin ile bir kontrast oluşturur.

Güney Galerideki Komnenos Ailesi Mozaïği:

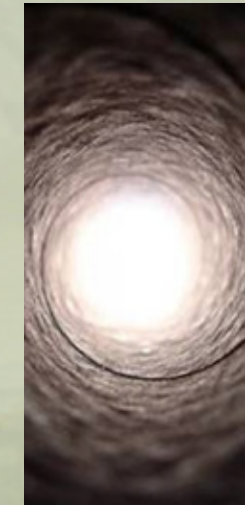

İmparator Komnenos II ile eşi Macar asıllı İmparatoriçe İrene ve oğulları Aleksios'u tasvir etmektedir. Ortada kucağında İsa ile ayakta duran Meryem yer almaktadır. İmparator ve İmparatoriçe değerli taşlarla süslü tören elbiselerini giymişler, imparatorun elinde bir para kesesi, İmparatoriçe de bir rulo tutmaktadır. Takdim edilen rulo kiliseye bağışları, deri kese ise altın yardımını belirtmektedir. Macar asıllı imparatoriçenin ırk özellikleri; açık ten ve açık saç rengi belirgindir

İmparator Kapısı Üzerindeki Mozaik:

Bu mozaik pano 9. yüzyıl sonunda yapılmıştır. Ortada son derece süslü taşlar ve incilerle süslenmiş taht üzerinde oturmuş Pantokrator İsa bir kaide üzerine basmaktadır. Sağ eli takdis işareti yapmakta, sol eliyle dizi üzerinde açık duran bir kitabı tutmaktadır. İsa'nın ayakları önünde secde eder durumda imparator altıncı Leon şefaati isterken görülür. İki kenardaki madalyonların birinde Meryem tasvir edilmiştir. Diğerinde ise lilisenin koruyucusu baş melek Cebrail tasvir edilmiştir.

Ayasofya'nın altındaki tüneller Mahzenlerin altındaki tünellerden Kınalı adaya kadar bir tünel uzandığıda söyleniyor.

AYASOFYA'NIN KİLİSEDEN CAMİYE DÖNÜTÜRÜLMESİ İLE DİN VE VİCDAN HÜRRIYETİ NASIL TELİF EDİLİR?

Müslümanların yöneteminde tarih boyunca gayri müslimler hür olarak yaşamışlar. Hz. Ömer'in Kudüs'te kilisede namaz kılmak istemesi gözönüne alınarak, Ayasofya'nın kiliseden camiye dönüştürülmesi nasıl değerlendirmelidir? Hangi dini nasa binaen bu değişiklik yapılmıştır?İslâm devletler hukukunun hükümlerine göre, sulh yolu ile fethedilen ülkelerde mevcut olan Ehl-i kitâba ait ma'bedlere asla dokunulmaz; ancak yenilerinin inşasına da müsaade edilmez. Eskiden beri var olanlar tamir edilebilir. Savaş yoluyla fethedilen topraklarda ise, durum tam tersinedir. Yani İslâm hükümdarı, isterse, başka dinlere ait bütün ma'bedleri yok eder ve gayri müslimleri de sürgün edebilir. İşte İstanbul, tamamen savaş yoluyla feth olunmuştur. Ayasofya'nın ve benzeri bazı kiliselerin camiye çevrilişinin meşruiyet sebebi zikredilen hükümdür. Bu hüküm, İstanbul çapında tatbik edilseydi, İstanbul'daki bütün kilise ve havraların yıkılması gerekirdi. Günümüze kadar yaşayan kilise ve havraların gerçek sırrının, Fâtih'in din ve vicdan hürriyeti anlayışı olduğu bilinmelidir.

Kız Kulesi Efsanesi ve Tarihi

Kız Kulesi, MÖ 5.yy'da Yunanlar tarafından İstanbul Boğazı'nın Üsküdar Salacak sahiline yakın bir noktaya kurulmuştur. Üsküdar'da, Roma İmparatorluğu'ndan kalma tek mimari eserdir. Tarih boyunca farklı amaçlarla kullanılmış ve hakkında çokça rivayetler üretilmiştir. Şimdi biz de önce tarihine sonra efsanelerine bir göz atalım... Haldun Hürel, yaptığı araştırmalara dayanarak “sala” kelimesinin köy anlamında kullanıldığını ifade eder. Salacak ise küçük köy – şirin köy anlamındaki “salacık”tan türemiş. Yani muhtemelen burası geçmiş dönemde küçük bir köy idi. Kız Kulesi'ne de daha ziyade bu köyden ulaşılıyordu, tıpkı bugünkü gibi.

Antik Dönemde Kayalıklar

Resmi kaynakları baz alan tarihçiler, Kız Kulesi'nden ilk defa MÖ 400'lü yıllarda bahsedildiğini belirtirler. Bilindiği kadarıyla deniz ticareti için bir gümrük noktası olarak kurulmuştur. Kuran ise Atinalı bir komutandır. Atina, o dönem önemli ve bölgede hakim bir Yunan şehir devleti idi. Yüzyıllar boyunca bu küçük kayalığın, kendisine yüklenen bu görevi yerine getirdiği bilinen bir gerçektir. Bununla ilintili bir de efsane vardır, aşağıda anlatacağım. Yalnız şunu belirtmekte fayda var, Kız Kulesi, hakkında çokça söylenti ve rivayet olan fakat kesin bilgisi en az olan İstanbul eseridir. Bunu şunun için belirtiyorum, burasının bir dalga kıran olarak inşa edildiğini iddia eden tarihçiler de var. Tabi en çok kabul gören bilgi, yukarıda yazdığım ilk anlatıdır.

Roma Devrinde Kız Kulesi

Yüzyıllar sonra yani Byzantion, Konstantinopolis olduktan sonra buraya ilk kule dikilir. Romalı tarihçilere göre bu ilk kuleyi yaptıran kişi, Roma tarihinde önemli bir hanedanlık olan Komnenos hanedanından, İmparator Manuel Komnenos'tur (1143 – 1180). Bazı kaynaklarda kulenin yapım tarihi olarak 1110 denir fakat bu Aleksios Komnenos dönemine denk gelir ki onun dönemini anlatan tarihçiler, Kız

Kulesi'nden hiç bahsetmezler.

İmparator Manuel'in bu kuleyi yaptırmasında 2 neden vardı: İstanbul Boğazı'nı denetim altına almak ve ticari gemilerden vergi almak. Bunu desteklemek için de kule ile Avrupa sahiline arasına kalın bir zincirin çekildiği, zincirin batmaması için onlarca sal kullanıldığı yazılır. Bir anlatıda ise ilk kulenin, tüm çabalara rağmen zincirin ağırlığını kaldıramadığı ve yıkıldığı söylenir.

Boğazın kontrol altına alınması amacıyla dedim ama burada şunu hatırlatayım; Kız Kulesi, İstanbul'un fethi esnasında önemli bir görev üstlenmemiştir. Yalnızca Venedikli bir komutanın emrinde küçük bir birlikle istihkam edilmiş. Zira son birkaç yüzyıldır bozulan Roma malıyesi, kulenin önem kaybetmesine neden olmuştu. Bu nedenle o meşhur zincir, 1453 yılında Haliç'e çekilmiştir. Roma devrinde kule, tıpkı Osmanlılarda da olacağı gibi zaman zaman bir sürgün ve tecrit yeri olarak kullanılmıştır. Şehirde yaşayan Romalılar ise kule hakkında pek çok hikaye anlatmış ve efsaneler türetmişler. Hatta kuleye dönem dönem bu hikayelere göre isimler vermişlerdir. Bunlara aşağıda değineceğim.

Osmanlı İmparatorluğu'nda Kız Kulesi

Osmanlılar Kız Kulesi'ne “imparatorluk” sıfatıyla birlikte sahip oldular. Yani gücünün doruk noktasına yaklaşırken! Dolayısıyla ne şehri fetheden Fatih Sultan Mehmet Han ne de diğer padişahlar burayı savunma amaçlı kullanmadı. Zaten Rumeli ve Anadolu Hisarları varken gerek de yoktu.

Fatih dönemi tarihçileri, burada sultanın emriyle yeni bir kule yapıldığını yazarlar. Ne amaçla kullanıldığını kesin olarak öğrenemedim. Muhtemelen yine gümrük kulesi olarak vazife yapmış olmalı. Bu kule, zaman zaman diğer yazılarımda da hatırlattığım ve İstanbulluların “Küçük Kıyamet” dedikleri 1509 depreminde zarar görmüş. Yine bir çok eseri onaran dönemin meşhur mimarı Hayrettin tarafından onarılmış. Bundan yaklaşık 200 yıl sonra ise fener olarak kullanılmaya başlandı. Bu seferde kullanılan kandil yağı nedeniyle tutuştu ve yandı. Yerine yapılan yeni kule ise kagir olarak inşa edildi. Kız Kulesi, çeşitli dini ve diplomatik törenlerde top atışı için de kullanıldı. Kimi Sultanlar ise burayı bir seyir mekanına ya da dinlenme alanı olarak kullandılar.

Bir hikaye-

eye göre Sultan 1.Abdülhamit, burada rüzgar ve dalga sesleriyle neredeyse sabahlamıştır. 1.Mahmut ise Kız Kulesi'nde, rüşvet aldığı iddia edilen bir Darüssade ağasını idam ettirmiştir. Kız Kulesi'nin bana göre en ilginç görevi, 19.yy'da İstanbul'da yayılan bir veba salgını esnasında hastaların tecridi için kullanılması olmuş.

Cumhuriyet ve Kız Kulesi

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasından hemen önce kule tekrar deniz feneri olarak kullanılmaya başlandı. 1940'lar da zemini sağlamlaştırıldı. 1980'lerin başında askeri amaçlı radar istasyonu olarak görev yaptı. Şu anda ise özel bir şirket tarafından seyir mekanına ve restoran olarak işletilmektedir. Kulenin bulunduğu adaya gidişler ücretli tabiidir: Tam 20 TL öğrenci 10 TL'dir. Ziyaret saatleri ise Salacak sahilinden her gün sabah 9 ile akşam 18:45 arasındadır.

Kız Kulesi Efsaneleri

Yukarıda belirttiğim gibi Kuz Kulesi, belki de hakkında en çok efsane türetilen İstanbul eserlerinden biridir. Yunanlar, Romalılar ve Osmanlılar ayrı ayrı efsaneler anlatmışlar, bu hikayelere göre de kuleye isimler vermişler. Mesela Yunanlar buraya Damalis Kulesi derlermiş. Nedeni ise en başta yazdığım gibi buralar o dönem Atinalılarınmış. Atina Kralı Hares'in çok güzel bir eşi varmış. Salacak sahilini çok sevdiğinden öldüğünde onu buraya gömdürmüştü. Yunanlarda bu nedenle sahile Damalis sahili, kuleye de Damalis kulesi demişler. Hatta eğer doğruysa bir de heykeli varmış Kraliçe Damalis'in kayalıklarda. Aşağıda değinmeyeceğim, Kız Kulesi'nin kendisine ithaf edilen bir aşk efsanesi var. Bu hikayeyi Tarihi Galata Bölgesi ve Galata Kulesi isimli yazımda anlattım.

Hero ve Leandros Efsanesi

Hero, Yunan mitolojisinde aşk ve güzellik tanrıçası olarak tanımlanan Afrodit'in rahibelerinden biridir ve Kız Kulesi'nde görev yapmaktadır. Rahibe olması nedeniyle aşka yasaklıdır ve erkeklerle ilişkisi yoktur. Bir gün yıllardır kaldığı kuleden bir tören için karşıya geçer. Orada Leandros adında başka bir rahip ile karşılaşır ve ona ilk görüşte aşık olur. Rahip Leandros da aynı duygu-

lara kapılır. Görüşebilmelerinin tek yolu, Leandros'un boğazın soğuk ve akıntılı sularını geceleri yüzerek aşmasıdır. Bir süre bu şekilde aşk yaşayan çiftin hikayesi, rüzgarlı bir gece Hero'nun sevgilisine yol göstermesi için yaktığı fenerin sönmesiyle son bulur. Karanlıkta yolunu kaybeden Leandros boğularak ölür. Efsaneye göre bu duruma gözleriyle şahit olan Rahibe Hero, yaşadığı acıya dayanamaz ve o da kendini boğazın sularına bırakarak hayatına bir son verir.

Bu efsaneye dayanarak Romalılar burayı, Leandros Kulesi olarak adlandırmışlar.

Sepetteki Zehirli Yılan Efsanesi

Bir diğer Kız Kulesi efsanesi, sepetle birlikte kuleye gelen zehirli yılanı anlatır. Yalnız bu efsanenin hem Yunan – Roma hem Türk türevleri vardır. Kronolojik olarak anlatalım.

Kralın Eşi

Eski çağlarda Romalı bir imparatora, falcılar tarafından eşinin öleceği söylenir. O da kraliçesini korumak için Kız Kulesi'ne yerleştirir. Kendisinden ve özel hizmetlilerden başka kimsenin yanına girmesine izin vermez. Yine de kaderin önüne geçemez ve kraliçeye gönderilen yiyecek sepetinin içinden çıkan yılan onu orada sokarak öldürür.

Hanım Sultan

Bu hikayeye göre ise Selçuklu Sultanlarından biri, rüyasında çok sevdiği kızının bir yılan tarafından ısırılarak öleceğini görür. Vesveseye kapılan sultan, kızını kuleye yerleştirir. Kendisi dahil kimsenin kuleye girip çıkmasına izin vermez. Hatta su ve süt dahi özel borularla akıtılır adacığa. Derken yıllar sonra hanım sultan hastalanır. O güne dek bilinen en iyi hekim tarafından zar zor iyileştirilir genç kız. Bunun üzerine pek çok farklı yerden hanım sultana hediyeler yollar, bunların arasında da bir sepet üzüm vardır. Üzüm sepetinin içine gizlenmiş olan yılan, o gece hanım sultanı zehirleyerek ölümüne neden olur.

Battal Gazi Efsanesi

Bir başka Türk Kız Kulesi efsanesi de Seyyid Battal Gazi hakkındadır. Battal Gazi, dönemin İslam Halifesi Harun Reşid'in ordusuyla İstanbul kuşatmasına katılır. Kuşatmadan sonuç alamayan İslam ordusu geri çekilirken Battal Gazi, Üsküdar'da kalmaya devam eder. Çünkü tekfurun kızına aşiktir. Ancak Üsküdar tekfuru, imparatorun izniyle kızını kuleye hapsederek onu Battal'dan koparmaya çalışır. Bunun üstüne Seyyid Battal, bir gece Kız Kulesi'ni basarak hem tekfurun kızını hem de kuledeki hazineleri alarak kaçar. Meşhur, “atı alan Üsküdar'ı geçti” deviminin de bu efsaneye dayandığı söylenir.

İstanbul Surları ve Sur Kapıları

İstanbul'un surları ilk olarak, Sarayburnu'nda Ligos adlı küçük köy varken inşa edilmiş ve tarih boyunca genişletilmiş. En büyük katkıları ise Roma imparatorları Konstantin ve Theodosius yapmıştır. Zaman içerisinde ihtiyaçlar çerçevesinde kapılar ve burçlar eklenmiş, yer geldiğinde deniz tarafına da duvarlar örülmüş. İstanbul surlarının toplam uzunluğu yaklaşık 22 – 23 kilometredir. Kara tarafında 8 km, Haliç tarafında 6 km ve deniz tarafında 9 km civarındadır. Surları baştan sona gezmiş birisi olarak şunu rahatlıkla diyebilirim: Aynı zamanda İstanbul'un simgelerinden biri olan bu surların hali, şu anda içler acısıdır maalesef!

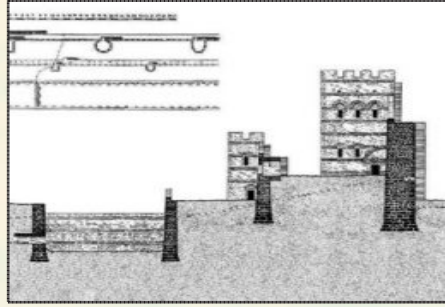
Surların Yapılışı

İstanbul surlarının klasik ortaçağ surlarından en büyük farkı, aynı zamanda estetik kaygılarla inşa edilmiş olmasıdır. Roma askeri ve şehir mühendisliğinin muazzam bir işbirliği örneğidir. Hatta bir kaynakta şöyle bir tespit okumuştum: "Konstantinopolis surları, çok övülen Çin Seddi'nden daha çok işe yaramıştır."

Surların yapımında; Malta adasından getirilen özel kum, belli bir ısıda pişirilmiş tuğla, sağlam kaya parçaları ve yumurta akı kullanıldığı biliniyor. Surları gezerken büyük taşlara baktığınızda, birtakım işaretler görebil-

irsiniz: Haç, yıldız, çiçek motifleri ve hatta yazılar... Tarihçiler, bu simgelerden yola çıkarak, surların yapımında kullanılan bazı taş bloklarının, başka yapılardan sökülerek burada kullanıldıkları şeklinde yorumlamak tadırlar.

İstanbul Kara Surları

İstanbul'un kara surlarının geçmişi, Megaralılardan önce burada var olan Ligos köyüne aitti. Hakkında kesin bilgiler yoktur ama bugünkü Topkapı Sarayı'ndan daha küçük olduğu tahmin edilmektedir. Daha Sonra Kral Byzas surları biraz daha genişletmiş ve nispeten güçlendirmiştir. Tabi bunlar bugünkü surlardan çok daha küçük ve zayıftı. İstanbul Surlarının Yapısı Daha sonra Roma adına İstanbul'u fetheden Septimus Severus, surları Çemberlitaş hizasına kadar çekerek şehri genişletti. Şehri Başkent yapan Büyük Konstantin ise surları (4.yy) daha da geriye çekti: Yaklaşık olarak Yavuz Sultan Selim tepesine hizasına... Nihayet 5.yy'da İmparator 2.Theodosius surları bugünkü sınırlarına getirdi. Yüzyıllarca birçok saldırıya direnen surların "Theodosius Surları" olarak anılmasının nedeni de budur. Kara surları, tüm yapı içerisindeki en sağlam ve en güçlü kısımdı. Burası, öndeki 1 sıra küçük ve arkada 1 sıra büyük olmak üzere 2 sıra sur katmanından oluşuyordu. İlk sur yapısının önünde derin ve geniş hendekler vardı. Kara surlarının bu

denli karmaşık yapılmasının nedeni, yüzyıllar boyunca saldırıların en çok buradan gelmiş olmasıdır. O nedenle müdafiler açısından buranın savunması çok daha önemliydi. Kara tarafındaki surların uzunluğu 5.600 metre idi.

Surların Ölçüleri

Ön surlar ortalama 8 buçuk metre yüksekliğe ve 2 metreye yaklaşan kalınlığa sahipti. Arka surlar ise 14 metre yüksekliğe ve 5 metrelik kalınlığa sahipti. Yukarıda bahsettiğim hendeklerin 20 metre genişliğe ve yer yer 5 ile 8 metre arasında derinliğe sahip olduğu tespit edilmiş. Her 60 metrede bir kuleler inşa edildiği biliniyor. Bu kulelerin, surlardan ortalama 2,5m – 3m daha yüksek oldukları biliniyor. Dışa doğru da 5 metreyi bulan taşkınlar vardı.

Tabi burada şunu hatırlatmak lazım: Yüzyıllar içerisinde sürekli onarılan, değişen, yıkılan ve yer değiştiren surların hemen her yerde aynı yükseklik ve kalınlığa sahip olması beklenmemelidir. Roma Döneminde Onarımlar

Kara surları Roma döneminde ilk olarak 5.yy'da onarılmıştır. İkinci büyük onarım çalışması ise 8.yy'da yapılmıştır. Çünkü 7.yy'da yapılan Arap akınları esnasında surlar oldukça zarar görmüştü. Hemen ardından 9.yy'da ve pek tabi 1204

Latin istilası'ndan sonra da onarımlar yapıldı. Zira Katolik İmparatorluğu zamanında İstanbul'un her yeri gibi surları da oldukça bakımsız ve ilgisiz kamıştı. Son büyük iyileştirme çalışmaları da genç Sultan 2.Mehmet'in şehri fethinden hemen önce yapılmıştı.

Haliç Surları

Haliç surları da 2.Theodosius döneminde inşa edildi. O devirde 6.200 metre olan surlardan bugün maalesef pek bir şey kalmamıştır. Zira burası fetihten sonraki yıllarda yerleşim yeri, ticaret merkezi ve sandalların yapıldığı (bu bilgiden çok emin değilim) bir alan olarak kullanıldı. Osmanlı İmparatorluğu'nun son deminde ise Haliç'in bu yakası, fabrikaların ve atölyelerin kurulduğu bir mekan olmuştu. Kara Surlarından daha alçak olan Haliç surlarında, ok atmak için özel bölümler vardı. Haliç'e çekilen meşhur zincire de güvenen Romalılar, burayı tek sıra sur ile kapatmıştı.

Marmara Surları

Deniz surları da denilen Marmara surları, anlayabildiğim kadarıyla daha sonra inşa edilmiş. Buradan bir saldırının gelmesine pek ihtimal verilmediği anlaşıyor. Marmara Denizi'nin kuvvetli akıntıları ve bu gölgede esen güçlü rüzgarlar düşman donanmalarına oldukça güçlü çıkartıyormuş. Bilindiği kadarıyla Arap donanmaları burada sık sık olayları nedeniyle etkisiz kalmış. Yani bir mukavemet göstermeye bile gerek kalmamış.

Yanılmıyorsa Kartaca'nın düşmesinden sonra artık denizlerden de ciddi tehditlerin gelebileceği kavrandı ve buradaki yığma taşlar gerçek manada bir sura dönüştürüldü. Muhtemelen yaptırın da yine Büyük Konstantin idi. Marmara surlarının 8.200 metrelik güzergahında yer yer iç limanlar yer alıyordu.

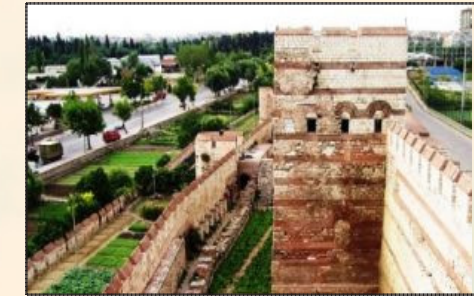
İstanbul Sur Kapıları

İstanbul sur kapılarının sayısı hakkında birçok kaynakta farklı görüşler vardır. Pek çoğu birbirini tutmaz. Bunun sebebi, yüzyıllar boyunca sürekli olarak bazı kapıların örülüp,

yerlerine yenilerinin açılmış olmasıdır. Dolayısıyla bu konuda ciddi bir bilgi kirliliği var. Buna karşın kapıların hangi dönemde nasıl kullanıldığı biliniyor. Konstantinopolis'in başkent olduğu günden, Roma'nın yok olduğu güne kadar İstanbul'un sur kapıları geceleri kapatılıp, gündüzleri açılmış. Fatih Sultan Mehmet Han'ın fethinden sonra ise buna pek gerek görülmedi. Zaten İstanbul'un çevresi tamamen Osmanlı toprağı idi. Dolayısıyla bir güvenlik sorunu yoktu. Hatta bazı tarihçiler surların çok sonraları onarıldığını yazarken, bazı kaynaklarda hiç onarılmadığı yönünde iddialar da okudum. Zannediyorum bu pek ihtimal dahilinde değil.

İstanbul Surları ve Hendekleri Bilindiği kadarıyla Sultan 2.Mehmet, bizzat kendisinin belirlediği 27 kapıyı olduğu gibi tutarken, geri kalanlarını kapatıyordu. Yukarıda belirttiğim gibi kapıların sayısı konusunda muhtelif bilgiler vardır. Ben bu nedenle, bu konuda ciddi araştırmalar yapmış olan Haldun Hürel'in rakamlarını paylaşmak istiyorum sizlerle: Kara surlarında (Yedikule – Ayvansaray arasında) 12 adet, Haliç surlarında (Ayvansaray – Sarayburnu arasında) 16 adet ve Deniz surlarında (Marmara tarafında) 9 adet kapı olduğunu tespit etmiş büyük usta. Bir de not ekleyelim, yine üstada göre Topkapı Sarayı surlarında toplam 13 kapı bulunmaktaymış.

İstanbul Kara Surları Kapıları

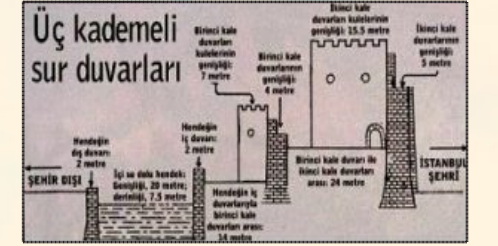

İstanbul kara surlarının öne çıkan bazı kapıları şunlardır:

- Altın Kapı (Aura Porta)
- Yedikule Kapısı (Pentapirgi)
- Belgrat Kapısı (Ksiloherhos)
- Silivrikapı (Pege)

- Mevlenakapı (Region)
- Yenikapı
- Topkapı (Romanos)
- Sulukule Kapısı (Aya Kiriaki)
- Edirnekapı
- Eğrikapı (Kalgaria)
- Aya Kalinkos (artık yok)
- Cirkoporta (artık yok)

İstanbul Haliç Surları Kapıları

İstanbul Haliç surlarındaki kapıların çoğu yok olmuş, kalanları da pek olmasa da isimleri şöyledir:

- Balat Kapısı
- Fener Kapısı
- Kayalık Kapı (Petrion)
- Eski ve Yeni Aya Kapıları
- Cibali Kapı
- Unkapanı Kapısı
- Odun Kapısı
- Zindan Kapı

İstanbul Marmara Surları Kapıları İstanbul Marmara surlarının kapıları da maalesef pek ayakta kalabilmiş değil. Adları aşağıdaki gibidir:

- Değirmen Kapı
- Lazaros Kapısı
- Saray Kapısı (Palatium Magnum)
- Çatladıkapı
- Langa Kapı (Vlanga)
- Emilianos Kapısı
- Samatya Kapı (Psamatia)
- Narlı Kapı (Yannis)

İstanbul surlarının ve sur kapılarının öyküleri anlattığım gibidir. İlerleyen dönemlerde bu yazıyı, kapıların teferuatlı hikayeleri ile güncelleyeceğim inşallah.

EYÜP SULTAN ?

HZ. HALİD BIN ZEYD EBÛ EYYUB EL-ENSÂRÎ KIMDIR ?

Bu sayımızdan itibaren düzenli olarak, evliyalarımızı sizlere tanıtmaya çalışacağız. Gerek İstanbul; gerekse Anadolu'daki evliyalarımızın hayatını kısaca sizlere tanıtip, onlarla ilgili belli başlı kıssalar sunacağız. Bu yazımızda İstanbul evlialarından Mihmândâr-ı Resûlullah'ı yani Eyüp Sultan Hazretleri'ni sizlere aktaracağız inşallah.

Medineli Müslümanlardan ve hicret sırasında Hz. Peygamber'i evinde misafir eden sahâbidir. Bütün Müslümanlar Peygamber Efendimiz (s.a.v)'i kendi evlerinde misafir etmek istiyordu. Bunun üzerine Peygamber Efendimiz (s.a.v) devesini serbest bıraktı. "Kusva" adlı bu

deve, Eyüp Sultan Hazretleri'nin evinin önünde çöktü. Peygamber Efendimiz (s.a.v), Eyüp Sultan Hazretleri'nin evinde yedi ay misafir olarak kalmıştır. Eyüp Sultan Hazretleri Bedir, Uhud, Hendek ve diğer bütün savaşlarda Peygamber Efendimiz (s.a.v)'in yanında İslam cihad hareketlerine katılmıştır. Peygamber efendimizin vefâtından sonra da bütün gazâlarda yer almıştır. Hz. Ali'nin hilâfeti döneminde onunla birlikte Hâricilere karşı savaşmıştır. Hz. Ali'nin Medine'deki kaymakamı Eyüp Sultan'ın Halid ve Muhammed adlı iki oğlu, Umre adında da bir kızı vardı.

Peygamber Efendimiz (s.a.v)'in vefâtından sonra da bütün gazâlarda yer almıştır. Hz. Ali'nin hilâfeti döneminde onunla birlikte Hâricilere karşı savaşmıştır. Hz. Ali'nin Medine'deki kaymakamı Eyüp Sultan'ın, Halid ve Muhammed adlı iki oğlu, Umre adında da bir kızı vardı.

Rasulullah (s.a.v), İstanbul'un fethini ashâbına anlatıp; "İstanbul elbette fetholunacaktır; onu fetheden kumandan ne güzel kumandan, onu fetheden asker ne güzel askerdir" diye müjdelmiştir. Hicrî 52. yılda Muaviye oğlu Yezid kumandasındaki Müslümanlar İstanbul'u kuşattılar. İslam akidesinin dünyanın dört bir yanına yayılması hususunda çok canlı ve diri bir gayrete sahip olan Müslümanlar, İstanbul'un fethi ve İslam devletinin sınırlarına dâhil ol-

masını şiddetle arzuluyorlardı. Eyüp Sultan Hazretleri bu seferin

hazırlanması için çok çalışmış ve sefere karşı çıkanlara öğütlerde bulunmuştu. Uzun bir yolculuk yapan Eyüp Sultan Hazretleri yaşının çok ilerlemesinden dolayı İstanbul'a yaklaştıkları bir sırada hastalanmış, Yezid'e, öldüğü takdirde cenazesinin hemen defnedilmeyerek; ordunun varacağı en ileri noktaya kadar götürülmesini ve o noktada defnedilmesini vasiyet etmişti. Vasiyeti üzere, ordunun ulaştığı en ileri nokta olan İstanbul surlarının dibine defnedilen Eyüp Sultan Hazretleri, Müslümanların İstanbul'da bir sembolüdür.

Buyurdular ki: "Bir defasında Rasulullah (s.a.v) ile Hazreti Ebû Bekir'e yetecek kadar yemek hazırlayıp, huzurlarına götürdüm. Rasulullah (s.a.v); 'Yâ Ebâ Eyyûb! Ensâr'ın eşrafından otuz kişiyi davet et' buyurdû. Ben yemeğin azlığını ve belki Rasul-i ekrem (s.a.v) bu yemeği çok zannettiler diye düşünürken tekrar; 'Ya Ebâ Eyyûb! Kureyş'in eşrafından otuz kişiyi davet et' buyurdular. Binlerce düşünce ile Kureyş'ten otuz kişi davet ettim, geldiler. O yemekten yediler, doydular. Bir mucize olduğunu anlayıp, imanları kuvvetlendi ve bir daha bîat ettiler. Gittiler, sonra 'Altmış kişi davet et' buyurdular. Ben mucize olarak yemeğin azlamadığını gördüğümde, daha ziyade sevinerek altmış kişiyi Hazreti Rasulullah (s.a.v)'in huzuruna davet ettim. Geldiler, o yemeklerden yediler. Hepsî Hazreti Rasulullah (s.a.v)'in mucizesini tasdik ederek döndüler. Ardından; 'Ensâr'dan doksan kişi çağır' buyurdular. Çağırdım, geldiler. Rasulullah (s.a.v)'in emri üzerine onar onar o

sofraya oturup yediler. Hepsî de bu büyük mucizeyi görüp, gittiler. Yemek ise benim götürdüğüm kadar, sanki hiç el sürülmemiş gibi duruyordu". Yine anlattılar: "Rasulullah'a (s.a.v) daima akşam yemeği yapıp gönderirdik. Kalanını bize geri gönderdiği zaman, ben ve Ümmü Eyyûb, Hazreti Rasulullah'ın elinin değdiği yerleri araştırarak, oralarından yer ve bununla bereketlenirdik. Yine bir gece, yapıp gönderdiğimiz soğanlı veya sarımsaklı yemeği Rasulullah geri çevirmişti. Onda elinin izini göremeyince, feryat ederek yanına gittim. 'Ya Rasulullah! Babam, anam sana feda olsun! Siz akşam yemeğini geri gönderdiniz. Fakat onda elinin izini göremedim. Hâlbuki ben ve Ümmü Eyyûb, geri çevirdiğin yemekte elinin değdiği yerleri araştırmakta ve bununla bereketlenmekteydik' dedim. Rasulullah (s.a.v) buyurdular ki; 'Bu sebze de bir koku hissettim. Ondan yemedim. Ben meleklerle konuşan bir kişiyim'. 'O yemek haram mıdır?' diye sorunca; 'Hayır! Fakat ben kokusundan dolayı ondan hoşlanmadım' buyurunca; 'Senin hoşlanmadığın şeyden ben de hoşlanmam!' deyince Peygamberimiz (s.a.v); 'Siz onu yiyiniz' buyurdu. 'Bunun üzerine biz de ondan yedik ve bir daha Rasulullah'a (s.a.v) o sebzededen yemek yapmadık'. Peygamberimizin Herise (keşkek) yemeğini çok sevdiğini Hazreti Eyyûb-i Ensârî hazretleri rivâyet etmiştir.

Bir gün Rasulullah (s.a.v) Medine-i Münevvere'de bir kuşluk vakti, Müslümanların iki gözbebeği Hazreti Ebû Bekir-i Sıddîk ve Hazreti Ömerü'l-Fârûk ile karşılaştı. Üçü beraber Ebû Eyyûb-i Ensârî Hazretleri'nin evine gittiler. Evde olmadığını öğrenince, nerede olduğunu sordular. Bahçede çalışmakta olan Ebû Eyyûb-i Ensârî hazretleri,

Rasulullah (s.a.v)'in sesini işitip koşarak eve geldi. "Merhaba Ya Rasulullah! Hoş geldiniz. Arkadaşlarınızla beraber safa getirdiniz" diyerek karşıladı. Bahçede çalıştığını beyan edip, hurma ağacından bir salkım kopararak geldi. Salkımda üç çeşit hurma vardı. Hazreti Rasulullah (s.a.v); "Ya Ebâ Eyyûb! Bu salkımdaki kuru hurmaları ayır" buyurunca; "Ya Rasulullah (s.a.v)! Emir sizindir. Ancak, size hayvan kesip, et ikram edeceğim" dedim. Rasulullah (s.a.v) de; "Hayvan keseceksen eğer sütlü hayvan kesme" buyurdu. Eyyûb-i Ensârî (r.a) oğlak kesti. Ümmü Eyyûb (r.a) de yarısını söğüş yapıp, diğer yarısını da kızarttı. Sıcak bir ekmek hazırladı. Etleri ekmeğin üzerine koyup sofraya getirdi. "Ya Rasulullah (s.a.v)! Buyurunuz" deyince, Rasulullah (s.a.v); "Ya Ebâ Eyyûb! Bu ekmek ile etten bir parça da kızım Fâtıma'ya götür, çünkü ben biliyorum ki; epey zamandan beri Fâtıma bu yemeği yememiştir". Emir yerine getirilip, sofraya kalktıktan sonra Peygamberimiz; "Bütün bu nimetler, ekmek, et, hurma, taze hurma ne güzel. Bu nimetler şükür ister" buyurup ağladılar. "Nefsim, yed-i kudretinde olan Allah-u Teâlâ'ya yemin ederim ki, bu nimetler yüzünden, yarın kıyamet gününde siz suâl olunacaksınız" buyurduktan sonra ilâve ettiler: "Ancak, sağlığınıza da elinize geçen nimetleri yemeğe başlarken 'Bismillah'; doydüğünüz zaman da 'Elhamdülillâhillezi eşbaanâ ve en âme aleynâ fe efdâle' diyerek Cenâb-ı Hakk'a şükür ve duâ ediniz. Zira Cenâb-ı Hakk'ın verdiği rızık, bu sebeple size kifayet eder". Girmek üzereyken; "Ya Ebâ Eyyûb! Yarın da sen bize gel" buyurarak davet etti. Ebû Eyyûb-i Ensârî, davete icabet edip Rasulullah (s.a.v)'in yanına gitti. Rasulullah (s.a.v), Ebû Eyyûb-i Ensârî Hazretleri (r.a)'ni çok sevdiğinden,

mükâfat olarak, O'na bir cariyesini ihsan edip, "Yâ Ebâ Eyyûb! Bu cariye hakkında Allah-u Teâlâ'dan hayır iste. Çünkü bu cariye bizim yanımızda bulunduğu müddetçe, bundan hayırdan başka bir şey görmedik" buyurdu. Rasulullah (s.a.v)'in yanından ayrıldıktan sonra; "Ben Fahr-i Âlem Hazretleri'nin vasiyetlerinde hayır görüyorum. O hayır da ancak bu cariye azat etmektir" deyip azat etti. Ebû Eyyûb-i Ensârî (r.a)'nin Peygamberimiz (s.a.v) için her gün bir sofraya hazırlamak âdetiydi. Bu izzet ve ikramıyla derecesi çok yükseldi.

Peygamber dostu olan Eyyûb Sultan Hazretleri'nin, Peygamberimizle olan bağıni anlatmaya ne kelimeler yeter ne sayfalar ne kitaplar ne de ansiklopediler. Bizler, bize rivayet edilen kısısalardan belli kesitler sunmaya çalıştık, Mevlâ'm bu güzel zatların aşklarından, feyizlerinden hepimize nasip eylesin.

Üstadımız Hacı Osman Nuri Kepenekoğlu Hazretleri de İstanbul'a her gidiğinde Eyyûb Sultan Hazretleri'nin türbesinin muhakkak ziyaret edilmesi gerektiğini vurgulamış ve İstanbul'a her gittiklerinde hangi iş için giderlerse gitsinler önce Eyyûb Sultan Hazretleri'nin türbelerini ziyaret etmişlerdir.

İSTANBULUN MANEVİ FATİHİ EYÜP SULTAN

Medineli müslümanlardan ve hicret sırasında Hz. Peygamber'i evinde misafir eden sahâbidir... Bütün Müslümanlar Peygamber efendimizi kendi evlerinde misafir etmek istiyordu. Bunun üzerine Peygamber efendimiz devesini serbest bıraktı. "Kusva" adlı bu deve Eyüp Sultan hazretlerinin evinin önünde çöktü. Peygamber efendimiz Eyüp Sultan hazretlerinin evinde yedi ay misafir olarak kalmıştır. Eyüp Sultan hazretleri Bedir, Uhud, Hendek ve diğer bütün savaşlarda peygamber efendimizin yanında İslâm cihad hareketlerine katılmıştır.

Peygamber efendimizin vefâtından sonra da bütün gazâlarda yer almıştır. Hz. Ali'nin hilâfeti döneminde onunla birlikte Hâricilere karşı savaşmıştır. Hz. Ali'nin Medine'deki kaymakamı Eyüp Sultan'ın Halid ve Muhammed adlı iki oğlu, Umre adında bir kızı vardı. Rasûlullah (s.a.s.) İstanbul'un fethini ashâbına anlatıp, "İstanbul elbette fetholunacaktır; onu fetheden kumandan ne güzel kumandan, onu fetheden asker ne güzel askerdir" diye müjdelemiştir. Hicri 52. yılda Muaviye oğlu Yezid kumandasındaki Müslümanlar İstanbul'u kuşattılar. İslâm akîdesinin dünyanın dört bir yanına yayılması hususunda çok canlı ve diri bir gayrete sahip olan Müslümanlar İstanbul'un fethi ve İslâm devletinin sınırlarına dahil olmasını şiddetle arzuluyorlardı. Eyüp Sultan hazretleri bu seferin hazırlanması için çok çalışmış ve sefere karşı çıkanlara öğütlerde bulunmuştu. Uzun bir yolculuk yapan Eyüp Sultan hazretleri yaşının çok ilerlemesinden dolayı İstanbul'a yaklaştıkları bir sırada hastalanmış, Yezid'e, öldüğü takdirde cenazesinin hemen gömülmeyle ordunun varacağı en ileri noktaya kadar *****ürülmesini ve o yerde gömülmesini vasiyet etmişti. Burada defnedilen Eyüp Sultan hazretleri Müslümanların İstanbul'da bir sembolüdür.

Fatih, 1453 tarihinde büyük ordusuyla İstanbul önüne geldiği zaman bütün bu rivayetleri biliyor, Eyüp Sultan hazretlerinin kabrini bulmak istiyordu. Padişah bu isteğini hocası Ak-Şemsettin'e ilettili ve Şeyh Eba Eyyup'un kabri olduğunu bildirdiği yer bir iki arşın kadar kazılınca bir beyaz mermer çıkacağını anlattı. Orası kazıldı, Ak-Şemsettin'in dediği gibi beyaz mermer meydana çıktı, mermerin üzerinde "Haza kabri Halit İbni Zeyd" ibaresi yazılıydı. Kabir bu suretle belli olunca silâhtar, padişahın emriyle kendisi tarafından yerleri değiştirilen çınar dallarının ne yapılacağını Ak-Şemsettin, dalların sonradan dikildiği yerin Eba Eyyup'un yıkandığı mevki olduğunu ifade etti ki, şimdi Eyyup türbesinin hacet penceresi karşısında etrafı demir parmaklıkla çevrilmiş olan yer bu mevkidir.

Eyüp Sultan'ın kabrinin bulunmasından sonra burada şehrin ilk külliyesi oluşturuldu ve Osmanlı Padişahları asırlar boyunca Eyüp Sultan Türbesi'nde kılıç kuşanarak Eyüp Sultan'a verdikleri önemi göstermişlerdir.

Eyüp Sultan için yaptırılan külliye tamamlandıktan sonra, etrafına evler inşa edildi. Fakat, nüfus bu yörede gelip geçici idi. Buraya halk taşradan yılın belirli günlerinde ibadet için gelirdi. Fatih Sultan Mehmed zamanında İstanbul'un iskanı için uygulanan politikalar çerçevesinde net icesinde Eyüp Sultan külliyesi ; çevresine Bursa' dan gelenler yerleştirilmiştir.

Böylece dini bir anının etrafında şehrin önemli ve Bizans surları dışında, yeni bir yerleşme bölgesi kurulmuş oldu. Fatih döneminde başlayan imar hareketleri, Sultan II.Bayezit ve özellikle Kanuni Sultan Süleyman zamanında inşa ettirilen cami, medrese, imaret v.s. ve kırk çeşme su yollarının yapılması gibi büyük

imar faaliyetleri ile devam ettirilmiştir. Bu dönemde Eyüp Sultan büyük gelişme göstermiş olup; Eyüp Sultan yerleşme dokusu, bir önceki döneme göre fazla yayılmamakla birlikte mevcut doku içinde önemli imar hareketleri olmuştur. Mimari yapı, malzeme ve süslemelerde yansıyan üslubu ile Osmanlı klasik döneminin en güzel örneklerini sergilendiği yapılar, burada gelişen sosyal ve kültürel ortamın da bir göstergesi olmuştur. İstanbul'da ölen devlet adamlarından, saray mensuplarından, hatta zengin şehirlilerden çoğu cenazelerinin Eyüp Sultan Türbesi civarına gömülmesini istemişlerdir. Çünkü Eyüp Sultan Camii minarelerinde okunan ezan sesinin işitildiği yerlerde gömülü olan Müslümanların kabir azabından kurtulacakları inancı halk arasında yerleşmiş bir inanıştır. İstanbul'da yaşayan veya İstanbul'a bir müddet için gelen herkes mutlaka Eyüp Sultan Türbesini ziyaret etmiştir. Türbeler kapatıldıktan sonra bile hacet penceresi önünde dua etmek suretiyle Eyüp Sultan'ı dışarıdan ziyaret edenlerin sayısı pek çoktur. Ziyaret etmek için belirli gün ve saati bulunmayan Eyüp Sultan'ı isteyen istediği zaman ziyaret edebilir. Ancak, Cuma günleri, kadir ve arife gün ve geceleri ziyaretçiler artar. Cuma salâsı verilirken caminin iç avlusundaki büyük çınarları çevreleyen demir parmaklığın dört köşesindeki muslukları, işler,i ters gidenler ve kısmeti bağlı kızlar açarve suyu akar bırakarak geçer, arkadan gelen kimse musluğu önce kapar sonra yeniden tekrar açarak suyu akar bir halde bırakır.

Eyüp Sultan Camii Hakkında Bilgi ve Tarihi

Cami İstanbul'un fethinden hemen sonra, 1458 yılında inşa edilmiştir. Öncesinde yanında inşa edilmiş olan Eyüp Sultan Hazretleri'nin Türbesi'nin yer alması ve padişahların burada kılıç kuşanması ile de İstanbul'un en önemli merkezlerinden birisi haline gelmiştir. Zaman içerisinde iyice harap olan camiyi III. Selim minareleri ve temelleri hariç tamamen yıktırır ve yeniden yaptırır. 1798'de başlayıp 2 sene süren yapım çalışmaları sonunda ise cami günümüzdeki halini alır.

Eyüp Sultan Hazretleri Kimdir ?

Eyüp Sultan Hazretleri (Hz.Halid bin Zeyd Ebû Eyyub el-Ensâri), hicret sırasında herkesin Hz. Muhammed'i (S.A.S.) evinde ağırlamak istediği zaman, peygamberimizin devesi Kusva'nın evinin önünde diz çökmesi ile bu şerefe nail olan sahâbi.

Hz. Muhammed ile bütün gazalara katılan sahâbi, Hz. Muhammed'in (S.A.S.) vefatından sonra da hiçbir zaman gazadan geri durmamıştır. Hz. Muhammed'in (S.A.S.) söylemiş olduğu "İstanbul elbette fetholunacaktır; onu fetheden kumandan ne güzel kumandan, onu fetheden asker ne güzel askerdir" müjdesine nail olabilmek için 90'lı yaşlarında olmasına rağmen at üzerinde İstanbul kuşatmasına katılmıştır. Sefer sırasında ecelin kapıda olduğunu anlayan sahâbi, kendisinin İstanbul'a yaklaşılabilen en uzak mesafede defnedilmesini ister ve dileği yerine getirilir.

Eyüp Sultan Hazretleri'nin kabrinin yerinin tespit edilmesi ise 1453'de İstanbul'un Fethi ile mümkün olabildiği. Fatih, kabrin bulunmasını ister ve bunu hocası Ak-Şemsettin'e söyler. Akşemsettin'in tarif edildiği bir yer kazılınca da kabirden "Haza kabri Halit İbn-i Zeyd" yazılı bir mermer çıkar ve kesin teyit yapılmış olur.

Eyüp Sultanın çocukları çok sevdiğine inanılır. Onun için anne ve babalar senede birkaç defa çocuklarıyla beraber Eyüp Sultan'ı ziyaret ederler. Sünnet ettirilecek, okula başlatılacak çocuklar hattâ yeni işe girecek delikanlılar Eyüp sultan türbesini ziyaret ederler. Eyüp Türbesi, Fatih Vakfiyesi gereğince, Cuma geceleri açık bulunur ve Kur'an okunurdu. Diğer hayır sahipleri de Pazartesi ve Kadir geceleri açık bulundurarak Kur'an okutulması hakkında tesisler yaptırmıştır ki, 10 türbedar ve 72 Kur'an okuyucusu olmak üzere 117'ye baliğ vazife sahibi bulunmakta idi. İşte bu yüzdendir ki muhit bir çok kabirler ve türbelerle çevrilmiş ve bu husus bütün Eyüb'a sirayet etmiştir. Eyüp beldesi uhrevi bir şehir halini almıştır. Bu suretle nice mimari eserler vücut bulmuş, nefis san'at eserleri, lâhitler, mezar taşları, hazireler yaratılmıştır. Yahya Kemal, 5 Mart 1922 tarihli Tevhid-i Efkâr gazetesinde yayınlanan "Bir rüyada Gördüğümüz Eyüp Sultan" başlıklı yazısında; "Eyüp Sultan, Türklerin ölüm şehri Eyüp Sultan, Avrupa toprağının bittiği sahilde İslam cennetinin bir bahçesi gibi yeşil duruyor. Bu ölüm bahçesine bir defa girenler, kendilerini bir servi ve çini rüyası içinde kaybolmuş gibi hissettikleri zaman biliyorlar mı ki hakikaten bir rüyada bulunuyorlar?. Çünkü İstanbul'u fethetmeye gelen Türk ordularının hicretin 857'inci senesi baharında, surlara karşı gördükleri bir rüya idi. İşte o rüya, Haliç'in kenarında gördüğümüz yeşil şehir oldu." demektedir.

Eyüp Sultan Türbesi

Kabrin bulunmasından sonra burada İstanbul'un ilk külliyesi yapılır ve kabir için bir de türbe inşa edilir. Daha sonra Eyüp Sultan Hazretleri'ne duyulan saygı nedeniyle tüm padişahların kılıç kuşanma törenleri Eyüp Sultan Türbesi'nde gerçekleştirilir. Günümüzde İstanbul'un en kutsal yerlerinden biri olan cami, her zaman dua edenler dolup taşar. Neredeyse günün her saati kalabalıktır. İstanbul'da sünnet olacak çocuklar buraya getirilir. Maddi ve manevi sıkıntı yaşayanlar burada dua ederler.

FATİH DEDİ İLERİYE

Fatih dedi ileriye! Sancak dikeceğiz diye
Mehmetçikler savaştı, "Ya Allah" sesleriyle
Yedi cihan gelse bir araya, duramaz
karşımızda

Türkün gücünü göstereceğiz, bir savaşta
daha

Peygamberimizin hadisini ilke edindik ken-
dimize

İstanbul' u fethedeceğiz, bu her yerde biline
Bir ölür bin diriliriz, koşarak gideriz ölüme
Fatih' in aslanlarıyla gideceğiz zafere
Karadan yürütürüz gemileri, şahinimizle
yeneriz

Ulubatlı Hasan' a sancağı diktiririz

Bir kaç kale engel olamaz bize

Arşa değer her bir nağmemiz

Bir tarih daha yazdık, yine yazarız

İstanbul' da dalgalanıyor bayrağımız

Bu toprağın her karışında şehit kanı var,
unutmayız

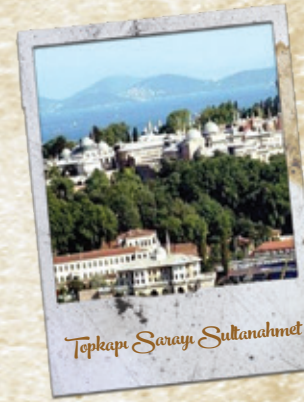
Kıymetini bilir, vatan-millet aşkıyla yaşarız

Sıla Zeynep TOPUZ

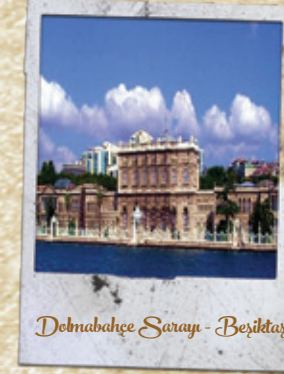
İSTANBUL SULTANAHMET

İstanbul'un En İyi Sarayları ve Köşkleri

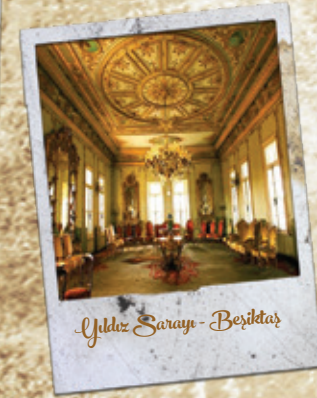
Kültür ve sanat şehri olan İstanbul, birbirinden güzel sarayları ve köşkleri ile İstanbul'un kültürüne katkı sağlamaktadır. İstanbul sarayları, muhteşem mimarileri, barındırdığı değerler, tarih ve kültür açısından Avrupa ve dünyanın önde gelen sarayları arasındadır

Topkapı Sarayı - Sultanahmet

Dolmabahçe Sarayı - Beşiktaş

Yıldız Sarayı - Beşiktaş

Beylerbeyi Sarayı - Beylerbeyi

Çırağan Sarayı - Beşiktaş

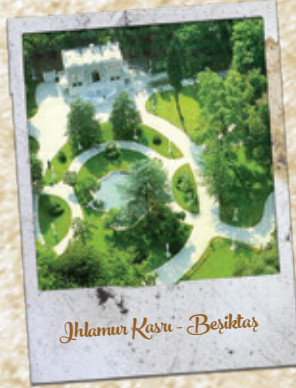
Çiğli Köşkü - Sultanahmet

Hüda Kaseri - Çubuklu

Aynalıkavak Kaseri - Hasköy, Haliç

İhlamur Kaseri - Beşiktaş

Telefer Sarayı - Edirnekapı

Küçüksu Kaseri - Anadolu Hisarı

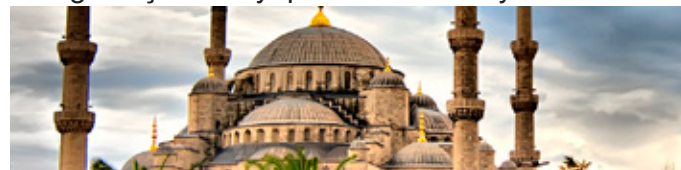

Maslak Kaseri - Maslak

İSTANBUL SULTANAHMET

17.Yüzyılın önemli eserlerinden biri olan Sultanahmet Camii, Mimar Sinan'ın yapı anlayışı içinde inşa edilmiş bir şaheserdir. Sinan'dan sonra Türk mimarlığının meşalesini ele alan Mimar Sedefkâr Mehmet Ağa'nın ellerinde yükselmiştir. Bilindiği gibi caminin banisi Sultan I.Ahmet genç yaşta, henüz 14 yaşında iken Osmanlı tahtına (1603 tarihinde) 14.hükümdar olarak oturmuş ve 14 yıl saltanat sürdükten sonra 1617'de 28 yaşında vefat etmiştir. Sultan I.Ahmet'in dindar bir padişah olduğu bütün kaynaklarda ittifakla belirtilmiştir. XVII. Yüzyılın başlarına gelindiğinde İstanbul'un belli başlı tepeleri, her biri bir padişah ismi taşıyan cami ve külliye binaları ile tutulmuştu. Bununla birlikte Sultan Ahmet, büyük istimplâk paraları ödemek ve birçok ünlü vezir ve paşa sarayı yıkmak pahasına rabbine bir teşekkür belgesi olmak üzere, taht şehrinde o zamana kadar görülmemiş güzellikte bir mabed yükseltmeyi aklına koyar. Baş motifi ve tutkusu, kulluğunu kanıtlayabilmek üzere o zamana kadar yapılmış olan camilerin en büyüğünü ve güzelini yaptırır. Mimar Mehmet Ağa 1569 -1570 de sarayın sedefkârlık ve mimarlık bölümüne dâhil olduktan sonra baş mimarlığa geçer. At meydanının (hipodrom) kible yönünde bulunan Ayşe Sultan sarayı denize bakıyordu, alanı çok geniş ve Topkapı sarayına yakındı, çevresi de fazla meskûn değildi. Padişah tarafından bu yer uygun görüldü. Adı geçen Ayşe Sultan otuz bin halis ayarlı altın gönderdi, o da gönül hoşluğu ile mülkünü tapuda hemen hünkâra devretti. 1018 yılı recep ayının 9.perşembe günü. (Bugünkü takvimle 1609 yılı olduğu kesinde ayı yaklaşık olarak ekim başı oluyor) Temeline ilk kazmayı bizzat Sultan Ahmet Han vurdu. Bu kazma bugün Topkapı Sarayı müzesindedir. Temel kazmaya başlanınca ilk önce Sultan Ahmet Han eteğiyle toprak taşıyarak "Ya Rab Ahmet kulunun hizmetidir..." diye dua etmişti. Caminin tamamlanması ise 1026 hicri yılı Cuma Del-ahiresi ayının 4.günü bugünkü takvimle 9 Haziran 1617 etmektedir. Böylece inşaat 7 yıl 5 ay 6 gün sürmüştür. Cami, Medrese, Daru-l Kurra, Muvakkithane, Sıbyan Mektebi, Arasta, Hamam, İmaret, Darü's-şifa ve Türbe'den oluşan külliyein merkez yapısı olup bir dış avluyla çevrelenmiştir. Camii duvarları ile sınırlanan ibadet alanı biçim olarak kareye yakın bir dikdörtgendir. 53.50×49.47 (2.646 m2) metrekaaredir. Sultanahmet caminin içi dört yapraklı yonca planına sahiptir. Dört fil ayağı çok etkilidir. Ana kubbe 43 metre yüksekliğinde ve 23,5 m çapındadır. Bu ölçüler Mehmet ağanın bir mühendis olarak kabiliyetini gösterir. Caminin içi çok mahirane yerleştirilen 260 pencere sayesinde ferah bir havaya bürünmüştür. Pencerelerin yerleştiriliş şekliinden dolayı büyük kubbe sanki havada

asılı gibi durmaktadır. Bilindiği gibi, batılılar bu camiyeye mavi cami anlamında "Blue Mosque" demektedirler. Bu cami, emsallerinin hiçbirinde olmadığı kadar aydınlık ve ferahdır. Üç sıra halinde duvarlarda, yarım, merkezi ve köşe kubbelerin kasnaklarında açılmış sayısız pencereden ışık alan caminin, duvarlarını kaplayan çini ve kalem işi süslemelerindeki hakim renk olan mavi, camiyeye bu ismin verilmesinde neden olmuştur. Sultanahmet Camiinde İznik ve Kütahya atölyelerinin 16.yy sonu ve 17.yy başı ürünleri olarak her biri 16- 18 akçeye satın alınmak üzere 21043 adet çini kullanılmıştır. Beyaz zemin üzerine çeşitli renklerle meydana getirilen panolardaki selviler, laleler, sümbüller, narçiçekleri, Rumiler, üzüm salkımları, Sultanahmet Camii'ndeki güzelliği sağlayan ve ancak Türk çiniciliğine mazhar olan varlıktır. Sultanahmet Camiinde 50 den fazla muhtelif desende çini bulunmaktadır. Sultanahmet Caminin mihrabı, minberi, hünkâr mahfeli de ayrı birer sanat yapıtıdır. İç çicek dolu motifli çinilerle kaplı olan mihrabı mermerden yapılmış üzerinde servi motifleri bulunan sütuncuklarla bezenmiştir. Geometrik geçmeli ve kabartmalı olan minber altın yaldızlıdır. Altın yaldızlı çinilerin sedef kakmalı kapısı ve ince duvar işlemesiyle hünkâr mahfeli bir başyapıttır. İlki bu camide yapılan hünkâr kasrı daha evvel cami dâhilinde, padişahın namaz kılması için yapılan hünkâr mahfiline ilk defa bu camide, namaz öncesi ve sonrasında padişahın istirahat etmesi maksadıyla bir köşk ilave edilmiştir. Sonraları benimsenerek birçok sultan camisinde uygulanan bu köşk, cami içindeki hünkâr mahfiline kolayca geçilebilecek köşelerde veya caminin ön cephesinde inşa edilmiştir. Caminin mermer döşemeli iç avlusu 26 sütunun üzerine oturtulmuş 30 kubbeye örtülü revakla çevrilidir. Avlunun ortasında altı sütunlu şadırvan vardır. Altı minaresi olan yegâne camidir. Minarelerin dördü üçer ikisi' de ikişer şerefelidir. Bu caminin inşasından evvel altı minareli cami yalnız Mekke Camii olduğu için şerefini muhafaza etmek üzere Mekke camiine yedinci olarak bir minare ilave edilmiştir. Sultanahmet Camii, büyüklükte yücelişin, zarafetle ihtişamın, imanla samimiyetin bütünleşip kaynaştığı ulu bir mabettir. Onun alçak gönüllü ve dindar banisi caminin tamamlanmasından kısa bir süre sonra, külliye binaları tamamlanmadan vefat ederek caminin dış avlusunun kuzeydoğu köşesinde yaptırılan türbede yatmaktadır.

Selimiye Camii

İstanbul'dan önce Osmanlı Devleti'ne başkentlik yapan Edirne ile özdeşleşerek bu kentin simgesi haline gelen Selimiye Camii dünyanın gelmiş geçmiş en büyük ve dahi mimarlarından Mimar Sinan'ın eseri. Osmanlı İmparatorluğu'nun gücünün zirvesinde olduğu yıllarda yaşayan Mimar Sinan bu gücü adeta mimari ile şekillendiren bir deha olup, Selimiye Camii ile imparatorluğun kudretini yansıttığı ve Osmanlı mimarisinin zirve noktasını meydana getirdiği söylenebilir. Hatta camiyi yalnızca Osmanlı'nın değil dünya mimarlık tarihinin en gözde eserlerinden biri olarak tanımlamak abartı olmaz. Selimiye Camii ve Külliyesi'nin UNESCO Dünya Miras Listesi'nde yer alıyor olması da bu gerçeğin tüm dünyaca kabul edildiğinin kanıtı. İhtişamlı görüntüsüyle ziyaretçilerini kendine hayran bırakan Selimiye Camii'nin yapımına 1568 yılında başlanmış ve yaklaşık 15.000 kişinin çalışmasıyla ancak 1575 yılında tamamlanabilmiştir. Çok uzaklardan dahi görüntüsüyle görkemini belli etse de asıl hayranlık caminin içine girildiğinde hissedilir. Selimiye Camii'nde kubbe Mimar Sinan'ın mesleğinde ulaştığı doruk noktalarından birini temsil eder. Böylesi geniş bir kubbeye sahip olmasına rağmen kubbeyi destekleyen ayakların iç mekânı bölme-

sine izin verilmemiştir. Osmanlı ordusunun Avrupa seferlerine çıktığında Edirne'de mola vererek 6.000 kişinin rahatlıkla ibadet edebileceği bu camide namaz kıldığını tarihi kaynaklardan öğrenmek mümkün. Caminin dört köşesinde yer alan ve her biri üç şerefeli olan minareleri ise kendi türleri içinde dünyanın en zarifleri arasındadır. Şaşkınlık uyandıracak bir mimari başarı ile çok uzun olmalarına rağmen olabilecek en ince biçimde yapılmışlar ve hatta iki tanesine şerefelere çıkarken birbirleriyle kesişmeyen üç farklı merdiven yerleştirilmiş.

Dünya mimarlık tarihine muhteşem eserler bırakan Mimar Sinan bu camiyi "Ustalık Eserim" olarak tanımlar. Ayrıca yaptığı çalışmalardan bahsettiği Tezkiret-ül Bünyan adlı eserinde burada meydana getirdiği kubbe ile Ayasofya'nın kubbelerini aştığını, minarelerinin ise eşsiz olduğunu belirtir. Deha ve ustalığı kadar mütevazılığı ile ünlenen Mimar Sinan'ın dahi Selimiye Camii'nden bu sözlerle bahsetmesi ve daha da önemlisi ustalık eseri olduğunu ifade etmesi o güne kadar ulaştığı tüm

deneyim ve yetkinliğini burada uyguladığının bir kanıtı. Selimiye Camii, mimarisi yanında döneminin en gözde örnekleri arasında yer alan İznik çinileri, usta hattatların eseri olan kalem işleri, ahşap ve sedef süslemeleri, mermer işçiliğinin şaheseri olarak gösterilen minber ve mihrabı ile de mutlaka görülmesi gereken bir yapı. Cami ile birlikte külliye meydanına getiren yapılardan Dar-ül Kurra Medresesi günümüzde Vakıf Müzesi, Dar-ül Hadis Medresesi ise Türk ve İslam Eserleri Müzesi olarak hizmet veriyor. Osmanlı sultanları, önemli yerleşimlerde ve özellikle başkentlik yapmış kentlerde kapsamlı imar faaliyetleri gerçekleştirmişlerdir. Yaklaşık bir asır boyunca başkent olan Edirne, tıpkı İstanbul ve Bursa'da olduğu gibi bu geleneğe uygun olarak görkemli anıt eserlerle donatılmıştır. Selimiye Camii, Osmanlı padişahı olan II. Selim'in Mimar Sinan'a yaptırdığı camiidir. Bu camii Edirne'de bulunmaktadır. II. Selim'in "ustalık eserim" dediği camii, gerek Mimar Sinan'ın gerekse Osmanlı Devleti'nin en önemli yapıtlarından birisidir. Camii'nin yapımına 1568 yılında başlanılmıştır. Yapılması emrini veren II. Selim'in vefatından sonra, 14 Mart 1575 tarihinde ibadete açılmıştır. II. Selim'in camiinin yapımı için neden Edirne şehrini seçtiği

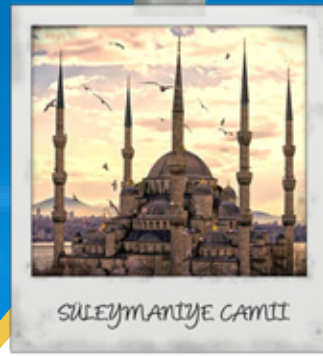
kesin olarak bilinmemektedir. Ancak, gençliğinden beri bu şehri çok sevdiği bilinen II. Selim'in duygusal yakınlık nedeniyle kararını bu yönde verdiği tahmin edilmektedir. Daha önceki kubbeli yapılarda, asıl kubbe kademeli yarım kubbelerin üzerinde yükselmesine rağmen, Selimiye Camii te kubbeyle örtülmüştür. Minarelerine bakacak olursak; dört zarif minaresi olduğu görülmektedir. Türküye'de minaresi en yüksek camidir. Caminin mermer ayaklarından birinin altında ters bir lale motifi bulunmaktadır. Rivayete göre, caminin yapılacağı arsa üzerinde bir lale bahçesi bulunmaktaydı. Arsanın sahibi, başlarda arsasının satılmasını istememiştir. En sonunda, Mimar Sinan'dan camide bir lale motifi olmasını isteyerek arsasını satmıştır. Mimar Sinan lale motifini ters olarak yapmıştır. Lale motifi bu arsada bir lale bahçesi olduğunu, ters olması ise sahibinin tersliğini temsil etmektedir.

Selimiye Külliyesi ve Birimleri

Selimiye Külliyesi, caminin yanı sıra medrese, hamam, türbe, imaret gibi birçok binadan oluşan ve külliye denen yapılar topluluğudur. Mimar Sinan, külliyenin öbür yapılarının boyutlarını küçük tutarak tüm dikkatlerin cami üzerinde toplanmasını sağlamıştır. Bugün Edirne Müzesi'nin bir bölümünün yer aldığı medreseler, dış avlunun güney kenarının köşelerinde ve caminin kible duvarının önündedir. Külliyenin son yapısı olan arasta (çarşı), sonradan III. Murad döneminde, Selimiye'ye gelir getirmesi amacıyla vakıf olarak yaptırılmıştır. Arastada karşılıklı iki sıra halinde dizilmiş 124 dükkan vardır. Selimiye'nin dış avlusu camiyi üç tarafından çevirir. Bu avlular kible tarafında iki medreseyle sınırlıdır. Bu küçük medreseler girişlerine göre asimetrik planlanmışlardır. Dershaneleri caminin arkasındaki küçük avluya bakar. Mimar Sinan'ın birçok medresesinde olduğu gibi, avlularının giriş tarafında oda yoktur. Bu avlular birer bahçe olarak tasarlanmıştır. Dış avlunun (bahçenin) güneybatı köşesinde bir Muvakkithane (vakit tespiti yapılan) bölümü vardır ki; şimdiki haliyle kullanımdan uzaktır. Yanından çıkan kapıya Muvakkithane kapısı denir. Dış yapı biçiminin temel sorunu her zaman kubbeden alt yapıya geçişin düzgünlüğü üzerine kuru-ludur. Mimar Sinan bu sorunu, yatay kütleleri birbirine bağlayan düşey yapılarla çözmüştür. Bu düşey yapılar, aynı zamanda dinamik bir kütle tasarımının da araçlarıdır. Dış bahçede toplam dokuz kapı bulunmaktadır. Ancak bunların en büyük ve en çok kullanılanı batıya açılandır. Bu kapıya; eski yıllarda, Alay Kapısı, Kible yönündeki küçük kapıya Dilenci Kapısı, Doğuda cami haziresine açılan kapıya da Darphane Kapısı denmekteydi. Hamama yakın kapı, Dar-ül Tedris ve Dar-ül Kurra müderrisleri, öğrencileri ve çalışanlar için sabah namazından önce açılmakta, Taş Odalara yakın kapı talebenin giriş çıkışı ve medrese ihtiyaçları için kullanılmaktaydı. Avlunun kuzeydoğu yönünde, Türk İslam Eserlerinin Müzesi olarak kullanılan Dar-ül Tedris Medresesi yer almaktadır. Dış avlunun Arasta'ya bakan yönünde cami duvarında güneş saatleri bulunmaktadır. Selimiye dış avlusunu, doğu tarafta, iki medrese kuşatır. Toprağı yükseltilmiştir ve bu haliyle bir set gibi adeta özel bir mekan yaratır ki; burası, mezarların bulunduğu bir haziredir. Bunlardan biri III. Ahmet'in 1718 'de ölen oğlu Şehzade Selim'e ait türbedir.

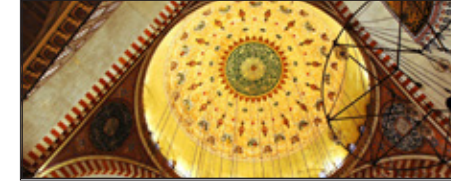

SÜLEYMANİYE CAMİİ'NİN GİZEMLERİ !

İhtişamlı bir devre haşmetli eserlerle mühür basan Mimar Sinan'ın ustalığı, kalfalık dönemi eseri olan Süleymaniye Camii'nde uyguladığı mimari inceliklerle de dikkat çekiyor. Süleymaniye Camii az bilinen mimari inceliklere sahip. Kanuni Sultan Süleyman tarafından 1550 yılında Mimar Sinan'a yaptırılan caminin külliyesi ile birlikte 1557 yılında tamamlandığını ve mimarisinde sergilenen ihtişamın Osmanlı İmparatorluğu'nun yükseliş dönemindeki ihtişamla örtüşüyor.

1)Akustik için 65 küp

;Mimar Sinan, camide verilen vaazın duyulması için akustik sistemi üzerinde çalıştı, sesin bir noktadan çıkarak caminin her köşesine eşit şekilde dağılması için çaba gösterdi.Usta mimar, bu gayeyle Anadolu'da kullanılan turşu küplerinden içi boş 65 tanesini ağızları aşağıya bakar vaziyette ana kubbenin etrafındaki duvarlara yerleştirdi ve küplerin aralarını da yumurtanın ağızla sıvadı.

2)MimarSinan'dan muhteşem akustik testi

;Bir rivayete göre Mimar Sinan'ın, akustiğin temini için camide nargile içtiğini, durum Kanuni Sultan Süleyman'a şikâyet edilince padişahın hışımla gelip baktığını ve Mimar Sinan'a bunun sebebini sorduğunu, Sinan'ın da "Sultanım, bakınız bunun içerisinde tömbe ki yoktur, sadece su vardır. Bu, çektiğim zaman fokurdayan suyun sesinin kubbeye nasıl ulaştığı ve caminin her noktasına eşit vaziyette nasıl dağıldığını temin için yaptığım bir çalışmadır" diyerek çalışmasıyla ilgili bilgi verdi.

3)İs odasının sırrı

;Süleymaniye Camii'nin diğer bir özelliğinin de Mimar Sinan'ın ilk olarak buraya is odası yapmasıdır. Yapıldığı dönemde elektrik olmadığı için cami 275 adet kandil ve bunlara ek olarak mihrabın 2 yanına yerleştirilen dev mumlar ile aydınlatıldı. Mimar Sinan'ın yanan mumlardan çıkan isin camiye zarar vermemesi için orta kapının üstünde bir oda tasarladı, kandillerden çıkan isin meydana gelen akımla mihrabın aksi yönüne hareket ederek

kapının üstünde dışarıya açılan 4 adet küçük pencereden is odasına çekildi.

4)İsle mürekkep elde edildi

;Sinan'ın, hava akımının is odası yönüne doğru olmasını sağlamak için camiye is odası merkezli yaptı, bu odada biriken isle de mürekkep elde edildi. Bu mürekkeple de o günün siyasi, dini, idari bütün fermanları yazıldı.Sebebi ise, bütün bu el yazması eserler gibi önemli belgelerde bu mürekkep kullanıldığı zaman, herhangi bir akıcı maddenin dökülmesiyle yazılar kaybolmuyor. Kaybolması için illa ki o kağıdın tahrip olması gerekiyor.

5)Kubbeyi taşıyan fil ayakları

;Süleymaniye Camisi'nin 53 metre yüksekliğinde, 26,5 metre çapındaki merkezi kubbelerini taşıyan fil ayaklarından 2'sinin Mısır veya şu anda Lübnan sınırları içinde kalan Baalbek'ten, 2'sinin ise Afyonkarahisar'ın İscehisar ilçesinden getirildiğinin rivayet ediliyor.Osmanlı döneminde bu fil ayaklarında kürsülerin olduğunu, ilim adamlarının buradan halka tefsir, İslâm hukuku, hadis ve tasavvuf dersleri verdiği söyleniyor.

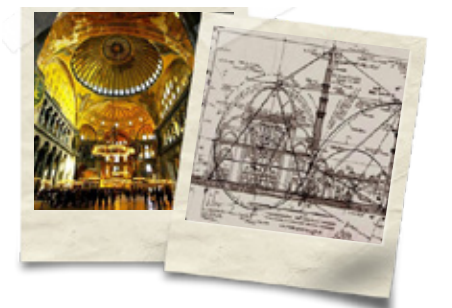
6)Örümcek ağına karşı deve kuşu yumurtaları

;Mimar Sinan, Süleymaniye Camii'ni yaparken, avizelerde bulunan kandil çanaklarının aralarına devekuşu yumurtaları koydurtmuş.Aradan 400 yıl geçtiği için o yumurtaların çoğu kırılmış ya da çalınmış. Sayıları 300'den 30'a düşmüş. Geriye kalan 30 yumurta da, zaman içinde bildiğimiz yumurta renginden, karara karara kahverengiye dönüşmüş. Ama dikkatlice bakıldığında onların kocaman yumurtalar olduğu anlaşılır.Bunun sebebi yüzyıllar sonra ortaya çıkar.

Kurumuş devekuşu yumurtası insanın duyamadığı akrep, örümcek gibi haşeratı uzak tutan bir koku yaymaktadır.

7)İşte Cevahir Minaresi'nin yapılışı

;Süleymaniye Camii'nin mimarisindeki bir diğer özellik de avlunun hemen solunda bulunan ve daha küçük boyutta olan "Cevahir Minaresi".Evliya Çelebi'den rivayetle caminin yapımının uzaması karşısında mali açıdan sıkıntı çekildiğini düşünen İran Şahı Tahmasb Han, Kanuni Sultan Süleyman'a inşaatın devamı için elmas ve değerli taşlar gönderdi.Kanunu Sultan Süleyman ise kendisini öfkeliendiren bu hediyelere cevaben, caminin her taşının bu taşlardan çok daha değerli olduğunu söyleyerek taşları mimarbaşına verdi. Mimarbaşı Sinan da bu taşları, inşa ettiği cami minaresinin taşlarının içine yerleştirdi. Bu minare, bu değerli taşları içinde barındırdığı için "Cevahir Minaresi" diye biliniyor.Mimar Sinan'ın ana kubbesinde "Allah, göklerin ve yerin nurudur. Onun nurunun misali, içinde چراغ bulunan bir kandil gibidir; چراغ bir sırça içerisinde; sırça, sanki incimsi bir yıldızdır ki, doğuya da, batıya da ait olmayan kutlu bir zeytin ağacından yakılır; (bu öyle bir ağaç ki) neredeyse ateş ona dokunmasa da yağı ışık verir. (Bu) Nur üstüne nurdur. Allah, kimi dilerse onu kendi nuruna yöneltir. Allah insanlar için örnekler verir. Allah, her şeyi bilendir" mealindeki Nur Suresi'nin yer aldığı camide, bazı ayetlerin anlamları ile bağdaşan yerlere yerleştirildiği söyleniyor.

RUMELİ HİSARI

Rumeli Hisarı, İstanbul'un en önemli tarihi simgeleri arasında yer almaktadır. Bu tarihi eserin yapımını emreden kişi ise, İstanbul'u fetheden Osmanlı padişahı Fatih Sultan Mehmet'tir. Rumeli Hisarı bir kale olmakla birlikte, bu kale savaşta kullanılabilmek amacıyla yapılmıştır. Hisarın kapladığı alana baktığımızda karşımıza 30 bin metrekarelik bir alan çıkmaktadır. Yani bu hisar, İstanbul'da 30 dönümlük bir alan üzerine inşa edilmiştir. Rumeli Hisarının, tarihte oldukça büyük fonksiyonları bulunmuştur. Bu fonksiyonların başında ise, kalenin İstanbul'un fethi sırasında oynamış olduğu rol gelmektedir. Bu kale, fetih sırasında askeri anlamdaki manevra yeteneklerini oldukça artırıcı bir etkiye bulunmuştur. Bu kale, Fatih Sultan Mehmet'in üstün askeri strateji bilgisinin bir ürünü olarak değerlendirilmekle birlikte, Rumeli Hisarı İstanbul'un fethinin gerçekleşmesini sağlayan eserlerden birisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Anadolu Hisarı da İstanbul'da bulunur ve Rumeli Hisarından daha önce yapılmıştır. Rumeli Hisarı, tam olarak Anadolu Hisarının karşısına yapılmıştır. Bu iki hisar karşı karşıya bulunmaktadır. Anadolu Hisarı ve Rumeli Hisarlarının yapılma amacı, askeri amaçlardır. Fakat Osmanlı Devleti, İstanbul'u fethedince bu hisarların askeri manada bir fonksiyonu kalmamıştır. Çünkü Rumeli Hisarı, İstanbul'u fethetmek için inşa edilmiştir. Anadolu Hisarı da savunma amaçlı inşa edildiğinden, bu iki hisarın İstanbul'un fethiyle birlikte Osmanlı topraklarına katılmasıyla birlikte bu hisarların askeri fonksiyonları sona ermiştir. Rumeli Hisarı, Avrupa yakasında bulunan Sarıyer ilçesinin kıyısında bulunmaktadır. Bu iki hisar arasındaki mesafe ise, 850 metre kadardır. İki hisar arasındaki

bu mesafeye dayanarak, bilim insanları tarafından Rumeli Hisarının İstanbul Boğazının en dar bölgesine kurulduğu ifade edilmektedir. Rumeli Hisarı savaş amacıyla inşa edilse de, bu yapının sanatsal değeri göz ardı edilemeyen başka bir olgudur. Bu hisarın mimari özelliklerine bakıldığında karşımıza öncelikle bu yapının 16 burçtan meydana geldiği çıkmaktadır. Bu burçlardan 3 tanesi büyük, 13 tanesi ise küçük yapıdadır. Bu 16 burcun her birine ayrı isimler verilmiştir. Bu isimler ise, dönemin komutanlarının isimlerinden gelmektedir. Bu komutanlar ise rastgele olarak seçilmemiştir. Her bir burca ismi verilen bu komutanlar, bizzat hisarın inşasında çalışmışlardır. Osmanlı padişahı olan Fatih Sultan Mehmet de, hisarın yapımında baş koordinatör olarak görev almış ve hisarın inşası sırasında sürekli çalışanların yanlarında olmuştur. Bu özellik nedeniyle, Rumeli Hisarının bambaşka bir kimliğe bürünmektedir. Çünkü, Osmanlı Devletinin en önemli padişahlarından birisi olan ve İstanbul'u fetheden Fatih Sultan Mehmet, Hisarın inşası sırasında görev olarak önderlik etmiştir. Fâtih Sultan Mehmet, hisarın duvarlarının "Muhammed" kelimesi şeklinde olmasını istendiğinden planını da ona göre tasarlamıştı. Buna göre her "Mim" (M) harfinin yerinde bir kule bulunmasını arzuluyordu. Kulelerden ikisi, birbirinin yanında ve burunun eteğinde idi. Üçüncüsü denize daha yakındı. "H" ve "D" harflerinin bulundukları yerlerde istihkamlar yapıldı. Pâdişah, bunların yapılmasına özen gösteriyor ve bizzat nezâret ediyordu. Gerçekten üç köşeli olarak düşünülen hisarın projesi, bizzat Sultan Mehmed tarafından tasarlanmıştı.

OKUL servisi

Avrupa Turizm olarak vizyonumuz, şehir içi insan taşımada sizlere en iyi hizmeti sunarak bu alanda en iyi olmaktır.

AVRUPA TURİZM
İstek San. Sitesi Yönetim
Binası Kat :1 No: 20
Başakşehir/İSTANBUL
TEL : 05337699588

İstanbul Köprüleri

Galata Köprüsü

Tarih boyunca Haliç'in iki yakasını birleştiren birçok köprü yapılmıştır. En eski kayıtlara göre, Altın Boynuz üzerine ilk köprü 6. yüzyılda I. Justinianus tarafından yapıldı. Bizans tarihçileri, Haliç üzerindeki ilk köprünün I. Justinianus (6. yy.) devrinde yapıldığını, adının 'Aghios Khalinikos Köprüsü' olduğunu yazar. Yeri tam olarak bilinmemekle birlikte, 12 kemeden oluşan bu taş köprünün Eyüp-Sütlüce arasında olduğu tahmin edilmektedir.

Fatih Sultan Mehmet de İstanbul'un fethi sırasında Haliç'e bir köprü yaptırmıştır.

Demir halkalarla birbirine bağlanmış ve üzerine kalın kalaslar çakılmış dev fiçılardan oluşan bu köprü Ayvansaray-Kasımpaşa arasında idi. Nişancı Mehmet Paşa ise bu köprünün fiçılardan değil, yan yana demirlenmiş ve kirişlerle birbirine bağlanmış gemilerden oluştuğunu söyler. Bu mobil köprü, 1453'te Konstantinopolis düştüğünde, orduların Altın Boynuz'un bir tarafından, diğerine geçebilmesi için kullanıldı.

Sultan II.Beyazıd, Leonardo da Vinci'den bir tasarım yapmasını istedi.

1502-1503 yıllarında bölgeye ilk kalıcı köprüyü yapma planları konuşuluyordu. Galata Köprüsü için ilk girişim Leonardo da Vinci, padişaha bir Haliç Köprüsü tasarımı sundu. Altın Boynuz için hazırlanan köprü, 100 açıklıklı 240 metre uzunluğunda ve 24 metre genişliğinde idi [1]. Yapılmış olaydı dünyadaki en uzun köprü olacaktı. Ancak bu tasarım padişahın onayını alamayınca proje rafa kalktı.

Mikelanj bu teklifi geri çevirdi.

Başka bir İtalyan sanatçısı olan Mikelanj İstanbul'a köprü için davet edildi. Mikelanj bu teklifi geri çevirdi. Bundan sonra Altın Boynuz'u geçecek bir köprü yapma düşüncesi 19. yüzyıl'a kadar rafa kaldırıldı.

Bezm-i Alem Valide Sultan - 'Valide Köprüsü'

Leonardo da Vinci'nin gerçekleştirilmesi teknik olarak imkânsız görülen tasarımının üzerinden 350 yıl geçtikten sonra ilk modern Galata köprüsü, 1845 yılında, Sultan Abdülmecid zamanında, annesi Bezm-i Alem Valide Sultan tarafından yaptırıldı ve 18 yıl kullanıldı. Köprüye 'Cisr-i Cedid', 'Valide Köprüsü', 'Yeni Köprü', 'Büyük Köprü', 'Yeni Cami Köprüsü', 'Güvercinli Köprü' adları takılmıştı.

Sultan Abdülmecid

Köprünün Karaköy tarafında, yeni köprünün Sultan Abdülmecid Han tarafından inşa ettirildiğini belirten Şinasi'nin bir beyti vardı. Köprünün üzerinden ilk geçen Sultan Abdülmecid idi. Altından geçen ilk gemi ise Fransız kaptan Magnan'ın kullandığı Cygne gemisi oldu. İlk üç gün köprü geçişi parasız idi. 25 Ekim 1845'de Denizcilik Bakanlığı tarafından toplanan ve müruriye olarak bilinen köprü geçiş ücretleri şöyleydi:

serbest : Ordu ve kanun uygulayıcı personel, görevdeki yangın söndürücüler, rahipler
5 para : Yayalar
10 para : Sırtı yüklü insanlar
20 para : Sırtı yüklü hayvanlar
100 para : At arabası
3 para : Koyun, keçi ve diğer hayvanlar.

Yıllar içinde Cisr-i Cedid'in yerine yeni Galata köprüleri yapılmakla beraber, köprü geçiş ücretini 31 Mayıs 1930'a kadar köprünün her iki sonunda ayakta duran beyaz üniformalı memurlarca toplanıldı.

İkinci köprü

Sultan Abdülaziz Han

tarafından inşa edildi ve 1863'de yerine yerleştirildi.

Üçüncü köprü

1870 de bir Fransız şirketi Forget et Chantiers de la Mediteranee ile üçüncü köprünün yapımı için bir sözleşme imzalandı. Ancak Fransa ile Almanya arasında savaşın patlak vermesi projeyi erteledi. Eski sözleşme feshedildi ve yeni köprünün yapımı 1872'de İngiliz firması G. Wells'e verildi. Köprü 1875'de tamamlandı. Yeni köprü 480 metre uzunluğunda, 14 metre genişliğinde ve 24 duba üzerinde duruyordu. Maliyeti 105,000 altın lirasıydı. Bu köprü 1912 yılına kadar kullanıldı ve bu tarihte, Haliç'in daha yukarılarına doğru çekildi.

Dördüncü köprü

Dördüncü köprü Alman firması MAN AG tarafından 1912'de 350,000 altın Lirasına inşa edildi. Köprü 466 metre uzunluğunda, 25 metre genişliğinde idi. Bugün hala pek çok kişinin hafızasında taze olan 16 Mayıs 1992'deki yangına kadar bu köprü kullanılmıştır. Köprünün yanma nedeni hala tam olarak bilinmemektedir. Yanan köprü onarıldıktan sonra Balat-Hasköy arasına yerleştirildi ve yerine, bugün "Galata Köprüsü" olarak bilinen modern bir köprü yapıldı. Bu köprü günümüzde "Eski Galata Köprüsü" veya "Tarihi Galata Köprüsü" olarak bilinmektedir.

Bugün

Beşinci Galata Köprüsü, bir önceki köprünün birkaç metre kuzeyinde STFA şirketi tarafından inşa edildi. İnşaatı 1994 Aralık ayında tamamlanan köprü, diğerleri gibi Eminönü ve Karaköy'ü birbirine bağlıyordu. Tasarımı ve teftişi GAMB (Göncer Ayalp Engineering Company) tarafından yapıldı. Beşinci Galata Köprüsü 490 metre uzunluğunda ve 80 metrelik kısmı açılabilen bir baskül köprüdür. Köprünün yüzeyi 42 metre genişliğindedir ve her yöne doğru 3 şeritli bir yol ve bir yaya yolu bulunmaktadır. Tramvay hattının Kabataş'a kadar uzatılması sonucu, köprünün ortasındaki iki şerit tramvay yoluna ayrılmıştır. Bu köprü, Norwich'deki Trowse Köprüsü ve Amerika Birleşik Devletleri'ndeki birkaç köprünün yanı sıra, dünyada üzerinden tramvay geçen ender baskül köprülerden biridir. Ancak köprünün böyle bir eklentiye uygun olarak tasarlanmaması nedeniyle, tramvay yolu inşaatı birçok soruna neden oldu. Kapakları açılıp kapandığında, hatların birbirine tam olarak değmemesi bu sorunların başında geliyordu. Köprünün altındaki lokanta ve market kısmı 2003'de açıldı.

İlk Galata köprüsü ve unutulmaz hikayesi

Üzerinden her gün binlerce kişinin ve aracın geçtiği Galata Köprüsü, Eminönü ile Karaköy'ü birbirine bağlayan önemli bir köprümüzdür. İşte, ilk Galata Köprüsü ve unutulmaz hikayesi;

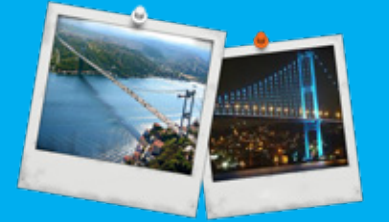
İllüstrasyon dergisinde bir resmi bulunmaktadır. Bu resme bakıldığında köprünün ortasında Unkapanı Köprüsünde olduğu gibi, gemilerin geçebilmesi için bir kabarcıklık bulunmaktaydı. İlk Galata köprüsü 1863 yılında yıkılarak, yeniden aynı şekilde yapılmış ve 12 yıl kadar kullanılmıştır. İlk Galata Köprüsünün tarihinde önemli yeri olan bir olayı, bu vesileyle anlatalım istedik. O tarihlerde Kaptan Magnan adındaki bir Fransız, nehir sularında çalışan altı düz olan gemilerin denizlerde de işleyeceğini iddia ederek, Cygne adlı gemisiyle 15 Ağustos 1855 tarihinde Marsilya limanından ayrılarak İstanbul'a hareket etmişti. O tarihte Sivastopol savaşı yeni bitmiş, İstanbul Avrupa'da ismi çokça anılan bir şehir olmuştu. Kaptan Magnan 26 günlük tehlikelerle dolu bir yolculuktan sonra 26 Eylül gece yarısı İstanbul'a ulaşabilmişti. Fransız kaptan ortaya attığı iddiasını kanıtlamış ve kendi adına bir zafer elde etmişti. Bir gün İstanbul'dayken binlerce kişinin gözleri önünde müthiş bir gösterinin altına imza attı. Gemisini son hızla ilk Galata Köprüsünün altından başarıyla geçirdi. Sultan Abdülmecid bu gemiyle ilgilenmiş ve satın alarak Adalar'a yolcu getirip götürmesi için işletilmesine müsaade etmiş. Ancak gemi 8 Ekim 1855 tarihinde Adalar'dan aldığı 300 yolcusuyla Sarayburnu açıklarında bir Avusturya gemisiyle çarpışmış, gemi ikiye ayrıldığı halde Kaptan Magnan tarafından Sarayburnu'na kadar gelebilmişti. Gemideki yolculardan kaçının öldüğü ile ilgili kesin bir bilgi ise bulunmuyor.

Boğaz Köprüsü'nün yapılış hikayesi

Avrupa'yı Asya'ya bağlayan "Birinci Boğaziçi Köprüsü"nün temeli Beylerbeyi ayakları şantiyesinde; 20 Şubat 1970'de törenle atıldı. Köprünün açıldığı gün halk o kadar yoğun bir ilgi gösterdi ki, onbinlerce kişi aynı anda köprünün üzerinde Asya'dan Avrupa yakasına doğru ve bir süre sonra da her iki yakaya doğru karşılıklı yürümeye başladı. Herhalde, "Aman köprünün başına bir şey gelmeden, bir an önce ben de üzerinden bir kere geçeyim bari" psikolojisi vardı insanlarımızda. Açılış şerefine araç yolundan da yayalara yürüme izni verilince, köprünün üzerinde yaya adımlarının çokluğu ve bu yoğunluğun homojen olarak köprünün tüm yüzeyine yayılması sonunda rezonans artışı had safhaya girerek, köprü salıncak gibi sallanmaya başlayınca, daha ilk günden köprümüz çökmesin korkusuyla, derhal yaya geçişine son verildiğini gazeteler günlerce yazdılar. Gerçekten de lastik tekerlekli araçların geçişleri yerine onbinlerce adımın aynı anda zemine yaptığı darbesel etki, lastik tekerlekten çok daha fazla tehlikeye yol açar. Salınım artmaya başlayınca da bunun sönümlenmesi oldukça zordur, hızla sallanan salıncağın uzun süre sonra yavaşlayarak durması gibi bir şeydir bu. Hatta gazetelerde şu örnek verilmişti: "Köprüden arka arkaya tanklar geçse o derece risk oluşturmaz ama, bir tabur asker uygun adımla köprüyü geçmeye çalışırsa, bu daha büyük tehliktir." Ayakların aynı anda yere vurması yüzünden sıkıntı oluşuyormuş. Her yıl yapılan Asya'dan Avrupa'ya maraton da iyi ki aynı şekilde salınım olmuyor. 30 Ekim 1973: Yayaların yürüyüşü Başladı. İlk 24 saat içinde; 28.126 motorlu araç köprüden geçti. Bu rakam; 402 araba vapurunun taşıyacağı araç adedine eşittir. Köprünün açıldığı hafta köprüden yayalara (iki kenardaki yaya yollarından geçmeleri şartıyla) geçiş hakkı 2 Mayıs 1974'de verildi. Köprünün taşıyıcı ayaklarının (daha doğrusu kulelerinin) dördünde de yayaları yukarıya taşıyan dev asansörler mevcuttu ve yayalar bunları kullanarak köprüye çıkarlar, yürüyerek karşıya geçince de, yine buradaki kulelerin asansörlerini kullanarak aşağıya inerlerdi. Ancak köprüden aşağıya atlayanların sayısının artması yüzünden birkaç yıl sonra yayalara yasak geldi.

İstanbul Boğazı'ndaki Köprüler

Dünyada eşi benzeri olmayan İstanbul Boğazı, üzerindeki 3 köprüyle de hem hızlı bir ulaşım hem de eşsiz bir manzaraya sahip. İstanbul'un inci گردانlığı: Boğaziçi Köprüsü yeni adıyla 15 Temmuz Şehitler Köprüsü Asya ve Avrupa kıtaları arasında karayolu ulaşımını sağlayan Boğaziçi Köprüsü, zarif mimarisi ile "Boğaz'ın incisi" olarak da adlandırılır. Asya ve Avrupa kıtalarını birleştiren Boğaziçi Köprüsü, İstanbul'un ana arterlerini bağlayan özelliğiyle İstanbul'un ulaşım ağı açısından da büyük önem arz eder. Bir ayağı Beylerbeyi'nde, bir ayağı ise Ortaköy'de yer alan köprünün uzunluğu 1560, genişliği 33.40, denizden yüksekliği ise 64 metredir. 1970 yılında hizmete giren köprünün özellikle akşamları sunduğu ışıltılı görüntü birçok kithaba ve fotoğrafa da ilham olur. Üzerinden geçerken İstanbul'un panoramik güzelliğine tanık olduğunuz köprünün Beylerbeyi ayağında muhteşem yalıları, Ortaköy ayağındaysa Ortaköy Camisi'ni tepeden kuşbakışı görebilirsiniz.

Yavuz Sultan Selim Köprüsü

Üçüncü Boğaz Köprüsü olarak da anılan Yavuz Sultan Selim Köprüsü 27 Ağustos 2016 tarihinde trafiğe açılmıştır. Boğaz'ın Karadeniz'e bakan tarafında inşa edilen köprünün güzergâhı, Avrupa Yakası'nda Sarıyer'in Garipçe mahallesi ile Anadolu Yakası'nda Beykoz arasındadır. 59 metre genişliği ile dünyanın en geniş, 322 metre kule yüksekliği ile de eğik askılı köprü sınıfında dünyanın en yüksek köprüsüdür. Köprünün temeli 29 Mayıs 2013'te atılmış 2016 yılında aktif hale gelmiştir.

DİNİMİZ DE HURAFELERE KESİNLİKLE YER YOK

Hurafe, boş, batıl inanışlar; asılsız rivayetler ve efsaneler, dinde olmayan ve sonradan dine eklendiği belli olan (bidat) asılsız inançlar, uğursuzlukla ilgili inanışlar ve yorumlar. Olağan davranışları etkilemek ve tabiat düzenini değiştirmek için yapılan büyüler. Üfürükçülük ve yatırlardan medet ummak. Muska ve nazarlıklarla değişim yaratmak. Hurafelerin büyük bir kısmı dinle ilgilidir. İnanç alanına girdikleri için bilimsel olarak bir yorum yapmak imkansızdır. Ancak çok bilinen "dünya düzdür" hurafesine bile rastlanmaktadır. Hurafelerin birçoğu çocuksu inanışlardır. Dinin temel inançlarıyla çeliştiğinde hurafecilik küfre kadar gidebilir. Töredir diye yapılan eylemlerde bile hurafe görülebilir. Gelenek ve göreneklerle karışmış hurafeler olabilir.

Günümüzde hurafe ve batıl inanışlar

Muska ve tılsımlar

Bu inançta olanlar bazı nesnelerde uğur veya uğursuzluk olduğuna inanırlar. Kişi uğurlu saydığı nesneyi yanında taşıy veya boynuna asar. Bu nesne bir bitki, hayvan dişi, kurumuş bir böcek hatta taş parçası bile olabilir. Bu nesneleri taşıyanlar çeşitli hastalıklardan, bela ve kazalardan korunacaklarına inanırlar. Günümüzde de bazı nesneleri "uğur getiriyor" diye boynunda yada yanında taşıyanlar bulunmaktadır.yine insanların hastalıkları tedavi maksadıyla üfürükçülere giderek muska yazdırmaları hurafe ve batıl inanışların bu bölümüne girmektedir.

Sihir (büyü)

Tarihte en yaygın görülen hurafedir. Günümüzde dahi hala etkisini sürdürmektedir. Büyü, bazı güçler kullanarak insanları istenilen yönde etkilemek amacıyla yapılan eylem olarak tanımlanabilir. Günümüzde pek çok insan özellikle de hanımlar büyüden fazlasıyla korkmaktadır. Büyücüler bu korkudan faydalanmasını başarak, bir sürü safsata uydurmuşlardır.

Evliyaperestlik

kutsallık adına geçmişte yaşamış bazı kişilerin mezar ve türbeleri ticari amaçlı ziyaretgah haline getirilerek pek çok kişinin dilek ve dertlerine çareler aranmıştır.

Çaput bağlamak

şamanlık kültünden kaynaklanmaktadır. Evliya sayılan ulu kişilerin, kutsal ağaç veya suların ziyaret edilerek dilek dilenmesi ile çocuğu olmayanların çocuk sahibi olacağına veya bazı hastalıkların iyileşeceğine inanılır.

Mum yakmak

türbe, mezar, tekke gibi yerlere mum yakmak ve dilek tutmak cahiliye döneminden kalma bir adettir. Arkeologlara göre ateşe tapınmaktan kalma bir hurafedir.

Kurşun dökmek

halkımız arasında "göz değmesi, göze gelme" diye adlandırılan bir nazar inancı vardır. Nazar değen kişinin malına veya eşyasına bir zarar geleceğine inanılır. Nazarın etkisinden kurtulmak amacıyla nazar boncuğu, at nalı, üzerlik otundan yapılan kolyeler takılmakta, ayrıca nazar muskaları kullanılmakta kurşun döktürülmektedir.

Kabirlerde dua ve kurban adamak

islam dinine göre dilek ve istekler sadece allah'a yapılır. Gerçek böyleyken halkımızın bazıları dua şeklini ve adabını değiştirmişlerdir. Duaya bir sürü batıl hareketler sokmuşlardır.bazıları dua ederken kavga edermiş gibi bağırıp çağırırken bazıları da mezarlara elini yüzünü sürmekte, türbelerin eşik ve pencerelerini öpmektedir. Bu hareketlerin hepsi hurafe ve batıl inanışlardır.kabir ve türbelere gidip kurban adama ve kesme adeti de hurafedir. İslam dininde bir yatıra, bir kabre, bir tekkeye veya bir devlet adamına kurban adamak yoktur.

Falcılık

halkımız arasında yaygın olan hurafelerden birisi de fal bakmak yada fal açmaktır. Dilimize nasıl girdiği bilinmeyen "fala inanma falsız kalma"sözü, insanın hep geleceğini bilmek, merakının giderilmesine bir vasıta olmuştur. Bazı insanlar "fala inanmıyoruz ama eğlence olsun diye fal açtırıyoruz" diyorlar. Böyle bir düşünce tarzı, yanlış çanak tutmaktır.

Ay ve güneş tutulması

bazı yörelerimizde ay ve güneşin şeytan tarafından tutulduğuna inanılmaktadır. Bu nedenle tutulma olayı başlayınca teneke ve davul çalınmakta ve silah atılmaktadır. Güya gürültüden korkan şeytan ayı veya güneşi serbest bırakmış. ayrıca ay ve güneş tutulması ile ilgili diğer

bazı batıl inanışlar şunlardır.

- * ay ve güneş tutulması kıyamet alametidir.
- * ay ve güneş tutulursa o yıl kıtlık olur.
- * ay ve güneş tutulursa savaş ve karışıklıklar çıkar.
- * ay ve güneş tutulması büyük ve ünlü kişilerin ölümüne işaretir.

Kuş ötmesi ve hayvan uluması

halkımız arasında bazı kuşların ötmesi, bazı hayvanların uluması, ile ilgili çeşitli yorumlar yapılmaktadır. Bunlardan kimisi uğur kimisi de ölüm işareti olarak kabul edilmektedir. İslam inancına göre bunların hepsi mantık dışı ve hurafedir. Hayvanlarla ilgili hurafeleri şöyle sıralayabiliriz.

- * ezan okunurken köpek ulursa o civarda birisi ölür
- * gece vaktisiz horoz öterse savaş çıkar
- * kara kedi yolu keserse uğursuzluk getirir
- * baykuş ve karga kimin evinde öterse o evden cenaze çıkar
- hiçbir şey doğuştan uğurlu ya da uğursuz değildir. Bilimsel düşünceye göre, her hangi bir nesnede veya canlıda uğursuzluk aramak doğru değildir.

Günlerle ilgili batıl inanışlar

toplumumuzun yanlış inanışlarından birisi de haftanın bazı günlerinin uğurlu bazı günlerinin uğursuz sayılmasıdır. Bu anlayış bize hristiyan ve yahudilerden geçmiştir.günlerle ilgili bazı hurafe ve batıl inanışlar şunlardır.

- * pazar günü çalışmak uğursuzluktur
- * perşembe çamaşır yıkanırsa zengin olunur.
- * cuma günü ve cuma akşamı ev temizlemek günahıdır.
- * cumartesi günü çamaşır yıkamak uğursuzluk getirir.

- * arefe günü dikiş dikmek günahıdır
- * iki bayram arası nikah kıyılmaz.

Temizlik ve sağlığa karışan hurafeler

- islam dini temizliğe özel bir önem vermiş olmasına rağmen, halkımızdan bazıları hurafelere kanarak şunları uydurmuşlardır.
- * gece ev süpürülürse fakirlik gelir
- * cuma akşamı ev süpürmek kıtlık getirir
- * misafirin ardından ev süpürmek iyi değildir.
- * süpürge yapılırken birine değerse uyuz olur yada ömrü kısa olur. Ancak süpürgeye tükürülürse bu durum düzelir.
- * gece tırnak kesilirse ömür kısılır.
- * cenaze yıkanırken tenesirin altından alınan su alkolik birisine içirilirse alkolü bırakır.

Kadın ve çocukla ilgili hurafeler

- cahiliye dönemi arap geleneklerinin islamiyet'in kuralıymış gibi algılanmasından en çok zararı türk kadınları görmüştür. Hurafe ve batıl inanışlar, vaktiyle kadını özgür bilen, dede korkut'un deyiimiyle: "eve bir konuk gelse, er adam evde olmasa, ol ani yedirir, içirir, ağırlar, gönderir" diye güvenceyle yücelten türk insanını, kadına tıpkı arap gibi hor gözle bakan bir yaratık yapmışlardır. Günümüzde kadın ve çocuklarla ilgili belli başlı hurafeler şunlardır.
- * gelin eve ilk geldiğinde kaynanasının bacakları arasından geçerse saygılı olur.
- * bir kız evli birinin gelinliğini giyerse kısmeti kesilir.
- * aş eren bir kadın çirkin bir yere bakarsa çocuğu çirkin olur.
- * çocuğun kırkı çıkmadan tırnağı kesilirse ya arsız ya da hırsız olur.
- * çocuğun metre ile boyu ölçülürse boyu uzamaz.
- * boyu ölçülen çocuk kısa kalır.

Gazlı içeceklerden korkun !

Yeni intihar yöntemi: Gazlı içecekler

Bu içeceklerde kullanılan katkı maddesi, DNA'yı bozarak karaciğer siroza ve parkinson gibi hastalıklara yol açabiliyor. İngiltere'deki Sheffield Üniversitesi'nden moleküler biyoloji profesörü Peter Pier'in 1999'dan beri yaptığı araştırmaya göre, gazlı içeceklerde kullanılan e211 kodlu sodyum benzoat isimli katkı maddesi, DNA'yı bozuyor. Küçük taneli meyvelerden elde edilen benzoik asitten üretilen sodyum benzoat, karbonatlı içeceklerde küflenmeyi önlemek için kullanılıyor. Sodyum benzoat ayrıca yine gazlı içeceklerde bulunan C vitaminli takviyelerle karıştığı zaman kanserojen bir madde olan benzenin de oluşmasına neden oluyor. Bu madde, sinir hastalıklarına ve yaşlanmanın hızlanmasına da yol açıyor. AB bünyesinde çalışan dünya sağlık örgütü (who) sodyum benzoatın zararsız olduğuna dair açıklama yapılmasına rağmen, Profesör Pier, otoritelerin bulgularının yetersiz olduğunu ve ailelere gazlı içeceklerin kapsamlı araştırmalar sonuçlanıncaya kadar çocuklarına içirilmemesi konusunda uyarıda bulunmuş.

GAZLI içeceklerin her gün yeni bir zararı daha ortaya çıkıyor. Obezite, diyabet, diş çürümesi, kemik sorunları, beslenme bozuklukları, kalp hastalığı, gıda bağımlılığı, beslenme sorunu ve nörolojik sorunlar gazlı içeceklerin zararlarının başında geliyor. İngiltere'de yapılan bir araştırmaya göre gazlı içecekler DNA'nın önemli bölümlerinde bozulmalara yol açarak sirozdan Parkinson'a kadar birçok hastalığa davetiye de çıkarıyor. E211 kola, meyveli içecekler gibi bilinen bütün gazlı içeceklerde bulunuyor. İsveç'te yayınlanan bir haberde, gazlı içecekler kadınlarda kemik erimesine sebep yazıldı. İsveç'in önde gelen gazetelerinden Svenska Dagbladet'te yayınlanan bir habere göre, gazlı içecekler kadınlarda kemik erimesine sebep oluyor. ABD'de yapılan kapsamlı bir araştırmaya yer veren gazete, gazlı içeceklerin özellikle kadınlarda kemik erimesi riskini arttırdığına dikkat çekti. Yarı erkek ve yarı kadın olmak üzere 60 yaşın altında 2 bin 500 kişinin katıldığı deneyler sonucu, her gün gazlı içecek tüketen kadınlardaki kemik yoğunluğunun ayda bir kez bu tür içecek tüketenlere göre, yüzde 3.5 daha düşük olduğu tespit edildi. Öte yandan, araştırma 1960'tan 1990 yılına kadar gazlı meşrubat türü içeceklerin satışının 3 misli arttığını be-

lirtiyor. Araştırmada ayrıca, bu içeceklerin yüksek dozda kafein ve fosfor asidi içerdiğine de yer veriliyor.

İlk uyarılar

Gazlı içecekler uyarılar 1942 da hakkın- daki ilk yılın- AMA

(Amerikan Tıp Birliği'nin Yiyecek ve Beslenme Komisyonu) tarafından şu açıklama yapıldı: "Sağlık açısından bakıldığında besleyici değeri düşük şekerleme formunda veya şekerli gazlı içecek formunda şeker tüketimini kısıtlamak arzu edilen bir davranıştır. Komisyon, hangi formda olursa olsun şeker tüketimini kısıtlamanın halkın sağlığı açısından daha iyi olduğuna inanmaktadır". Bu ilk açıklamadan sonraki uyarı 56 sene sonra, 1998'de CSPI'nın "Sıvı Şekerleme" başlıklı bir açıklamasında gıda endüstrisini özellikle çocuklara ve adölesanlara yönelik vahşi pazarlama kampanyaları yapmakla suçladığında geldi. Basın açıklamasında CSPI bir önceki sene kişi başına tüketimi gösteren 868 kutu içeceği yan yana getirmişti. Daha da çarpıcı olanı, CSPI'nın üzerinde Pepsi, Seven-up ve Dr. Pepper logoları bulunan biberonları sergilemesiydi. Yapılan bir araştırmaya göre bebeklerini mama zamanı bu biberonlarla besleyen ebeveynler çocukları büyüdüğünde dört kat daha fazla gazlı içecek içiyorlardı. Gazlı içeceklerin içindekiler cadı kazanı gibi Şu anda şeker yerine kullanılan yüksek fruktoz içeren mısır şurubu büyümekte olan hayvanlarda bakır eksikliğine sebep olduğundan sağlıksız kolajen gelişimi ile ilişkili. Fruktozun tamamı karaciğer tarafından yakılır. Yüksek fruktozlu diyetlerle beslenen hayvanlar alkoliklerinkine benzer karaciğer sorunları yaşarlar.

Diyet içeceklerde kullanılan aspartam potansiyel bir

nörotoksindir ve endokrin salgılarını bozar.

Kafein adrenal salgıları uyarır. Yüksek miktarlarda alındığında özellikle çocuklarda adrenal tükenmeye neden olur.

Gazlı içeceklerle meklen fosforik asit, kalsiyum kaybı ile ilişkilidir. Sitrik asit, bir nörotoksin olan MSG içerebilir.

Yapay aromalar MSG içerebilir. Su yüksek oranda florür içerebilir.

Sporcu içecekleri

Spor yapan öğrencilere hareket ederken kaybettikleri elektrolitleri geri kazandırmak amacıyla "ergojenik destek" adıyla içecekler veriliyor. Bu içecekler üç nedenle sakıncalı. Bir, diüretik etkileri olduğu için kaybolan suyu kazandırıcı değil, suyu dışarı atıcı etki yaparlar. İki, çoğu insan hareket mirasında az elektrolit kaybeder. Bu elektrolitler de su içmekle, ayran içmekle ve deniz tuzu/kaya tuzu içeren bir diyetle beslenme yoluyla doğal yoldan vücuda alınabilir. Üç, susamış çocuklara şeker içeren bu içecekleri verdiğinizde şekerin sindirimi için kan mideye gider. Kanın yerinin değişmesi vücudun diğer organlarında kan hacmini düşürür. Bu da kramplara veya ısı nedeniyle ortaya çıkan rahatsızlıklara neden olur.

İçmekle, ayran içmekle ve deniz tuzu/kaya tuzu içeren bir diyetle beslenme yoluyla doğal yoldan vücuda alınabilir. Üç, susamış çocuklara şeker içeren bu içecekleri verdiğinizde şekerin sindirimi için kan mideye gider. Kanın yerinin değişmesi vücudun diğer organlarında kan hacmini düşürür. Bu da kramplara veya ısı nedeniyle ortaya çıkan rahatsızlıklara neden olur.

Enerji içecekleri

Gazlı içecekler endüstrisi son keşfi olarak normalden çok daha yüksek oranda kafein ve diğer uyarıcılar içeren enerji içeceklerini üretti. Aralık 2000'de The Lancet'ta yayınlanan bir makaleye göre, 18 yaşında bir gencin basketbol oynarken ölmesi üzerine İrlanda hükümeti enerji içecekleri hakkında "acil araştırma" yaptırılması kararını aldı. Ölen genç "Red Bull" isimli içecekten üç kutu içmişti. Makaleye göre, hafif sarhoş olmuş gençlerin bu içecekleri içmesiyle gece yarısı şiddet olaylarında da artış yaşandığı gözlemlenmiş. Şiddet olaylarının çapı nedeniyle, İrlanda'da bazı işletmeler enerji içeceği satmayı reddetmiş. Tüm AB ülkeleri bu konuyu ciddiye alarak bilim komitelerinden enerji içecekleri hakkında araştırma yapmalarını istediler. ABD'de henüz bu konuda araştırma yapma niyeti yok.

Kemik kırılması

son 30 yılda gazlı içecek tüketimini artan osteoporoz ve kemik kırılmaları ile ilişkilendiren araştırmalar yayınlanmaya başladı. Yeni bulgulara göre kalsiyum ve diğer minerallerin eksikliği ve bunlar nedeniyle kemik kırılmaları artış gösterdi. 1994 yılında Adolesan Sağlığı dergisinde yayınlanan bir araştırma 76 kız, 51 erkek

çocuk üzerinde "kızlarda kola tüketimi ve kemik kırılmaları arasında kuvvetli bir bağ" bulunduğunu bildirmişti. Yüksek kalsiyum alımı bir oranda koruma sağlıyordu. Erkek çocuklarda, sadece düşük kalorili bir diyet kemik kırılmaları ile ilişkililiydi. Araştırma aşağıdaki sonuç ile aktarılmıştı " Gazlı içeceklerin yüksek oranda tüketimi ve sütün daha az içilmesi, genç kız ve kadınlarda, hayatlarının ilerleyen dönemlerinde osteoporoz'a daha açık olmalarına neden olarak toplum sağlığını tehdit etmektedir." Haziran 2000'de "Pediatri ve Adölesan Tıbbı" dergisinde yayınlanan başka bir çalışma ise okul çağındaki 460 kız çocuğu

üzerinde yapıldı. Bu çalışmaya göre de "gazlı içecekler kemik kırılmaları ile yakından ilişkili" idi.

Fosforik asit ve diş çürümesi

Gazlı içecekler artık her okulda satılmaya başladığından beri diş hekimlerinin fark ettiği bir sorun var. Aslında sadece yaşlılarda görülebilecek diş minesini kaybiyla, çocukların dişleri sararmaya başladı. Bunun sorumlusu ise, diş çürümesinin yanı sıra sindirim sorunları ve kemik kaybına da yol açabilen fosforik asit. Diş hekimleri, düzenli olarak gazlı içecek içen genç kız ve erkeklerde ön dişlerin diş minesinin tamamen kaybolduğunu belirtiyor. Normalde tükürük salgımız 7.4 pH derecesi ile hafif alkalidir. Gençlerde olduğu gibi, bütün gün gazlı içecek içildiğinde, fosforik asit tükürük pH'ını asidik seviyelere düşürür. Asidik tükürük salgısını tamponlamak ve pH dengesini tekrar 7'ye getirmek için vücut dişlerden kalsiyum iyonlarını çeker. Bunun sonucunda diş minesi hızla yok olur.

Meyve suları

Tüketiciler genellikle, gazlı içeceklerden daha sağlıklı olduğu düşüncesiyle meyve sularını tercih ediyorlar. Aslında, meyve suyu üretimi son derece endüstriyel bir işlem. Örneğin portakal suyu, devasa miktarlarda üretiliyor. Portakallar bütün olarak sıkılıp tankın içine gider, bu da demektir ki, portakal kabuğundaki kimyasal böcek ilacı kalıntıları da içiyoruz. Meyve suları yüksek sıcaklıklarda pastörize edilmelerine rağmen ısıya ve basınca dayanıklı mantarlar meyve suyunda yaşayabilir. Soya proteini ve pektinden yapılan bir bileşim portakal suyuna opak bir görünüm vermek ve tortunun dibe çökmesini engellemek için kullanılır. Üzüm gibi diğer meyvelerin suları, meyve üretiminde kullanılan florid içerikli böcek ilaçları nedeniyle daha büyük risk taşır. Meyve sularının şeker içeriği yüksektir ve dişlere en az gazlı içecekler kadar zararı vardır! Eğer meyve suyu içmek istiyorsanız, kendi meyve suyunuzu, kimyasal böcek-tarım ilacı kullanılmamış, organik olarak üretilmiş meyvelerden, kendiniz sıkın. Elde ettiğiniz meyve suyunu su veya maden suyu ile hafif inceltebilirsiniz. Bur lokantaya gittiğinizde ise maden suyunu içine bir dilim limonla isteyip içebilirsiniz. Bunlara ilaveten, ayran gibi mayalı içecekleri bol bol tüketebilirsiniz. Bu tür içecekler bağırsak yapısına yardımcıdır. Bağırsak ve pektik sorunlarına iyi gelir, emzirme döneminde sütü çoğaltır, hastaları güçlendirir ve tüm vücuda kuvvet verir.

İSTANBUL BİR KERE FETHEDİLMEZ

**Nice şairlerin ona methiyeler dizmek-
ten bıkmadığı, yerli ve yabancı yazarların
onun güzelliğini tasvir etmekten yorul-
madıkları olağan üstü bir şehirdir İstan-
bul...**

Türk edebiyatının ve dünya edebiyatının usta
kelemlerinin yazılarına ve şiirlerine, Türk ve
dünya sanat tarihinin gelmiş geçmiş en usta
ressamlarının tablolarına ve yine Türk ve dün-
ya tarihinin en usta müzisyenlerin eserlerine
konu olan bu efsanelerle dolu doğal cenneti
anlatmaya kelimeler yetmez.

İstanbul üzerine düşünülenler, İstanbul için
yazılanlar ve İstanbul'un düşündürdükleri
dünden bugüne ciltler dolusu kütüphaneler
oluşturmuştur.İstanbul'da mola veren, yolu
İstanbul'dan geçen ve İstanbul'a yerleşen her-
kes, kendi algısı ölçüsünde İstanbul'u anlama-
ya, anlamlandırmaya çalışmıştır.

On dokuzuncu asırda, romantizm akımından
sonra, insanların gözleri tabiatı görmek için
açıldığı vakit, İstanbul bütün şehirler arasın-
da birinci derecede göründü. Avrupa'nın en
yüksek şairlerinin gözlerini kamaştırdı ve en
güzide ruhlu seyyahlarının hafızalarına yer-
leşti. Farzımuhal olarak Türklerin yeryüzünde,
güzellik namına başka bir eseri olmasaydı,
yalnız bu şehir onun nasıl yaratıcı bir kudrette
olduğunu ispat etmeye yeterdi.

Türkler bu şehri imar görmemiş, hâlî bir sa-
hada kurmadı; Şarkî Roma İmparatorluğu gibi
asırlarca Avrupa'nın yegâne medeniyeti olmuş
ve şaşılaşıyla bütün milletlerin gözlerini ka-
maştırmış bir devletin harabesinin üzerine
kurdu.Bunun muzaaf bir kıymeti vardır.Eski
Bizans harabesi üstüne kurulan Türk İstanbul,
şuan ki halinden bambaşka bir kimlikteydi ve
yalnız kendini kuran milliyetinin bir ifadesi
halini aldı.

Türkler İstanbul'u 1453'te Bizans'tan bir virane
halinde aldılar.O vakit İstanbul'un ne kadar
harap, yoksul ve perişan olduğunu, Bizans'ın

meftunu olduğundan şüphe olmayan
tarihçi Charles Diehl, uzun boylu yazdığı
gibi, bu bahsi bundan yirmi sene evvel
İstanbul'da vermiş olduğu bir konferan-
sta da iyi tasvir etmiştir.Evet, on beşinci
asır Türkleri, İstanbul'u virane olarak al-
dılar ve derhal imar etmeye koyuldular.
Bir asır sonra, o zamanki Avrupa'nın hem
en büyük hem en ihtişamlı hem de en
güzel şehri haline getirdiler.İnanılsın ki bu
hükümde zerre kadar mübalağa yoktur.
Ve yine zerre kadar mübalağa etmeksizin
diyebiliriz ki o asırlarda Türklüğün mede-
ni kabiliyeti, Latinlerin medeni kabili-
yetinden yüksekti.Latinler, dördüncü
Haçlı Ordusu'yla 1204'te İstanbul'u zap-
tettiler ve şehre kendileri yerleştiler.Bu
istilanın nasıl bir facia olduğunu yine o
zamanın Avrupa tarihçileri ve o zaman-
dan beri tüm tarihçiler iyi yazdıkları için
bir kelime dahi ilave etmeye lüzum yok-
tur.

Firenk hâkimiyeti İstanbul'da yalnız 57
sene sürebildi.1261 de Latin İmparatoru,
hükümeti ve ordusuyla çekildiği zaman,
arkasında bir virane bıraktı.Paleologlar, o
viraneyi yüz doksan sene süren hâkimi-
yetleri süresince mâmur edemediler.İşte
Türklerin 1453'te buldukları İstanbul bu
viraneydi.

Türklerin medeni kabiliyeti çok yüksek
olmasaydı, bu viraneyi o kadar çabuk
imar edebilirler miydi? Millî kudretleri
çok üstün olmasaydı onu beş yüz sene
muhafaza edebilirler miydi?

O halde tarihin en kudretli, en şanlı, en
zeki, en üstün padişahı olan Fatih Sultan
Mehmet ve onun emrindeki binlerce
askerin göğsümüzü kabartan mücadelele-
ri hiçte boşa gitmemiştir. Tam aksine
İstanbul'un İstanbul olmasına sebep
olan yine Türklerdir.Bu muhteşem şehri

muhteşem kılan yine tarih sayfalarının
yazdığı en muhteşem millettir.Bilmek-
teyiz ki Türkler asırlar boyunca varlıklarını
sürdürdükleri topraklar üzerinde küçüm-
senemeyecek kadar muhteşem eser-
ler bırakmışlardır.İstanbul ise Türklerin
dünyaya armağan ettikleri en büyüleyici
eserdir.

Yahya Kemal'in de dediği gibi:

“Bir iklimin manzarası, mimarisi ve
halkı arasında halis ve tam bir ahenk
varsa,orada gözlere bir vatan tablosu
görünür.

İklimden anlayan gerçek ve hassas bir
sanatkâr, İstanbul'un eski semtlerinden
herhangi birini, mesela Kocamustâpaşa
semtini, yahut Eyübü, yahut Üsküdar'ı
yahut da Boğaziçi'nin henüz millî hüviye-
tini muhafaza eden herhangi bir köyünü
seyredince kat'î bir hüküm vererek der ki:
'Bu halk bu iklimde ezelden beri sakindir
ve bu iklime bu mimariden ve bu halktan
başka unsurlar yaraşmaz.' ”

Evet, gerçek ve hassas bir sanatkâr bu
hükümü verir.Türkler beş yüz senden beri
mimârisini bu şehrin her tepesine, her
sahiline, her köşesine kurarken “Artık bu
diyar dünya durdukça Türk kalacaktır.”
denildiğini hissettirdi.

İstanbul'u anlamak için İstanbul'u oku-
mak; İstanbul'u yaşamak için İstanbul'u
anlamak gerekir: o halde bu yazı sizi
İstanbul'u anlamaya davet ediyor.Davet
İstanbul'un...

Peygamber Efendimiz ve güzel ahlakı

KUTLE DOĞUM HAFTASI

Asırlardır Müslümanlar, Yüce Yaratıcının son mesajını insanlara duyurmak, öğretmek ve mesajın içerdiği konularda insanlara örneklik etmekle görevlendirilen Hz. Peygamber'in hayatını araştırmaya ve öğrenmeye büyük önem vermişler, bu amaçla O'nun doğumunu, miracını ve irtihalini anlatan şüirler, naatlar, mersiyeler kaleme almışlar ve cilller dolusu kitaplar yazmışlardır. Yüce dinimiz İslam'ın inanca, ibadet ve ahlak prensipleri konusunda halkımızı doğru/sahih bilgilendirmeyi, manevi ve ahlaki değerlere bağlılığı arttırmayı amaçlayan Diyanet İşleri Başkanlığı, Kutlu Doğum haftası kullamalarında; bütün siyasi görüş ve düşüncülerin dışında kalarak, milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi gaye edinerek; Hz. Peygamber'i bütün yönleriyle daha iyi tanımayı, tanıtmayı, anlayıp anlatmayı, insanlığın huzur ve mutluluğu için yaptığı çağrıyla güncelleştirilerek hayatımıza yansıtmayı, güzel ahlakını davranışlarımızın nihveri ve rehberi yapmayı, toplumda peygamber sevgisini yaymayı, birlik, beraberlik, kardeşlik, sevgi, saygı ve yardımlaşma duygusunu güçlendirmeyi, bu vesile ile toplumu din konusunda aydınlatmayı, İslam'ın mesajını, Peygamber'imizi merkeze alarak, yediden yelmeze toplumun her kesimine bilimsel ve anlaşılabilir bir üslup ile ulaştırmayı hedef olarak belirlenmiştir

PEYGAMBERİMİZ (S.A.V)'İN GENÇLERE VERDİĞİ ÖNEM

İslam dini aynı zamanda bir eğitim sistemi, insanlar arası ilişkilerin temeli olan bir Peygamberimizdir. Bir Peygamber olduğu kadar, bir eğitmen, olgun ve örnek insan olarak, Onun çocuk ve gençlere yaklaşımını, onlarla olan ilişkilerini doğru bir şekilde öğrenip, bun-

ların gerisinde yatan davranış prensiplerini kavradığımız ölçüde, kendi çocuk ve gençlerimize bunları yansıtmaya imkânı buluruz. Hz. Peygamber, İslam toplumunun şekillenmesinde, İslamî değerlerin yaşanmasında ve yayılmasında gençlere büyük görevler vermiştir. Onların cesaret ve enerjilerinden gereği gibi yararlanmak için, her şeyden önce gençlerin kendine güvenli, sağlam bir kişilik geliştirmelerine imkân sağlanmasının önemini çok iyi biliyordu. Peygamberimiz, sorumluluk gerektiren en yüksek görevlere hazırlanmalarını gençliğin tabii hakkı ve toplum yararının bir gereği olarak görüyordu. Bundan dolayı gençlere özel ilgi gösteriyor ve onları sürekli teşvik ediyordu. O dönemde görev ve sorumluluklarının bilincinde olan kumandanlar, âlimler ve hâkimler yetiştirmişse, bu ancak Hz. Peygamber'in yardımı, ilgisi ve teşviki sayesinde olmuştur. Hz. Peygamber, gençlerin ilim al-yelişmesine büyük önem vermiştir. Zekâ ve kabiliyetine güvendiği gençlerin ilimde uzmanlaşmaları için bütün engelleri kaldırmış, başkalarına göstermediği münasabaları gençlere göstermiştir Hz. Muhammed (sav) gençlere çok büyük önem vermiş, vahiy kâtiplerini genellikle gençler arasından seçmiştir. Gençlerden öğretmenler tayin etmiştir. Gençleri, çoğu yaşlı sahabelerden oluşan ordulara komutan tayin etmiştir. Ve yine

çoğu savaşlarda sancağı bizzat kendisi gençlere vermiştir. **PEYGAMBERİMİZ (S.A.V)'İN GİYİM-KUŞANMA VERDİĞİ ÖNEM**

Peygamberimiz (sav)' in giyimi hakkında da sahabeler pek çok detay aktarmışlardır. Bunun yanı sıra Peygamber Efendimizin müminlere nasıl giyinmeleri gerektiğiyle ilgili olarak tavsiyeleri de onun bu konuya verdiği önemi ortaya koymaktadır. Örneğin Peygamber Efendimiz hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuştur:

"Allah güzeldir, güzelliği sever, güzel giyinmek kibirdir, kibir (mazhar olduğun nimeli kendinden bilip) hakkı reddetmek, halkı hakir görmektir."

"Allah güzeldir, güzeli sever ve kuluna verdiği nimetin eserini üzerinde görmekten hoşlanır."

Peygamber Efendimizin torunu Hz. Hasan, onun giyim konusundaki görüşünü şöyle ifade etmiştir:

"Peygamber Efendimiz bize elde ettiğimizin en iyisini giymenizi ve bulabildiğimiz en hoş kokuları sürmemizi emrederdi."

Bu konudaki Peygamberimiz (sav)' in bir başka hadisi de şu şekildedir:

"Ey müminler! Gönlinüzce giyiniz, içiniz, giyininiz ve Allah yolunda sarf ediniz. Ancak, israfa veya kibir ve gurura kaçmayınız."

PEYGAMBERİMİZ (S.A.V)'İN EĞİTİME VERDİĞİ ÖNEM

Allah'a iman eden bir toplum oluşturmayı amaçlayan Hz. Peygamber ilme, eğitim ve öğretime büyük önem vermiştir. Onun faaliyetlerinde ve sözlerinde bilgi, öğrenme, öğretme, öğren-

me ve öğretilmeye verilen değer çok fazla yer tutar Hadis literatüründe eğitim ve öğretime teşvik eden yüzlerce ve buna karşılık bilgisizliği yeren çok sayıda hadis mevcuttur

Bu hususta kendisine indirilen ilk vahiy de "Oku" emridir Dolayısıyla okumak ona ve ümmetine Allah Telâ'nun ilk emridir Bunun yanında Kur'an-ı Kerim'de bilime teşvik

eden ve âlimi öven ayet-i kerimeler mevcuttur Kur'an-ı Kerim'de, Hz. Muhammed (s a s)'in ilâhî tebliğ görevinin eğitim-öğretime ibaret olduğu bildirilir Bu mealde şöyle buyrulur: "Kitap ve hikmetli öğreten bir Peygamber göndermekle Allah mü'minlere büyük bir lütfunda bulunmuştur" 1 Hz. Peygamber de bir hadisinde kendi görevinin mahiyetini şöyle açıklamıştır: "Allah beni bir muallim olarak göndermiş bulunuyor" 2 Dolayısıyla gönderildiği toplumu eğitim ve öğretime tâbi tutmak onun peygamberlik görevleri arasında bulunmaktadır Kur'an'ın ve Hz. Peygamber'in teşviki, Müslümanlar arasında yazıya, ilme rağbete ve öğrenme arzusunu artırmıştır Onun döneminde insanlar

birşeyler öğrenmek için kendisinin ve diğer öğretmenlerin yanına gelmeye başlamışlardır.

HZ. MUHAMMED HAKKINDA SÖYLENİŞ

Dr. Gustave Le Bon

(Fransız sosyolog ve amatör fizikçi)

"İslamiyetten daha eski dinler, insanların ruhları üzerindeki hakimiyetlerini günden güne kaybetmekte oldukları halde, Hz. Muhammed'in dini bütün kudret ve hakimiyetini muhafaza etmektedir."

George Bernard Shaw

(İrlandalı dramatisit, sosyalist düşünür ve 20.yüzyılın önde gelen tiyatro yazarlarından)

"İnsanlığın sorunlarının üst üste yığılması neredeyse çözülmeyen hal aldığı günümüzde Hz. Muhammed'e her zamankinden daha fazla muhtaçız. Eğer O aramızda olsaydı bütün bunları oturup bir fincan kahve içme rahatlığı ile çözerdi"

Prens Otto Von Bismarck

(Modern Almanya'nın ilk şansölyesi —başbakanı)

"Ben şunu iddia ediyorum ki, Hz. Muhammed en seçkin bir kıymettir. Yaradan'ın, böyle ikinci bir vücudu imkân sahasına getirmesi de ihtimalden uzaktır. Seninle aynı asırda bulunamadığımdan dolayı üzgünüm Ey Muhammed..."

TÜRKÇE'NİN DİL BİRLİĞİ

Türkçe, Ural-Alтай dillerinin Altay koluna mensup son-
dan eklemeli bir dildir.Sondan eklemeli olması nedeni-
yle basit bir kökten çok sayıda sözcük türetmek
mümkündür.

Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan doğal bir araç, ken-
dine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde
gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir
gizli anlaşmalar sistemi ve seslerden örülmüş sosyal bir kurum-
dur.Dil bizleri biz yapan en önemli unsurlardan ve en önemli
silahlarımızdan biridir.Nesilden nesile en kolay aktarılan miras,
insanın kendini geliştirmesinde önemli bir araçtır.Dil BAYRAK-
TIR,YURTTUR,BAĞIMSIZLIKTIR.Bugün dilimizde büyük bir so-
run olan yabancı unsurların dilimize girmesi, yazılı anlatımda
gerekli noktalama ve imla kurallarının terk edilmesi, sözlü an-
latımda gerekli vurgu ve tonlamaların yapılmaması, anlatım bo-
zukluklarına sebep olacak ifadelerin sıkça kullanılması, Türkçe
karşılığı olmasına rağmen sözcüklerin diğer dillerden olduğu
gibi alınması, dilimizde olmayan harflerle Türkçe sözcüklerin
yazılmaya çalışılması gibi bir dilin bozulmasına sebep olacak

tüm olumsuzlukların bulunması elbette dilim-
iz için son derece önemli sorunlardır.İçinde
yaşadığımız çağ elbette ana dilimiz yanında
farklı dilleri de öğrenmeyi zorunlu kılmıştır.
Bütün dünyada pop kültürün egemenliği var.
Ama bu, hiçbir zaman ana dilimizin bozulması-
na ve yabancılaşmasına neden olmamalıdır.
Yabancı dil öğrenmenin gerekliliği öğrencilere
anlatılmalıdır.Ancak dilimizin bozulmaması
için de iki dilin harmanlanarak kullanılmasının
yanlışlığı ve doğuracağı olumsuzlukları bilm-
eleri sağlanmalıdır.İster alışkanlıkla ister
başka nedenlerle olsun dilimizin ucuna geliv-
eren moda ifadeler yerine Türkçenin güzel-
liklerinden faydalanalım. Bu kadar güzel,bu
kadar zengin bir dile lütfen hakkettiği saygıyı
gösterelim.Onun kirlenmesine ,bozulmasına
izin vermeyelim bu hazinemize sahip çıkalım.
Evde,sokakta,iş yerinde ve her yerde Türkçe
düşünelim ve Türkçe konuşalım. Sonuçta: “
Dil Birliği, Büyük Türk Milleti olarak yaşama-
mız için gerekli şartlardan biri ve hatta ilkidir.
Alfabe birliği ise bunun gerçekleşmesi yol-
unda ilk adımdır. Bu sebeple Türkiye'nin ve
Türk topluluklarının mutlaka bu konudaki ilmi
programları takip etmeleri gereklidir. Alfabe
meselesi, siyasi çekişmelere alet edilemeye-
cek kadar önemlidir.”

BU MİRASA SAHİP ÇIKALIM...

Her milletin kendine ait bir bili ve bir kültürü vardır.Bunlar o
milleti ayakta tutan değerlerdir.Milletin dili ve kültürü kendine
ait olmazsa,başka milletlerin izlerini taşırsa;o millet artık başka
milletlerin üstünlüğünü kabul etmiş demektir.Bu bir yıkılışın ilk
adımlarıdır.Bir bakıma esaret kabul edilmiş sayılır.Aslında farkın-
da olunmalıdır ki en büyük esaret budur.Eğer bir milletin dili ve
kültürü elden giderse o millete ait artık hiçbir şey kalmamıştır.
Düşünelim ki eğitimiyle,başarısıyla,ekonomisiyle çok ileri düzey-
de bir millet...Burada yaşayan insanlar her açıdan kendilerini
geliştirmişler;en iyi kabul edilen eğitim sistemini uyguluyor-
lar,tüm dünya tarafından kabul edilen ortak dili en iyi şekilde
kullanıyorlar,en yeni gelişmeleri gerçekleştiriyorlar.Ancak bir
sorun var;kendi dillerini değil de tüm dünyanın kabul ettiği or-
tak dili kullanıyorlar.Bunun sonucu olarak yeni keşfedilen her
şeye yabancı isimler verilecektir,bu yeni buluşların hepsi dünya-
da yabancı isimlerle anılacaktır.Bu o ülkenin tüm başarısını yer-
le bir eder.Kendi buluşunu bile kendi diliyle adlandıramayan bir
millerin dünyadaki saygınlığının ne olacağını tahmin etmek hiçte
zor değil. Şimdi Türkiye'yi ele alalım.Kabul edilen resmi dilimiz
Türkçe'dir.Ancak ülkemizde ne kadar saf bir Türkçe kullanıldığı
bir tartışma konusudur.Bilinçsizce yetişen gençlerimiz milli
değerlerinden her geçen gün uzaklaşmak-
tadır.Gençlerimiz Avrupa'daki yaşam tarzına
imrenmekte ve her ne kadar mükemmel bir
dile ve kültüre sahip olmamıza rağmen ya-
abancı kelimeleri kullanmayı bir başarı olarak
görüyorlar.Oysa ki ülkelerini ve milletlerini
nasıl bir sona hazırladıklarının farkında bile
değiller. Türkiye'de her geçen gün kullanılan
yabancı kelime sayısının artmasının tek se-
bebi gençlerimizdir.Biz gençler aldığımız
eğitimin hakkını versek,bilim ve teknoloji al-
anında yeniliklere imza atsan ve en önemlisi
de bu yeniliklere Türkçe isimler versek hiçbir
sorun kalmayacak.Hiçbir şey yapamıyor-
sak bile ülkemizde açılan işyerlerine Türkçe
isimler vererek bu yolda güçlü ve sağlam
bir adım atmış oluruz.Dilimizi beklide en
çok kullanılan dil haline getirebiliriz. Farkın-
da olmalıyız ki dilimiz tüm dünyanın hayran
olduğu en güzel ve en zengin dildir. Dünya
dilleri arasında beşinci sırada yer alması da
dilimizin ve kültürümüzün en iyi şekildeki
yansımalarındandır.Gelenek ve görenekler-
imiz farklılıklarıyla ve güzellikleriyle tüm
dünyanın ilgi ve beğenisini toplamaktadır.Biz
Türk'üz!Atatürk'ün evlatlarıyız.Bu kültür ve dil
atalarımızdan bize bırakılan en büyük mirastır.
Biz onları unutmadık,unutmayacağız.Öyleyse
bunu kanıtlayalım;onların mirasına en iyi şekil-
de sahip çıkalım.

TÜRKÇEYİ RESMÎ DİL OLARAK İLAN EDEN DEVLET ADAMI

Türkçe'yi resmî dil olarak ilan eden Karamanoğulları'nın ikinci beyi
Kerimüddin Karaman'ın oğlu Karamanoğlu Mehmed Bey Kara-
manoğlu Mehmed Bey Karamanoğulları'nın ikinci beyi Kerimüddin
Karaman'ın oğludur... TÜRKÇEMİZİN YOZLAŞMASIYLA İLGİLİ ÖĞREN-
CİLERDEN ALINAN FİKİRLER.! Yabancı Kaynaklı Kelimelerin Getirdiği
Olumsuzluklar Ve Türkçemizin Yozlaşması... DİLAN GÜRBÜZ
Yozlaşmak; insanların kendi kültürleri dışındaki kültürlerle bağdas-
masıdır. Türkçemiz kelime hazinesi yönünden çok geniş bi dağarcığa
sahip bir dildir. Yabancı dillerin etkisinde kalması kötü bi durumdur
bunun nedeninin sadece özenmekten ibaret olduğunu düşünüyö-
rum. Bunun önüne geçebilmek için ancak gençliğin kendi kültür
değerlerini bilmeleri ve bu gidişatın olumsuz bir yola gittiğini görmel-
eri ve öğrenmeleri gereklidir örneğin: butikler yani mağazalar kendi
adlarını daha fazla duyurma ve daha çok müşteri toplama uğruna
Türkçemizi hiçe sayarak yabancı kelimeler kullanmışlardır. Böyle yap-
arak gittikçe Türkçemiz bozuluyor mesela Türkiye'ye gelen bir turist.
bu tabelaları gördüğünde yanlış düşünceler içine girebilir. Kendi
dilinden yoksun olarak yetişen olduğumuz düşüncesi içine girmesi
ise gayet normal bir durumdur.

NİLÜFER ÇELEBİ

Türkçenin yozlaşması insanın kendi milli benliğini yitirmesi demektir.
Sokaklarda gördüğümüz tabelalarda sürekli dilin yozlaşmasına örnek
yabancı kelimeler görüyoruz. Kendi benliğimizi yitirmek istemiyorsak
buna dur demeliyiz. Unutmamalıyız ki bu ülkeyi kurtaracak olanda
biziz yok edecek olanda.

VEYSEL SELÇUK

Türkçemiz yozlaşınca insanlar kendi dilini kaybeder kendi öz dilinden
uzaklaşır. Kısaca modayı takip ederken kendi türkçemizi unuttur yer-
ine yabancı kelimeler kullanırız. (ASYA YARDIM-ESRA BOZLAĞAN)
Yabancı kaynaklı kelimelerin dilimize girişiyle birlikte bu kelimel-
ere karşılık olan Türkçe kelimelerin kullanımı azalmaya başlamıştır.
Bu durum zamanla Türkçe kökenli bir kelimenin unutulmasına yol
açabilir. Kullanımdan düşen her Türkçe kelime, kültürümüzden bir
parçayı koparıp götürmektedir. Çünkü kelimelerimiz deyimlerimizde,
atasözlerimizde, manilerimizde, bilmecelerimizde, türkülerimizde,
şarkılarımızda, şiirlerimizde, destanlarımızda yaşamaktadır. Bir ke-
limeyi kaybetmemiz demek, bu kelimenin geçtiği bir deyimimizi, bir
atasözümüzü, bir bilmeceimizi kaybetmek demektir... İş Yeri Adların-
da Kullanılan Yabancı Adlar Sorunu

(Asya YARDIM-Esra BOZLAĞAN)

Ticarî kuruluşların unvanlarında, isimlerinde, tabelâlarında, reklâm-
larında yabancı kökenli kelime kullanması da son yıllarda hız kazan-
dı. Türkçeye karşı kayıtsızlığımız iş adamlarımızı ve esnafımızı da
etkiledi. Çarşılarımızda yabancı kaynaklı ad kulla-
nan mağazaların sayısı giderek artmakta. Caddede
yürürken mağaza adlarına bakan kişi, Türkiye'de mi
yabancı bir ülkede mi olduğunu anlayamıyor. Yurt
dışındaki kuruluşlarla ilişkide olan, onların ülkemizde
temsilciliğini yapan firmaların yabancı marka adlarını
kuruluşlarında kullanmaları bir mecburiyet olabilir.

Yüzyılların değil bin yılların emaneti olan ve gelecek nesillere bırakabileceğimiz, bel-
ki de en kolay elde edilebilen ve dünyanın en değerli mirası olan dilimiz. Dilimizi ne
hale getiriyoruz? Anamızın ak sütü kadar temiz Türkçemiz; hangi ölçütler değer-
lendirmeye alınırsa alınsın dünyada en fazla konuşulan beş dilden biridir. Ve dünya-

da ilk kez bir devletin resmi ve ana dili olabilme özelliği sadece TÜRKÇEMİZE aittir.
Dünyada en fazla sözcük üretmeye elverişli olan dilimizin bu özelliğini İsmail Hakkı
Baltacıoğlu şöyle izah eder: “ Türk dili türetme gücü çok yüksek bir dildir. Hem de
bu güç Türk dilini başka dillerden ayıran en büyük özelliktir.”

Atatürk'ün Türkçeyle ilgili söylemleri

"Türk" demek "dil" demektir. Milliyetin çok belirgin niteliklerinden biri dildir. Türk milletindenim; diyen insan, her şeyden önce ve mutlaka Türkçe konuşmalıdır." 17 Şubat 1931 Türk dilinin kendi benliğine, aslındaki güzellik ve zenginliğine kavuşması için bütün devlet teşkilatımızın dikkatli, alakalı olmasını isteriz. 1 Kasım 1932 Milli his ile dil arasındaki bağ çok kuvvetlidir. Dilin milli ve zengin olması milli hissin inkişafında başlıca müessirdir. Türk dili dillerin en zenginlerindendir; yeter ki bu dil şuurla işlensin. 2 Eylül 1930 Ülkesini yüksek istiklalini korumasını bilen Türk milleti dilini de yabancı dillerin boyunduruğundan kurtarmalıdır. 2 Eylül 1930 Kesin olarak bilinmelidir ki, Türk milletinin dili ve milli benliği bütün hayatında hakim ve esas kalacaktır. 7 Şubat 1933 Güzel dilimizi ifade etmek için yeni Türk harflerini kabul ediyoruz. Bizim ahenktir, zengin lisanımız yeni Türk harfleriyle kendini gösterecektir. 9/10 Ağu. 1928 Türk milleti, geçirdiği nihayetsiz felaketler içinde ahlakının, anneannelerinin, hatıralarının, menfaatlerinin, kısacası bugün kendi milliyetini yapan her şeyin dili sayesinde muhafaza olduğunu görüyoruz. Türk dili, Türk milletinin kalbidir, zihnidir. 1931

Zengin sözlüğümüzün toplandığı gün, milli varlığımız en kuvvetli bir dal kazanacaktır. Bizim milliyetçiliğimizin esası dil birliğinin korunmasıyla mümkün olacaktır. 26 Eylül 1938 Öyle istiyorum ki, Türk dili bilim yöntemleriyle kurallarının ortaya koysun ve her dalda yazı yazarlar bütün terimleriyle çoğunluğun anlayabileceği güzel, ahenkli dilimizi kullansınlar. 1931 Gaye, bugünkü ve yarınki Türk'ün medeniyetini kucaklayacak en güzel ve en ahenkli Türkçe'dir. 1932 Bir ulusun dili, bütün bilim kavramlarını oluşturacak şekilde gelişmemişse, o ulusun bilim ve kültüründe bir varlık göstermesi beklenemez. Nitekim biz Türklük davasını böyle bir müsbet ölçüde ele almış bulunuyoruz. Büyük Türk tarihine, Türk dilinin kaynaklarına, zengin lehçelerine, eski Türk eserlerine önem veriyoruz. Baykal ötesindeki Yakut Türklerinin dil ve kültürlerini bile ihmal etmiyoruz. 1924. Milliyetin çok bariz vasıflarından biri dildir. Türk milletindenim diyen insan, her şeyden evvel ve mutlaka Türkçe konuşmalıdır. Türkçe konuşmayan bir insan Türk kültürüne, topluluğuna bağlılığını iddia ederse buna inanmak doğru olmaz. 1930 "Türk Dili zengin, geniş bir dildir. Bütün kavramları anlatma yeteneği vardır. Yalnız, onun bütün varlıklarını aramak, bulmak, toplamak, onlar üzerinde işlemek gereklidir. Öyle istiyorum ki Türk Dili bilimsel yöntemlerle kurallarını ortaya koysun. Bütün dallarda yazı yazarlar bütün terimleriyle çoğunluğun anlayabileceği, güzel, uyumlu dilimizi kullansınlar." "Türk milletinin dili Türkçedir. Türk Dili dünyada en güzel, en zengin ve kolay olabilecek bir dildir. Onun için her Türk, dilini çok sevip onu yükseltmek için çalışır. Bir de Türk Dili, Türk milleti için kutsal bir hazinedir. Çünkü Türk milleti geçirdiği sonsuz felaketler içinde ahlakını, göreneklerini, anılarını, çıkarlarını kısacası; bugün kendisini millet yapan her niteliğinin, dili sayesinde korunduğunu görüyor. Türk Dili, Türk ulusunun yüreğidir, beynidir." "Milli duygu ile dil arasındaki bağ çok güçlüdür. Dilin milli ve zengin olması, milli duygunun gelişmesinde başlıca etkidir. Türk Dili, dillerin en zenginlerindendir; yeter ki bu dil bilinçle işlensin." "Türk demek, dil demektir. Millet olmanın en belirgin niteliklerinden biri dildir. 'Türk milletindenim.' diyen kişi, her şeyden önce kesinlikle Türkçe konuşmalıdır. Türkçe konuşmayan bir kişi, Türk kültürüne ve milletine bağlılığını öne sürerse buna inanmak doğru olmaz."

"Amacımız, Türk Dili'nin öz zenginliğini ortaya çıkarmak, onu dünya dilleri arasında, değerine yaraşır yüceliğe erdirmektir." "En güzel ve ileri bir iş olarak türlü bilimlere ilişkin Türkçe terimler türetilmiş ve bu yolla dilimiz yabancı dillerin etkisinden kurtulma yolunda esaslı adımını atmıştır." "Türk Dili'nin kendi benliğine, özündeki güzellik ve zenginliğine kavuşması için, bütün devlet kurumlarımızın, dikkatli, ilgili olmasını isteriz."

"Başka dillerdeki her bir sözcüğe karşılık olarak dilimizde en az bir sözcük bulmak ya da türetmek gerekir. Bu sözcükler kamuoyuna sunulmalı, böylece, yaygınlaşıp yerleşmesi sağlanmalıdır." "Türk Dili'nin özleştirilmesi, zenginleştirilmesi ve kamuoyuna bunların benimsetilmesi için bütün yayın araçlarından yararlanmalıyız. Her aydın, hangi konuda olursa olsun, yazarken buna dikkat edebilmeli, konuşma dilimizi ise uyumlu, güzel bir duruma getirmeliyiz." "Türk demek Türkçe demektir; ne mutlu Türküm diyene!"

BİR SÖZCÜĞÜN TÜRKÇE OLUP OLMADIĞINI ANLAMA YOLLARI

BİR SÖZCÜĞÜN TÜRKÇE OLUP OLMADIĞINI ANLAMA YOLLARI
Türkçe sözcüklerde (yansıma sesleri hariç)"f, h, j" ünsüzleri bulunamaz.

Örnekler :

Hava jale fakir	Havuz jandarma faaliyet	Hayat jüri fanatik
Günah jimnastik fedai	Sabah jeolog fare	
Helva jaluzi filiz	* Yansıma sözcükler bu kuralın dışındadır;	
Fısıltı, fişkırmak, fırt, havlamak,		
Kağan > hakan, Kangı > hangi, Kanı > hani		

Türkçe sözcükler (yansıma sesleri hariç) c, f, h, j, l, m, n, p, r, ş, v, z ünsüzleriyle başlayamaz.

Örnekler :

Cadde lavivert parça vakit	Can laik pamuk vitamin
Cariye limon palette viran	Canavar lezzet pencere vişne
Cirit lüzum pano venüs	Coğrafya maden radyo vize
Final madalya rahat votka	Fotoğraf masa ritim zabıta
Funda miras ruh zamir	Hakem mantık rütbe zekâ
Hallaç narin şahane zavallı	Hatıra nazar şatafat zehir
Jelatin nesnel şehit zorba	Jips nezih şiir zügürt

Jöle nüfus şüphe zümre

* Bu kurala uymayan "ne, şişman, ver, var" sözcükleri Türkçe'dir. Ver> ber, var >bar, şişman>şişmen sözcüklerin değişimiyle oluşmuştur.

İlk ve son iki harfi ünsüz olan sözcükler Türkçe değildir.

Örnekler :

Fren krisital lüks	Kral kreş prens	Tren program lens
Spor psikoloji feminizm	Flört staj form	Prova stopaj faks

İçinde ikiz ünsüz bulunan sözcükler Türkçe değildir.

Örnekler :

Millet mürekkep izzet	Şiddet hiddet minnet
Cennet himmet şirret	Cinnet iffet zillet

"b, c, d, g" ünsüzleriyle biten sözcükler Türkçe değildir.

Örnekler :

Sosyolog monolog hac	Mirac yad sac
----------------------	---------------

İki ünlüsü yan yana bulunan sözcükler Türkçe değildir.

Örnekler :

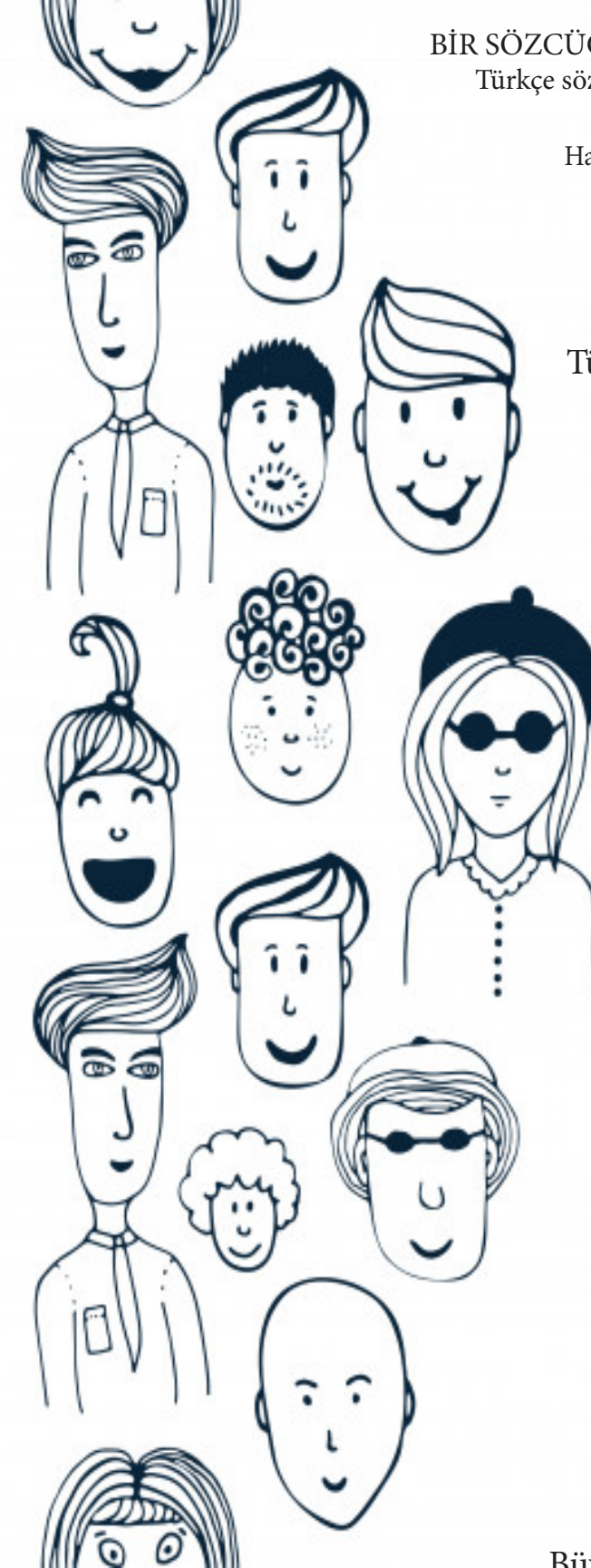
Şair vaat şiir	Kainat şuur cemaat	Saat kanaat sait	Ziraat camii fiil
----------------	--------------------	------------------	-------------------

Büyük ünlü uyumuna uymayan sözcükler Türkçe değildir.

(Uyarı : -yor, -ken, -ki, -leyin, -mtrak ekleriyle uyumsuz olan Türkçe sözcüklerde ses değişimine uğrayarak büyük ünlü uyumuna ters düşen; anne, kardeş, elma ... gibi Türkçe sözcükler ve bileşik sözcükler hariç.)

Örnekler :

Dünya saniye zamir Kitap şahit edat Mani kâfi faiz

Türkçeyle ilgili şüürler

Türk Dili

26 Eylül Türk Dil Bayramı'na ithafen

Hepsi başka güzeldir ayrılmaz ili
Şiir gibi okunur zengin Türk Dili
Kaşı keman yüzü ay olan sevgili
Benzetmeleri tatlı, hoştur Türk Dili.

İstanbul ağzıyladır bence güzeli
Karşında coşmuş deniz, tuttur gazeli
Ayrım yapamayız ki bizler ezeli
Dilim gibisi var mı hoştur Türk Dili.

Göğsünü gere gere Türkçeyi konuş
İyilik güzellikle kendinle barış
Doğru yolda ilerle dünyayla yarış
Dilimiz gibi var mı hoştur Türk Dili.

Duygusaldır insanı çok yazarıyla
Neşelidir her zaman sözü saziyla
Şarkısı türküleri var ozanıyla
Vatan, millet, bayrakla eşsiz Türk Dili.

(Konya-2006)

Denizhan Yıldızan

TÜRKÇEMİZ

Çok küçük yaştan beri
Bir dil konuşuyoruz,
Bu dil bizim varımız
Onu çok seviyoruz

Çağlar boyu ne oldu
Dilimiz unutuldu,
Atatürk'ün emriyle
Güzel Türkçe kuruldu

Annemiz bize güldü
Bu dilin gücü ile
Acımız sevincimiz
Anlam buldu bu dille

Atıldı dilimizden
Güzel olmayan sözler,
Yeni alfabemizle
Tüm ulus okuryazar

Türkçeyi sevmeliyiz
Anadilimizdir o,
Güzel kullanmalıyız
Bizi biz yapandır o

Sait KIRKGÖZLÜ

Türkçe konuşalım
türkçe!

Oynanmasın lisanımla
Oynanmasın insanımla
Gece gündüz her anım
la
Meşgalemdir gündüz
gece
Her kelime hece hece
Türkçe konuşalım
Türkçe

İki dil iki insanmış
Bazıları böyle sanmış
Biri Hans biri Hasanmış
Biri cüce biri yüce
Adam gibi Türk ol önce
Türkçe konuşalım
Türkçe

Türkçe benim anadilim
Yok olmasın dilim
dilim
Canım,cananım,
sevgilim
Hem manaca hem
şekilce
Denebilir hangi dilce?
Türkçe konuşalım
Türkçe

Türkçe benim anadilim
Sahip çıktım sana dilim

Gönlüm senden yana dilim
Dinle, kültürüm iç içe
Kayıp eden hâli nice
Türkçe konuşalım Türkçe

Mikdat der ki sanat dilim
Din, kültüre kanat dilim
Bir çoğuna inat dilim
Önce Türkçe, sonra Türkçe
Savunurum seni Türkçe
Türkçe konuşalım Türkçe!

Mikdat Bal

Türkçeyle ilgili söylenmiş güzel sözler

“Türklüğün vicdanı bir
Dini bir, imanı bir;
Fakat hepsi ayrılır
Olmazsa lisanı bir.”
Ziya Gökalp

“...Anadili Türkçe olan bir kişinin kısa cümlelerle düşündüğü, konuşma anında ise bu kısa cümleleri çeşitli yollarla birbirine bağlayarak karmaşık yapılar kurduğu görüşündeyim. Bu “cümle bağlama eğilimi” bazı konuşurlarda zayıf, bazılarında ise adeta bir hastalık derecesinde güçlü olabilir. Bu son durumda ortaya çıkan dilsel yapılar, insan zihninin üstün olanaklarını en güzel şekilde yansıtır. Farklı dil gruplarına ait birçok dili incelediğim halde

şimdiye kadar hiçbir dilde beni Türkçedeki karmaşık cümle yapıları kadar büyüleyen bir yapıya rastlamadığımı söyleyebilirim. Biraz duygusal olmama izin verirseniz, bazen kendime “keşke Chomsky de gençliğinde Türkçe öğrenmiş olsaydı...”, diyorum. Eminim o zaman çağdaş dilbilim İngilizce’ye göre değil, Türkçe’ye göre şekillenmiş olurdu...”

Türkçe Hakkındaki Görüşlerim – Johan Vandewalle “Bugünden sonra divanda, dergâhta, barigahta, mecliste, meydanda, Türkçeden başka dil kullanılmayacaktır.”
1277 Karamanoğlu Mehmet Bey

–Türkçem, ses bayrağım. – Fazıl Hüsnü Dağlarca –

–Türkçe; ağızımızda, anamızın dili gibi helâl ve güzel olmalı. – Yahya Kemal Beyatlı –

–Bizim dilimiz, bir imparatorluk dilidir. Her dil imparatorluk dili olamaz. Çünkü her millet imparatorluk kuramaz. – Nihad Sami Banarlı –

–Gönlü ve sözü bir olmayan kişinin yüz dili bile olsa, o gene dilsiz sayılır. – Mevlâna –

–Kamusa (sözlüğe) uzanan el, namusa uzanmıştır. – Cemil Meriç –

–Dilini kaybeden bir millet, herşeyini kaybetmiş demektir. – Peyami Safa –

–Bir ülkenin kanunlarının çiğnenmesinden sonra en büyük suç, dilinin çiğnenmesidir. – Walter Lanoor –
–Millet, edebiyatı olan topluluktur. – Balzac –

–Bana mükemmel bir lisan ver, sana büyük bir millet teşkil edeyim. – Leibniz –

–Kendi dilini tam olarak bilmeyen, başka dilleri de bilemez. – Bernard Show –

–Herhâlde münevver bir insanın, anadilinden en az 30.000 kelime bilmesini zaruri bulurum.
– H. Saadettin Aral –

–Dilimin sınırları, dünyamın sınırlarıdır. – Ludwig Wittgenstein –

–Bir kimsenin ne söylemesi gerektiğini bilmesi yeterli değildir; nasıl söyleceğini bilmesi de gerekir.

– Aristo – –Dil, insanın karakterinin bir parçasıdır. – Bacon –

–Ben insanlara yalnız anadillerini bilmedikleri zaman dayak atılmasına taraftarım.

– Churchill – –Konuşma, insanın aklını kullanma sanatıdır.– Eflatun –

–Sözün doğrusu, dilin süsüdür. – Hariri –

–Dil sürçeceğine, ayak sürçün daha iyi. – Herbert –

–Kuşlar ayaklarıyla, insanlar dilleriyle yakalanırlar. – Thomas Füller –

–Söz ola kese savaşı

Söz ola bitire başı

Söz ola ağulu aşı

Bul ile yağ ede bir söz

– Yunus Emre – –Başların belası, dillerden gelir. Nizami

–Bil ki, lehine söz taşıyan kimse aleyhine de taşır; sana nakleden, senden de nakleder. Imam-ı Şafii

–Dediklerine bakılırsa yeryüzünde aramızlar aramışlar, bir tek dilsiz kadın bulamamışlar. Plautus

–Dil ile düğümlenen, diş ile çözülmez. Kaşgarlı Mahmut

–İnsan dilinin altında gizlidir. Hadis-i Şerif

–Kullanıldıkça keskinleşen tek alet dildir. Washington Irving

–Söz ok gibidir. Senden çıktı mı, artık sen ona değil, o sana hakim olur. Imam-ı Şafii

–Tallı dil, her kapıyı açan sihirli bir anahtardır. Montaigne

–Tallı dili olanların dostları her gün biraz daha artar. Hz.Ali v.a.

İstanbul'un Fethi

Ey gökyüzünün yıldırımını ,

Düşmana karşı kaldır , keskin kılıcını ,

Kum taneleri gibi dağıt kafır bizansı ,

Bağrımıza çöreklenen yılanlardan , al intikamımızı .

Ey orduların güzel komutanı ,

Haykır Allah'ın adını , saldır düşmana karşı ,

Görsünler aslanlarımızı , toplasınlar kuyruklarını ,

Korku var kalplerinde , kulaklarında tekbir yankıları .

Fırlatın şahi toplarını, dağıtın pamuk surlarını ,

Diz çöktürün , düşürün pis başlarını ,

Sökün kalplerini , ibret olsun haçlıya karşı ,

Karşılarında yedi tepe aslanı , osmanlının sultanı ...

Yunus Emre Boz

Dilimize sahip çıkalım

Millet olmanın en belirgin şartlarından biridir dil. Türk olduğunu söyleyen herkes, her şeyden önce mutlaka öz Türkçe konuşmalıdır. Türkçe konuşmayan bir insan Türk kültürüne, toplumuna bağlılığını iddia etse de buna inanılmaz. Milli bilincin ayakta kalabilmesi ve gelecek nesillere canlı bırakılabilmesi için, dil ve tarih bilinci için çalışmaya mecburuz. Türk milletinin millî dili ve millî benliği, bütün hayatında egemen ve esas kalacaktır. Kendi dilini kaybeden toplumların yeniden dirilmeleri asla mümkün olmamıştır. Bu da bizlere gösteriyor ki dili kaybetmek demek; devleti, toplumu, vatani, dini yani her şeyi kaybetmek demek oluyor. Bu yüzden bizim her şeyimiz olan DİLİMİZE, SAHİP ÇIKALIM...

Merve ÖZHAN

Milletleri kenetleyen unsurların başında gelen dil, kötü kullanıldığında ve dejenere edildiğinde milletlerin parçalanmasında adeta bir dinamit rolü oynar. Genç bir ülkeyiz ve bizler bu ülkenin genç kuşaklarıyız. Bizler genç kuşak olarak dilimize sahip çıkmazsak başkaları sahip çıkar. Buna izin verdiğimiz taktirde bu dinamitin patlamasında bizde rol almış olmaz mıyız? Bakınız Arkadaşlar: "Dil insanın evidir." Ve evimiz mahremiyetimizdir. Bizler evimizde huzur buluruz. Dilde bize evimiz kadar yakın ve sıcaktır. Unutmayalım ki kişiliğimiz ve benliğimiz dil ile bütünleşir. Bütünleşelim, DİLİMİZE SAHİP ÇIKALIM...

Hilal ALKAN

Işık nasıl renkleri ortaya çıkarıyorsa, dilde tıpkı ışık gibi kültürü ortaya çıkarmaktadır. Dilimizdeki yozlaşmalar, doğal olarak kültürümüzün yozlaşarak önemini ve güzelliğini kaybetmesine ned-

en olacaktır. Özümüzü oluşturan kültürümüzün yozlaşmaması için DİLİMİZE SAHİP ÇIKALIM...

Mehmet Kerem HANÇER

Dünya dilleri arasında Türkçe'miz kadar saf, temiz ve duru bir dil yoktur. Bizler neden bu dili yok etmeye çalışıyoruz? Neden yozlaştırmak için elimizden geleni yapıyoruz? Bizler Türk millerinin geleceği olarak yok olup gitmeye mahkum olan şu güzel Türkçe'mizi koruyup, gönümüzde ve dilimizde yaşatalım. DİLİMİZE SAHİP ÇIKALIM...

Emrah ASLAN

Dil canlı bir varlıktır. Ama bu gerçek günümüzde yok sayılarak dilimiz yozlaştırılmaya çalışılmaktadır. Bizler buna izin vermeyerek dilimize sahip çıkmalı onu korumalıyız. Bu demek değil ki yerimizde sayalım, dilimizi geliştirmeyelim. Tabi ki dilimize yeni kelimeler de katalım. Ama bunu yaparken başka milletlerin, başka dillerin boyunduruğu altına girmeyelim. Bu yüzden bilimimize gereken önemi verelim ve DİLİMİZE SAHİP ÇIKALIM...

Betül AKKUŞ

Çevremizde bulunan her malzeme, ancak bir ustanın elinde değer kazanır. Bir yağlı boya fırçasını, ressam kullanınca ortaya harika bir tablo çıkar. Bir müzik aleti, müzisyen elinde iken en güzel nağmelerle coşabilir. Hiçbir işe yaramayan bir mermer parçası, heykel tıraşın elinde asırlara meydan okuyan sanat şaheseri haline dönüşür. Demek ki her araç, işten alayanların elinde bir güzellik kazanıyor. Dil de bir araçtır. Bu açıdan düşünüldüğünde nasıl bir boya fırçası ressamın, bir mermer heykel tıraşın, bir müzik aleti müzisyenin elinde harikalar yaratıyorsa, insan elinde de dil harikalar yaratabilir

ve geliştirilebilir. Yani dilin ustası insandır. Türkçe'nin ustası da biz Türk gençleriyiz ve bir usta gibi elimizdeki değerın kıymetini bilmeliyiz! Bu nedenle bir usta gibi DİLİMİZE SAHİP ÇIKALIM...

Hatice ÇAKIR

Eğer özentili olmak istemiyorsanız aslınıza dönün! Ancak başkalarının yaptığı işlere özenenler onları taklit ederler. İlerlemek istiyorsanız dilinizle varolun! Ancak diline ve geçmişine sahip çıkanlar tam anlamıyla gerçek yol kat edenlerdir. Sizi dilinizde kabul etmeyenler aslınıza küfredilmiş sayılır. Aslınız bilmeyen geleceğini ve gelecek umutlarını siler. Bu nedenle aslınızı ve geçmişimizi bilelim ve DİLİMİZE SAHİP ÇIKALIM...

Sevim SÜRÜ

1-Dil, aralarında kültür, tarih ve daha ötesi gönül bağı olan insanların birbirleriyle anlaşmasını sağlayan kusursuz ve hatları belli olan bir araçtır
2-Ulusların temeli kültür, kültürün temeli dildir. Temel ne kadar sağlam olursa uluslar o kadar devamlı olur.
3-Binayı ayakta tutan, onu sağlamlaştıran temeldir. Temeli sağlam olmayan bina kısa ömürlü olur. Kültürün temeli olan dili ne kadar korursak kültürümüzü de o kadar korumuş oluruz. Bu sebeple DİLİMİZE SAHİP ÇIKALIM...

Büşra KEPENEK

Dil bir ulus için, bir ülke için çok önemlidir. Çünkü dil o ulusun ve ülkenin simgesidir. Bizimde dilimiz Türkçe'dir. Dilimiz bizim simgemizdir. Şuan ülkemizde yetişmekte olan birçok sanayi ürünü ve birçok mağaza adları kendi dilimizden bağımsız bir şekilde isimlendirilmektedir. Eğer böyle giderse yetişen

yeni neslimiz ülkemizin, ulusumuzun simgesi olan dilini unutacak, dilimizin yerini başka diller alacaktır. İşte bu yüzden dilin korunması çok önemlidir. Bizler kendi dilimizi yani Türkçe'mizi kullanmalıyız. Hem böylelikle millet olarak dilimizi korumuş ve diğer ülkelerde itibar kazanmış oluruz. İtibarımız için DİLİMİZE SAHİP ÇIKALIM...

Ayşe SEKMAN

İ Dil; insanların düşündüklerini ve duygularını anlatmak için kullandıkları canlı iletişim aracıdır. Türk milletine ait dilimiz Türkçe'dir. Dilimiz zamanla sözde modernleşme uğruna yozlaşmış, eski öz Türkçe kelimelerin yerini yeni ve yabancı kelimeler almıştır. Dilimiz her geçen gün gittikçe kendi özünden biraz daha yoksunlaşarak, başka dillerin etkisinde gelişmeye ve değişmeye devam ediyor. Atatürk: "Ülkesini ve Türki-

ye Cumhuriyeti'ni korumasını bilen Türk Milleti, dilini de yabancı diller boyunduruğundan kurtarmalıdır!" sözüyle Türk Milleti'ne diline sahip çıkmasını, onu korumasını öğütlemiştir. Biz Türk Milleti'nin geleceği ve Türk Gençliği olarak Atatürk'ün öğüdüne uymalıyız. Bu nedenle DİLİMİZE SAHİP ÇIKALIM...

Özlem AKBURU

Türk dünyasında Rusçanın yerine kullanılacak olan iletişim dili için Türk lehçeleri arasında en uygun aday Türkiye Türkçesidir. Türklük dünyası bugün yeniden yapılanmalı dünya üzerinde kendi birlik ve beraberliğini sağlayıp 21. asra Türk Ortak Pazarını kurarak, siyasi, kültürel ekonomik askeri vs. sahalarda işbirliği yapmış olarak girmelidir. Bunun yolu da öncelikle ortak alfabeye dayalı bir iletişim dili ve ortak terimlerin oluşturulmasından geçmektedir.

15 TEMMUZ İHANET GECESİ

15 Temmuz; Türkiye'nin siyasi tarihinde karşılaştığı en ağır, en hain darbe girişimidir. O gece, Türkiye'de artık her şeyin değişeceği çok net bir şekilde anlaşılmıştır. 15 Temmuz ihanet gecesi ekmeğini yediği, suyunu içtiği, iş yerlerinde çalıştığı vatana, o vatanın bayrağına, meclisine, askerlerine ihanet eden 250 askerimizi şehit eden alçaklara karşı millet olarak dimdik durduğumuz, sokaklara çıkıp tankların önüne yattığımız bir vahşet gecesidir. O gece hainler sadece milletimizi, kurumlarımızı bombalamakla kalmamış, milletimizin kadim tarihini ve asil ruhunu da hedef almıştır. Bu felaket gecede milletimiz kutlu bir direnişle vatanına, bayrağına, ülkesine büyük bir fedakârlıkla sahip çıkmayı başarmış. Milletimizin gücünü hainlere ve tüm dünyaya haykırmıştır. O gece adeta darbeci hainlere karşı mücadele ederken şehit ve gazi olan kahramanlarımız isimlerini Türk tarihe altın harflerle yazdırmıştır. Cumhurbaşkanımızın ve Başbakanımızın yaptığı çağrı üzerine yoğun bir şekilde sokaklara dökülen milletimizin, tanka, uçağa, topa-tüfeğe karşı göğsünü siper ederek vatan için, bayrak için, milli irade için 250 şehit vermek suretiyle bunu önlemiş olması, Türkiye'nin en büyük gücünün ruhunda saklı olduğunu bir kez daha göstermiştir. 15 Temmuz gecesi Türk'üyle, Kürt'üyle, Laz'ıyla, Boşnak'ıyla, Çerkez'ıyla, Arap'ıyla, Roman'ıyla, 80 milyon hep birlikte sokaklarda omuz omuza mücadele ettik. O gece insanlar partisini değil, hayat biçimini değil, meşrebini değil, kendi çıkarını değil, ülke ve millet olarak istiklalimizi ve istikbalimizi düşünmek suretiyle mermilerin önünde şehit ve gazi olduk. Minarelerimizden ezanlar ve salalar darbenin sesini kesti. Milletimiz 15 Temmuz'da sadece FETÖ'ye değil, vatanımıza düşman herkese mesajını net olarak vermiştir. Bu vatani asla parçalayamaz, bu milleti asla bölemez, bu devleti asla yıkamazsınız demiştir. 15 Temmuz'da; millet, bayrak, vatan ve devlet söz konusu ise neler yapabileceğimizi cümle âleme gösterdik. "Tek millet, tek bayrak, tek vatan, tek devlet" ilkesi, 15 Temmuz gecesinde milletimizin uçaklara, kurşunlara karşı tek vücut olmasıyla aslında yaşanmış, hayata geçmiştir. Bu uğurda kendini bağımsızlığa adayan şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyor, gazilerimize de şükran ve minnetlerimizi sunuyoruz.

BUKET KAYA

ATATÜRK'ÜN BİLİNMEYEN YÖNLERİ

- *Kendisine 'Ata' diye hitap edilmesinden hiç hoşlanmazdı.
- *Manastır Askeri lisesi yıllarından kalan bir alışkanlıkla hayatı boyunca en sevdiği yemek kuru fasulye ve pilavdır.Tatlıya düşkün değildi ama canı istediğinde gül reçelini tercih ederdi.
- *En büyük hayali Dünya turuna çıkmaktı.
- *Binlerce kitabı vardı.Ama bunları arasından baş ucundan ayırmadığı kitabı Çalığışu romanıydı.
- *Atlardan sonra en sevdiği hayvan köpekti. Fox adını verdiği köpeği ayak ucunda uyurdu.Hatta bir gün misafirlerinin görebilmesi için yeni doğmuş bir tay ile annesini Çankaya Köşkünün kabul salonuna getirilmesini emretmiş.
- *En sevdiği dans valsti .Klasik Batı müziği dışında Anadolu ezgilerini severek dinlerdi.
- *Gömlüklerinin tümü beyazdı.İlk başta İsviçrede özel olarak dikilirken sonra yerli malı kullanma kampanyasına öncelik edebilmek için Beyoğlunda bir terziye diktirmiştir.
- *Takım elbiselerinin tasarımlarını hep kendi çizirdi.Lacivert takım giymeyi sevmezdi.
- *Özenli ve temiz bir türkçe konuşurdu.Bazı kelimeleri Rumeli şivesiyle telaffuz ederdi.
- *Cumhurbaşkanlığından sıkılıyordu.Çok sevdiği halkından ve vatandaşlığından uzaklaştığını söylüyordu.
- *Sabah kahvaltısıyla arası hiç hoş değildi.Yataktan kalkar kalkmaz odasındaki divanın üzerine bağdaş kurarak oturur günün ilk kahve ve sigarasını içerdi.Kendi kendine tıraş olamıyordu.
- *Evinde,çevresinde hatta konuk olduğu evlerde bile eğri duran eşyaları düzetmeden rahat edemezdi.
- *Gittiği yurt gezilerinde kendisi için kurban edilen hayvanlara bakamaz.Böyle durumlarda sırtını döner ya da kesilmesini engellerdi.
- *Yabancı dile meraklıydı.Fransızcası çok güçlüydü.
- *Kumardan hoşlanmaz ama arkadaşlarıyla fasulyesine poker oynardı.
- *Cephelerde düşmanla göğüs göğüse savaşmış biri olarak en ilginç özelliği savaş meydanları dışında kan görünce fenalaşmasıydı.
- *Sportmen kişiliği vardı.Her gün at biner,yüzmeye gider ve bilardo oynardı.
- *En başarılı dersi matematikti.
- *Yağcılara çok kızardı.Bir akşam sofrasında kendisine gereksiz şekilde iltifat eden Abdülhak Hamit'e müdahale etti.
- *Kuşları çok severdi.Çankaya Köşkünde özel bir bakıcının ilgilendiği güvercinliği vardı.
- *Çocukluğunda annesinin yaptığı Selanik'in ıspanaklı böreğini çok sevmiş.
- *Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaraları içinde en prestijli numara Atatürk'e verildi.

10000000146

CEYLAN NUR BAKAR

Topkapı Sarayı

Osmanlı padişahlarına ev sahipliği yapmış Topkapı Sarayı dünyada günümüze gelebilmiş sarayların en eskisi ve genişidir. Osmanlı Türk İmparatorluğunun kalbi, beyni ve her anlamdaki tek merkezi olan saray Topkapı Sarayı...

Topkapı Sarayı Osmanlı İmparatorluğu'nun 600 yıllık tarihinde devletin idare merkezi olarak kullanılmış. Birçok tarihi olaya tanıklık etmiş yapı, Osmanlı Padişahlarının yaşadığı saraydır. Topkapı Sarayı, Osmanlı döneminde 4000'e yakın insanı misafir etmiştir.

Fatih Sultan Mehmet tarafından

1478'de inşa ettirilen yapı günümüzde müze görevi görmektedir. İlk defa müze gibi ziyarete başlanması **Abdülmecit** dönemine rastlamıştır. O dönem İngiliz elçilerine Sarayın hazine eşyaları ve eski eserlerin gösterilmesi bir gelenek haline gelmiştir.

Topkapı Sarayı'nın halka açılması ise **Mustafa Kemal Atatürk** tarafından 1924 yılında gerçekleşmiş ve günümüze kadar gelmiştir. Topkapı Sarayı, Marmara Denizi, İstanbul Boğazı ve Haliç arasında kalan tarihsel İstanbul yarımadasının ucundaki Sarayburnu'nda Bizans akropolü üzerinde kurulmuştur. Saray, kara tarafından Fatih Sultan Mehmet'in

yaptırdığı Sûr-ı Sultânî, deniz tarafından ise Bizans surları ile şehirden ayrılmıştır. Çeşitli kara kapılarıyla ve deniz kapılarıyla saray içerisindeki değişik yerlere açılan kapıların haricinde, sarayın anıtsal girişi Ayasofya'nın arkasında bulunan Bâb-ı Hümayûn (Saltanat Kapısı)dur. Topkapı Sarayı yönetim, eğitim yeri ve padişahın ikametgahı olması sebebiyle oluşturulan yapılanmaya uygun olarak iki ana bölüme ayrılmıştır.

Bunlar, birinci ve ikinci avludaki hizmet yapılarından oluşan Birun ile iç örgütlenme ile ilgili yapılardan oluşan Enderun'dur.

Osmanlı Döneminde Topkapı Sarayı'nın en ilgi çekici bölümü Harem olmuştur. Harem Arapça "herkesin girmesine izin verilmeyen, kutsal yer" anlamına gelen harem, Müslüman ülkelerde mahrem aile yaşantısını tanımlar. "Harem" kelimesi iki farklı anlamda kullanılırdı. Birincisi "padişahın haremini" yani ailesini, ikincisi ailenin içinde yaşadığı mekânı ifade ederdi. Osmanlı yönetim anlayışına uygun olarak devşirme kapıkulu kadrosunun bir kanadını oluşturan saray haremının amacı, hanedanı oluşturmalarının yanı sıra, disiplinli bir eğitimden sonra cariyeleri, Enderun mektebinde yetiştirilen ağalarla evlendirerek bir devlet aristokrasisi yaratmaktır.

Topkapı Sarayı içinde; 4 Avlu, 1 Harem dairesi, Enderun Mektebi, Kutsal Emanetler Dairesi ve Aya İrini yapıları bulunmaktadır.

Saltanat Kapısı - Bab-ı Hümayun

Kapının üzerinde Ali bin Yahya Sofi tarafından yazılmış bulunan celi sülüs hat ile dört satırlık 1478 tarihini veren bir kitabe mevcuttur. Kitabenin altında ve kapının iç tarafın-

da bulunan II. Mahmut ve Abdülaziz'e ait tuğralardan, kapının birkaç defa onarıldığı anlaşılmaktadır. Bab-ı Hümayun'un iki yanında, kapıcılara ayrılmış küçük odalar vardır. Kapının üstünde 1866 yılında yandığı için günümüze ulaşamayan, Fatih Sultan Mehmed'in kendisi için yaptırdığı köşk biçiminde küçük bir daire vardı. Üst katın asıl önemi Beytül mâl (Kapı arası hazinesi) olarak kullanılmış olmasıdır. Padişahın ölen kullarının veya varissiz ölen şahısların alınmayan servetlerinin sultan hazinesine alınmadan önce emtianın yedi sene emanete alındığı mekan olarak kullanılmıştır.

Harem Dairesi:

"Dokunulmaz", "gizlilik" ve "mahremiyet" anlamına gelen Arapça bir kelime ile adlandırılan "Harem", sadece İslam devletlerinde ve Osmanlı'da değil, Asur ve Bizans saraylarında da bulunurdu. Padişahın, devlet yönetimiyle ilgili mekanlardan ayrı olarak özenle korunan aile yaşantısının gereği olarak oluşturulan haremde, sultanın annesi, kız kardeşleri ve eşlerinden oluşan ailesi yaşamaktaydı.

Fatih Sultan Mehmet döneminde, 1478 yılında Topkapı Sarayı tamamlandığında, burada "Harem-i Duhteran" denilen küçük bir harem oluşturuldu. Belli bir süre padişahlar aileleriyle Beyazıt'taki eski sarayda kalıyor, ancak yönetimle ilgili konuları görüşmek üzere Topkapı Sarayı'na geliyorlardı.

Bazı kaynaklarda Kanuni Sultan Süleyman'ın eşleri Gülfem Hatun ve Hürrem Sultan ile bir-

likte zaman zaman bu sarayı kullandıkları yer olsa da asıl harem yerleşimi 3. Murad'ın annesi Nurbanu Hatun döneminde oldu. Bun-

dan sonra 234 yıl boyunca 14 valide sultan Topkapı Sarayı Haremi'nde yaşadı.

Hiç Bilinmeyen Yönleri İle Topkapı Sarayı:

1-) Padişahlar gizli tünelleri kullanarak sahile iniyor ve sandalla Anadolu yakasına geçiyordu. Bazı tünellerse Eminönü ve Beyazıt Meydanı'na kadar uzanıyor. Bu tüneller, haremın Osmanlı için ne kadar korunaklı ve kıymetli olduğunun bir göstergesidir.

2_) Her köşesinde mutlaka bir ayet, hadis ya da dini atıfta bulunan bir şeyler yazılıdır

3_) Sohum Kalesi Abidesi Hünkar Yolu üzerindeki bu anıt, Gürcistan'da bulunan Sohum Kalesi'nin elden çıkacağı anlaşıncı II. Abdülhamit tarafından söktürülerek Topkapı Sarayı'na getirilmiş. Tarihi değeri ve kaybedilen toprakların ibreti olması için getirildiği söyleniyor.

4_) Buhur Dibeği Mukaddes Emanetler Dairesi'nin her zaman güzel kokması için özel ağaç ve çiçekler kullanılırdı. Amber ve öd ağacı gibi güzel kokulular, burada dövülerek içeri alınırdı.

Topkapı Sarayı'nın bölümleri

Topkapı Sarayı, Marmara Denizi, İstanbul Boğazı ve Haliç arasında kalan tarihsel İstanbul yarımadasının ucundaki Sarayburnu'nda Bizans akropolü üzerinde kurulmuştur. Saray, kara tarafından Fatih Sultan Mehmet'in yaptırdığı Sûr-ı Sultânî, deniz tarafından ise Bizans surları ile şehirden ayrılmıştır. Çeşitli kara kapılarıyla ve deniz kapılarıyla saray içerisindeki değişik yerlere açılan kapıların haricinde, sarayın anıtsal girişi Ayasofya'nın arkasında bulunan Bâb-ı Hümayûn (Saltanat Kapısı) dur. Topkapı Sarayı yönetim, eğitim yeri ve padişahın ikâmetgâhı olması sebebiyle oluşturulan yapılanmaya uygun olarak iki ana bölüme ayrılmıştır. Bunlar, birinci ve ikinci avludaki hizmet yapılarından oluşan Birun ile iç örgütlenme ile ilgili yapılardan oluşan Enderun'dur

Türkiye

Cumhurbaşkanları

İSMET İNÖNÜ

11 Kasım 1938 - 22 Mayıs 1950

İsmet İnönü 24 Eylül 1884 yılında İzmir'de doğdu. İsmet İnönü aynı zaman da dönemin tanınmış Kürt ailelerinden biri olan Kürümoğullarının fertlerinden biridir. İlköğrenime Sivas'ta başlayan İsmet İnönü daha sonra ortaöğrenimini de yine Sivas'ta yapmıştır. Sivas'ta mülkiye idadisinde bir yıl eğitim gören İsmet İnönü daha sonra burada ayrılarak 1897 yılında mühendishane idadisinde İstanbul'da eğitim görmeye başlamıştır. 14 Şubat 1901 yılında başladığı mühendishane-berri-i hümayun'undaki eğitimini ise 1 Eylül 1903 yılında topçu rütbesi ile tamamlamıştır. İyi bir asker olan İsmet İnönü aynı zamanda iyi bir siyasetçiydi ve Mudanya Mütarekesi'nde Türk ulusunu temsilen kalmıştır. Sevr antlaşmasını ve Lozan antlaşmasını ise imzalamıştır. 29 Ekim 1923 yılında cumhuriyetin ilan edilmesinin ardından ilk hükümet olan halk fırkasının genel başkanı ve ilk cumhurbaşkanı olan Mustafa Kemal Atatürk'ün yardımcılığı görevinde bulundu. 11 Kasım 1938 yılında Mustafa Kemal Atatürk'ün hayatını kaybetmesi üzerine cumhurbaşkanlığına Türkiye büyük millet meclisi tarafından seçildi. İsmet İnönü daha sonra 27 Mart 1971 yılında darbe teşebbüslerinden sonra parti içinde çıkan çatışmalar sonucu genel başkanlık makamından ayrılmıştır. 25 Aralık 1979 yılında hayatını kaybetti.

yılında İnegöl'ün tanınmış kişilerinden olan, Refet Bey'in kızı Reşide Bayar ile evlendi. Bu evlilikten üç çocuk sahibi oldu. 1907 yılında İttihat ve Terakki partisinin çalışmalarına katılma kararı aldı ve 1908 yılında Bursa'da açılan şubede rehber olarak görev yaptı. 1950 yılında yapılan seçimlerde Demokrat Parti'nin galip gelmesiyle birlikte cumhurbaşkanlığı koltuğuna geçmeye hak kazanan Celal Bayar bu sayede hükümetin ilk defa el değiştirmesini de gerçekleştirmiş oldu. 1954 ve 1957 yılında yapılan seçimlerden de iyi sonuçlar alarak cumhurbaşkanlığını devam ettiren Celal Bayar daha sonra 27 Mayıs 1960 yılında yapılan darbe ile makamından indirildi. Celal Bayar 22 Ağustos 1986 tarihinde İstanbul'da hayatını kaybetti.

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

29 Ekim 1923 - 10 Kasım 1938

1881'de Selanik'te doğdu. Annesi Zübeyde Hanım, babası Ali Rıza Efendi'dir. Sırasıyla, Mahalle Mektebi, Şemsi Efendi Okulu, Selanik Mülkiye Rüştiyesi, Selanik Askeri Rüştiyesi, Selanik Askeri İdadisi, Harp Okulu ve Harp Akademisi'ne gitti. 1893 yılında Askeri Rüştiye'de okurken matematik öğretmenini tarafından adına "Kemal" ilave edilerek Mustafa Kemal adını aldı. Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı'ndan yenik ayrılınca Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandı. Bu antlaşma uyarınca vatan topraklarının işgalinin başlaması üzerine Mustafa Kemal, 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkarak milli mücadeleyi başlattı. Mustafa Kemal, 23 Nisan 1920'de TBMM'nin açılması ile Meclis ve Hükümet Başkanlığına seçildi. Sakarya Savaşı'nın kazanılmasının ardından, Gazilik unvanı ve Mareşallik rütbesi ile onurlandırıldı. Mustafa Kemal, 29 Ekim 1923'de cumhuriyetin ilan edilmesi ile beraber Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk Cumhurbaşkanı oldu. 1934 yılında Gazi Mustafa Kemal'e meclis tarafından "Atatürk" soyadı verildi. Atatürk, gerçekleştirmiş olduğu inkılâplar ile Türkiye Cumhuriyeti'nin medeni ülkeler seviyesine çıkmasını sağladı. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk, 10 Kasım 1938'de Dolmabahçe Sarayı'nda hayata gözlerini yumdu.

CELAL BAYAR

22 Mayıs 1950 - 27 Mayıs 1960

16 Mayıs 1883 tarihinde Bursa'da dünyaya gelen Celal Bayar'ın tam isminin Mahmut Celâlettin Bayar olduğu da bilinmektedir. İlköğretim ve ortaöğretim hayatını babasının yanında tamamlayan Celal Bayar çocukluğunu ve gençliğinin büyük bir bölümünü de dünyaya geldiği topraklarda yani Bursa'da geçirmiştir. Gemlik mahkeme kalemi ve Reji İdaresi'nde eğitimini tamamlamasının ardından stajyer olarak çalışan Celal Bayar, Ziraat Bankası veznedarlığı görevinde de bulundu. 1903

CEMAL GÜRSEL

27 Mayıs 1960 - 28 Mart 1966

10 Haziran 1895 yılında Erzurum'da dünyaya gelen Cemal Gürsel, ailenin ikinci çocuğuydu. İlköğrenimine Ordu'da başlamış ve Erzincan'da tamamlamıştır. Ortaöğretimini tamamlamasının ardından İstanbul Kuleli Askerî Lisesi'nde eğitim görmeye başlayan Cemal Gürsel, 16 Ekim 1914 tarihinde Birinci Dünya Savaşı sebebiyle 4. Sınıftayken okulu tamamlayamadan ayrılmak zorunda kalmış, 4. Kolordu Komutanlığı'nda subay olarak göreve başlamıştır. 1 Eylül 1922 tarihinde yüzbaşı rütbesine yükselen Cemal Gürsel askeri eğitimini Harp Okulu ve Harp Akademisine giderek tamamlamıştır. 27 Ocak 1927 yılında Melahat Hanım'la evlenmiştir. Türkiye'de çıkan bazı fikir ayrılıkları sebebiyle yapılan anayasa değişikliği gereğince yeni bir genel seçim yapıldı. Oluşturulan yeni TBMM'de de Cemal Gürsel Cumhurbaşkanlığı makamına getirildi. 25 Nisan 1962 yılında Anayasa Mahkemesini ilk defa kuran Cumhurbaşkanı oldu. Cemal Gürsel, Celâl Bayar ve Genelkurmay Başkanı Gen. Rüştü Erdel Hun'a verilen hapis cezalarına af çıkarttı ve serbest bırakılmalarını sağladı. Türkiye için önemli bir ilk niteliği taşıyan Türkiye Bilimsel Teknik Araştırma Kurumunu kurarak bilimde yapılacak olan gelişmelere destek verdi. 14 Eylül 1966 tarihinde Ankara'da hayatını kaybetti.

FAHRİ KORUTÜRK

6 Nisan 1973 - 6 Nisan 1980

13 Ağustos 1903 tarihinde İstanbul'da dünyaya gelen Fahri Korutürk, annesini ufak yaşta kaybetmesinin ardından üvey annesi olan Nuriye Korutürk'ün himayesinde çocukluğunu geçirmiştir. 1916 yılında Bahriye Mektebine başlayan Fahri Korutürk daha sonra, 1923 yılında Deniz Harp Okulunu teğmen olarak bitirmiştir. Hamidiye ve Yavuz gemilerinde iş hakkında tecrübe kazanan ve staj eğitimi gören Fahri Korutürk, 1931 yılında Deniz Harp Akademisi'ne girmiş ve 1933 yılında Kurmay Subay rütbesiyle tamamlamıştır. Roma ve Berlin ateşelerinde görev yapan Fahri Korutürk Montrö Boğazlar Konferansına 1936 yılında askeri uzman olarak katılmıştır. 17 Kasım 1957 yılında Deniz Kuvvetleri Komutanlığı görevine başlayan Fahri Korutürk daha sonra 27 Mayıs 1960 yılında gerçekleşen darbe sonrasında emekliye ayrılmıştır. 1973 yılında üç partinin de desteğiyle birlikte TBMM'de 6. Cumhurbaşkanı seçilerek göreve gelmiştir. Görev yaptığı dönemde Naim Talu, Bülent Ecevit, Sadi Irmak, Süleyman Demirel isimleriyle çalışan Fahri Korutürk aynı zamanda Kıbrıs Harekâtının gerçekleşmesinde de etkili olmuştur. Fahri Korutürk 1980 yılında 7 yıllık görev süresini doldurması sebebiyle görevden ayrılmış ve 12 Ekim 1987 tarihinde hayatını kaybetmiştir.

CEVDET SUNAY

28 Mart 1966 - 28 Mart 1973

10 Şubat 1899 tarihinde Erzurum'da dünyaya gelmiştir. Birinci Dünya savaşının yaşandığı sıralarda 1907 yılında subay adayı olarak eğitim kampına katılan Cevdet Sunay, Filistin Cephesinde savaştı. 1918 yılında ise Mısır'da İngiliz askerleri tarafından esir alındı, esir hayatının bitmesiyle birlikte Birinci Dünya Savaşı'ndaki askerlik vazifesine devam etti. İlk olarak Güney Cephesinde savaşa katılan Cevdet Sunay daha sonra Batı Cephesinde savaşa destek verdi. 1927 yılında Harp Okulunu 1930 Yılında ise Harp Akademisini tamamlayarak eğitimini başarıyla bitirdi. Genelkurmay II. Başkanlığı, Kara Kuvvetleri Komutanlığı görevlerine kadar yükselen Cevdet Sunay daha sonra kendi isteği ile istifa etmiştir. 28 Mart 1966 tarihinde Cemal Gürsel rahatsızlığı sebebiyle görevden ayrılınca TBMM tarafından beşinci cumhurbaşkanı unvanıyla göreve getirilmiştir. Cevdet Sunay döneminde izlenen yol haritasıyla birlikte halk arasında çıkan sağcı solcu tartışmaları alevlenmiş pek çok kişi bu sebeple tutuklanmıştır. Cevdet Sunay Süleyman Demirel, Nihat Erim ve Ferit Melen isimleriyle farklı dönemlerde hükümet kurdu. En fazla çalıştığı kişi olan Süleyman Demirel ile iyi bir siyasi birliktelik sürdürdü. 10 Şubat 1899 tarihinde hayatını kaybetti.

KENAN EVREN

9 Kasım 1982 - 9 Kasım 1989

17 Temmuz 1917 tarihinde dünyaya gelen Ahmet Kenan Evren, ilköğretim hayatına Alaşehir'de başladı. İlköğretimini tamamlamasının ardından ortaöğretimini Manisa'da daha sonra da liseyi İstanbul'da bulunan Maltepe Askeri Lisesi'nde okumuştur. Yükseköğrenimi de 1938 yılında Kara Harp Okulu'nda tamamlayarak topçu asteğmen olarak mezun olmuştur. 1942 yılının Ağustos ayında üsteğmenliğe yükselen Kenan Evren, 1946 yılında Kara Harp Akademisi'nde öğrenim görmeye başladı. Eğitimini 1949 yılında tamamlayan Kenan Evren, kurmay yüzbaşı olarak okuldan mezun oldu. 1958 yılında gerçekleştirilen Kore Savaşı'nın ardından orada kalmış ve Türk Ordusunun başında harekât ve eğitim şube müdürü ve kurmay başkanı olarak görev yapmıştır. 27 Aralık 1979 tarihinde Kuvvet komutanlarının da imzasının bulunduğu Fahri Korutürk'e yazılmış olan mektupta ülke sorunlarının giderilmesi istendi. Bu şartlar sağlanamadığı gerekçe gösterilerek 12 Eylül 1980 yılında darbe gerçekleştirildi. Darbenin ardından Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren yönetimi devraldı ve ülkedeki düzeni sağlayacakları gerekçesiyle yeni bir hükümet kurdular. 9 Kasım 1989 tarihinde cumhurbaşkanlığı görevinden ayrıldı.

SÜLEYMAN DEMİREL

16 Mayıs 1993 - 16 Mayıs 2000

Sami Süleyman Gündoğdu Demirel 1 Kasım 1924 tarihinde Isparta ilinin Atabey ilçesine bağlı olan İslamköy'de doğmuştur. Babasının ismi Hacı Yahya Demirel, annesinin ismi ise Hacı Ümmühan Demirel'dir. Babasının yeğeninin kızı olan Nazmiye Demirel'le 1948 senesinde evlenmiştir. Süleyman Demirel 10 yıldan fazla süreyle başbakanlık yapmış, Türkiye Cumhuriyeti'nin 9. Cumhurbaşkanı olmuş bir siyasetçidir. Siyasete atılmadan önce icra ettiği meslek ise inşaat mühendisliğidir. 1950 senesinde Elektrik İşleri Etüd İdaresi'nde çalışmaya başlamıştır. ABD'de sulama ve elektrik konularında çeşitli çalışmalar yapmıştır. Türkiye'ye döndükten sonra 1953'te Seyhan Barajı'nın inşaat çalışmaları başladığı sırada o zamanki başbakan Adnan Menderes'in dikkatini çekmiş ve 1954 senesinde Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nde Barajlar Dairesi Başkanlığı'na atanmış, bir yıl sonra da Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'ne tayin edilmiştir. Demirel böylelikle Türkiye'nin en genç genel müdürü olarak tarihe geçmiştir. 1962 – 1964 yıllarında ODTÜ'de inşaat mühendisliği alanında öğrencilere dersler vermiştir.

TURGUT ÖZAL

9 Kasım 1989 - 17 Nisan 1993

Halil Turgut Özal, 13 Ekim 1927 tarihinde Malatya'da dünyaya gelmiştir. İlköğretim hayatına taşınmış oldukları Bilecik'e bağlı Söğüt ilçesinde başlayan ve tamamlayan Turgut Özal, Ortaöğrenimini de Mardin'de tamamlar. Mardin'de yaşamalarına rağmen Mardin'de lise olmaması sebebiyle eğitimine Konya Lisesi'nde devam eden Turgut Özal, lise öğrenimini Kayseri Lisesi'nde tamamlamıştır. Turgut Özal yükseköğrenimini ise burslu olarak girmiş olduğu İstanbul Teknik Üniversitesi Elektrik Mühendisliği bölümünde 1950 yılında tamamlamıştır. Mühendislik işiyle uğraşan Turgut Özal daha sonra siyasete yönelme kararı almıştır. 1952 yılında ailesinin isteğiyle evlendiği Ayhan İnal ile kısa bir birliktelik sürdüren Turgut Özal daha sonraları, Elektrik İşleri Etüd İdaresi'nde çalıştığı dönemde burada sekreter olarak görev yapan Semra Yeyinmen ile evlenmiştir. 1977 yılında Millî Selamet Partisi ile milletvekili adayı olan Turgut Özal seçilemedi daha sonra 12 Eylül darbesiyle birlikte Bülend Ulusu hükümetinin ekonomiden sorumlu Başbakan yardımcılığı görevine getirildi. 1989 yılında ise Cumhurbaşkanı adayı olarak katıldığı seçimden Sosyal demokrat Halkçı Parti ve Doğru Yol Partisi'nin seçimi boykot ederek aday çıkarmamasından da faydalanarak Cumhurbaşkanı oldu.

AHMET NECDET SEZER

16 Mayıs 2000 - 28 Ağustos 2007

13 Eylül 1941 tarihinde 1962'de Ankara Üniversitesi Ankara Hâkim adayı olarak Ankara Yedek Subay olarak yaptı. Kik Hâkimliği görevlerinde Ankara Hukuk Fakültesinde tarihinde Yargıtay üyeliğine Genel Kurulu'na belirden 27.09.1988 tarihinde 1998'de Anayasa Mahkemesi Türkiye Büyük Millet Meclisi seçildi ve 16 Mayıs 2000 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından Türkiye'nin 11. Cumhurbaşkanı olarak seçilen Abdullah

Afyon'da doğdu. 1958 yılında Afyon Lisesinden, tesi Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu. Aynı yıl göreve başladı. Askerliğini Kara Harp Okulunda Sırasıyla; Dicle Yerköy Hâkimlikleri ve Yargıtay Tetbulundu. Medeni Hukuk alanında 1977-1978'de yüksek lisans (mastır) öğrenimini yaptı. 07.03.1983 seçildi. Yargıtay 2. Hukuk Dairesi üyesi iken Yargıtay lenen üç aday arasından Cumhurbaşkanı tarafından Anayasa Mahkemesi asıl üyeliğine atandı. 6 Ocak mesi Başkanı seçildi. 5 Mayıs 2000 tarihinde, Türkiye tarafından Türkiye'nin 10. Cumhurbaşkanı olarak tarihinde görevine başladı. 28 Ağustos 2007 tarihinde Meclisi tarafından Türkiye'nin 11. Cumhurbaşkanı Gül'e görevini devretti.

ABDULLAH GÜL

28 Ağustos 2007-10 Ağustos 2014

29 Ekim 1950'de Kayseri'de doğdu. Öğrenimini Kayseri Lisesi ve İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde yaptı. Aynı fakültede başladığı doktora çalışmaları için iki yıl İngiltere'de kaldı ve 1983'te İstanbul Üniversitesi'nden Doktor unvanı aldı. Sakarya Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü'nün kuruluşunda çalıştı ve aynı bölümde ekonomi dersleri verdi. 1989'da uluslararası ekonomi dalında Doçent oldu. 1991 – 2007 yılları arasında Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde beş dönem Kayseri Milletvekili olarak hizmet verdi. 18 Kasım 2002'de Başbakan olarak Türkiye Cumhuriyeti'nin 58. Hükümeti'ni kurdu. 2003 – 2007 yılları arasında 59. Hükümet döneminde Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı olarak görev yaptı. 28 Ağustos 2007 tarihinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından Türkiye'nin on birinci Cumhurbaşkanı olarak seçildi. Hayrunnisa Gül ile evli olan Abdullah Gül, Ahmet Münir, Kübra ve Mehmet Emre adlı üç çocuk babasıdır.

RECEP TAYYİP ERDOĞAN

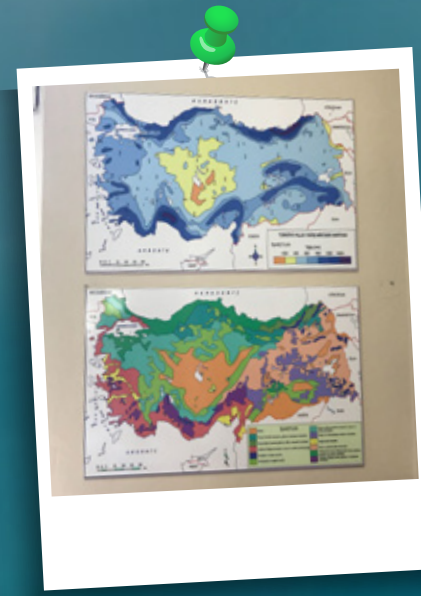

(d. 26 Şubat 1954; Kasımpaşa, Beyoğlu, İstanbul), Türkiye Cumhuriyeti'nin 2003 yılından beri başbakanı ve 2002

yılından beri Adalet ve Kalkınma Partisi'nin genel başkanı. Erdoğan, 1994 ve 1998 yılları arasında Refah Partisi'nden İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nı yürüttü. Aksaray Yüksek Ticaret Okulu, yeni adıyla İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'nden 1981 yılında mezun oldu. 18 yaşından itibaren siyasete dahil oldu. 1969-1982 yılları arasında amatör olarak futbol oynadı. 4 Temmuz 1978'de Emine Erdoğan'la evlendi. 2 kız, 2 erkek olmak üzere 4 çocukları vardır. 27 Mart 1994 yerel seçimlerinde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı olarak seçildi. 12 Aralık 1997 tarihinde Siirt'te düzenlenen bir mitingde yaptığı konuşma nedeniyle Diyarbakır DGM Savcılığı'nın "halkı sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa tahrik ettiği" gerekçesiyle açtığı davada Türk Ceza Kanununun 312. maddesinin 2. fıkrası uyarınca 10 ay hapis cezasına çarptırıldı. Cezaevinde dört ay kaldıktan sonra, 14 Ağustos 2001'de Adalet ve Kalkınma Partisi (AK Parti)'nin kurucuları arasında yer aldı ve kurucu başkanı oldu. Genel Başkanı olduğu Adalet ve Kalkınma Partisi ilk kez 2002 Türkiye genel seçimlerinde %34,43'lük oy oranı ile tek başına 58., 59., 60. Türkiye hükümetlerini kurarak, parti başkanı ve Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı olarak iktidara geldi.

COĞRAFYA

Coğrafya kulübü olarak okulumuzu harita ile donattık. Coğrafya öğretmenimiz Atilla Tayfur ve gönüllü öğrencilerin çalışmaları ile koridorlarımız renklendi. Ayrıca coğrafya odamızda birçok konunun maket görselleri sergilenmektedir.

OKUL GEZİLERİ

BİLİM SANAT ŞÖLENİNDEN

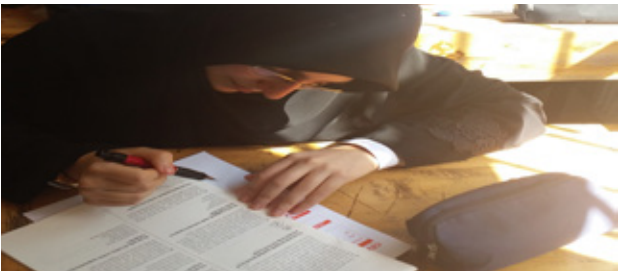

ŞİİR DİNLETİSİ

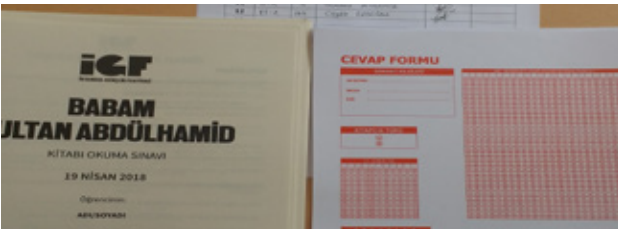

Okulumuzun Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenleri Yeşim Özdemir ve Fadime Güldemir tarafından hazırlanan 'Nisan Yağmuru' adlı şiir dinletisi velilerimizin de katılımıyla 26/04/2018 Perşembe günü sergilenmiştir.

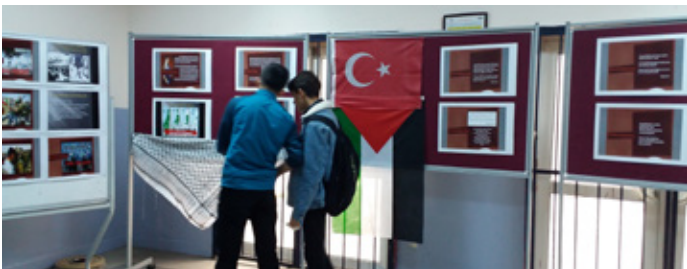
BABAM ABDÜLHAMİT HAN

Başakşehir İlçe MEM tarafından organize edilen Babam Sultan Abdülhamit kitabını okuma yarışmasına katıldık. 60 öğrenciye dağıtılan bu kitabın sınavını okulumuzda başarıyla gerçekleştirdik

TARİH MEDENİYET KULÜBÜ

Okulumuz tarih öğretmenleri Medine Aydın ve Tülin Karpınar önderliğinde Tarih ve Medeniyet Kulübü öğrencileri: tarih bilinci oluşturmak, milli ve manevi değerlerimizi geçmişin izleriyle hatırlamak amacıyla yaptıkları Küçük Miniatürk Sergisi, Osmanlı Çeşmeleri Fotoğraf Sergisi, Kudüs Bizim Kırmızı Çizgimizdir Fotoğraf Sergisi, Gönül Köprüsü Kosava temalı seminer, Babam Sultan Abdülhamit Kitabını okuma yarışması ve sınavı düzenlemiştir....

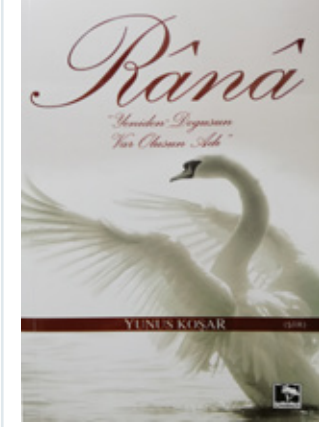
Başakşehir İlçe Milli Eğitim Müdürlüğümüzce hazırlanan "Gönül Köprüsü Projesi" kapsamında okulumuza, Kosova'nın tanıtımı düştü. Gönül coğrafyamızdan Kosova'nın okulumuzda tanıtımı amacıyla; Kosova'nın tarihi ve kültürel özelliklerini tanıtan bir duvar gazetesi hazırladık, sınıflarda tanıtım dersleri işledik, okulumuz seminer salonunda Kosova ilgili öğrencilerimize dönük seminerler düzenledik.

MINİ MİNİATÜRK

OKULUMUZ ÖĞRETMENLERİNİN ESERLERİ

YUNUS KÖŞAR HOCANIN KİTAPLARI

RECAİ AĞBABA AHOCA ALBÜMÜ

ÖĞRENCİLERİMİZİN ESERLERİNİN DERLENDİĞİ KİTAPLAR

TÜRK POLİS TEŞKİLATI KURULUŞ YARIŞMA

Türk Polis Teşkilatının 173. Kuruluş yıldönümü nedeniyle gerçekleştirilen kompozisyon yarışmasında 2. Lık ödülü. Öğrencinin adı soyadı Şevval Aydeniz 10B sınıfı.

SPOR ETKİNLİKLERİ

Başakşehir Gençlik Oyunlarında kız ve erkek basketbol takımımız şampiyon, futbol takımımız ikinci olmuştur. Güreşte ilçe İstanbul ve Türkiye şampiyonalarında ilk üçte yer aldık. Futsalda İstanbul da ilk 16 ya kaldık. Başakşehir Belediyesi Gençlik Oyunlarında Bilyalı Tornet ve Balon Futbolu Oyunlarında kız öğrencilerimiz şampiyon olmuştur. Geleneksel Çocuk Oyunlarında kız ve erkek öğrencilerimiz ilçe şampiyonu olmuştur.

Ragbi Federasyonuna bağlı Beyzbol ve Softbol branşlarında İstanbul il birincisi olarak Başakşehir Anadolu Lisesi 4-7 Mayıs 2018'de Ankara ili Kızılcahamam ilçesinde yapılan Türkiye Şampiyonasında İstanbul ilimizi temsilen katılmıştır.

Toplamda 21 okul takımının yarıştığı Beyzbol branşında Türkiye 5. si olarak öğrencilerimiz okulumuza büyük gurur yaşatmışlardır. Başarımızda pay sahibi olan Beden Eğitimi Öğretmenlerimizi ve öğrencilerimizi kutlarız.

Başakşehir Belediyesinin düzenlediği gençlik oyunlarında toplam 17 branşta mücadele eden ve birçok branşta final oynayan okul takımlarımız, turnuvayı genç kızlarda birinci genç erkeklerde ikinci olarak turnuvanın ilçe genelinde en başarılı okulu olmuştur. Bu başarıdan dolayı okulumuza 85.000 TL ayni ve nakdi yardım Başakşehir Belediyesi tarafından sağlanacaktır. Bu turnuvanın alın teri olan öğrencilerimizi, tecrübeleri ve deneyimleriyle öğrencilerimize rehberlik eden Beden Eğitimi zümremize teşekkür ediyoruz.

BAŞAKŞEHİR ANADOLU LİSESİ MÜDÜRLÜĞÜ

Geng
başak

BASAŞEHİR ANADOLU LİSESİ

Mezuniyet

Bu yıl okulumuzda düzenlenen ve gelenekselleşen mezuniyet törenimizde veliler, öğretmenler ve öğrenciler mutlu oldukları kadar gururluydular. Hayatlarının en güzel yıllarını geçirdikleri Başakşehir Anadolu Lisesi'nden ayrılacak olmanın hüznü bir tarafta; hayatlarının yeni bir dönemine başlayacak olmalarının heyecanı bir tarafta ve çalışarak sonuna kadar hak ettikleri diploma-larını alarak mezuniyet sevinci ise elbetteki doruktaydı.

RESİM AFİŞ SERGİSİ

Okulumuz resim öğretmeni Faruk Düz ve öğrencilerimizin portre sergisi ve toplumsal sorunların farkındalığını yaratma amaçlı afiş ve resim sergisinden

**BAŞAKŞEHİR
1. ETAP'TA
AÇILDIK**

0542 620 60 60

Merkez: Hürriyet Bulvarı üzeri ESKOOP San. Sit. 1C Blok No:1C Başakşehir
Şube: 1. ETAP Arterium Villa's Villa A1 Başakşehir

“KONSTANTİNYE MUHAKKAK FETHDİLECEKTİR .
ONU FETHDEN **KUMANDAN** NE GÜZEL KUMANDANDIR:
ONU FETHDEN ASKER
NE GÜZEL ASKERDİR”

H.Z MUHAMMED (S.A.V)

